



Proleter DEVRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

5 Dergisi

Aylık siyasal dergi

Haziran 2012 Sayı: 12

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

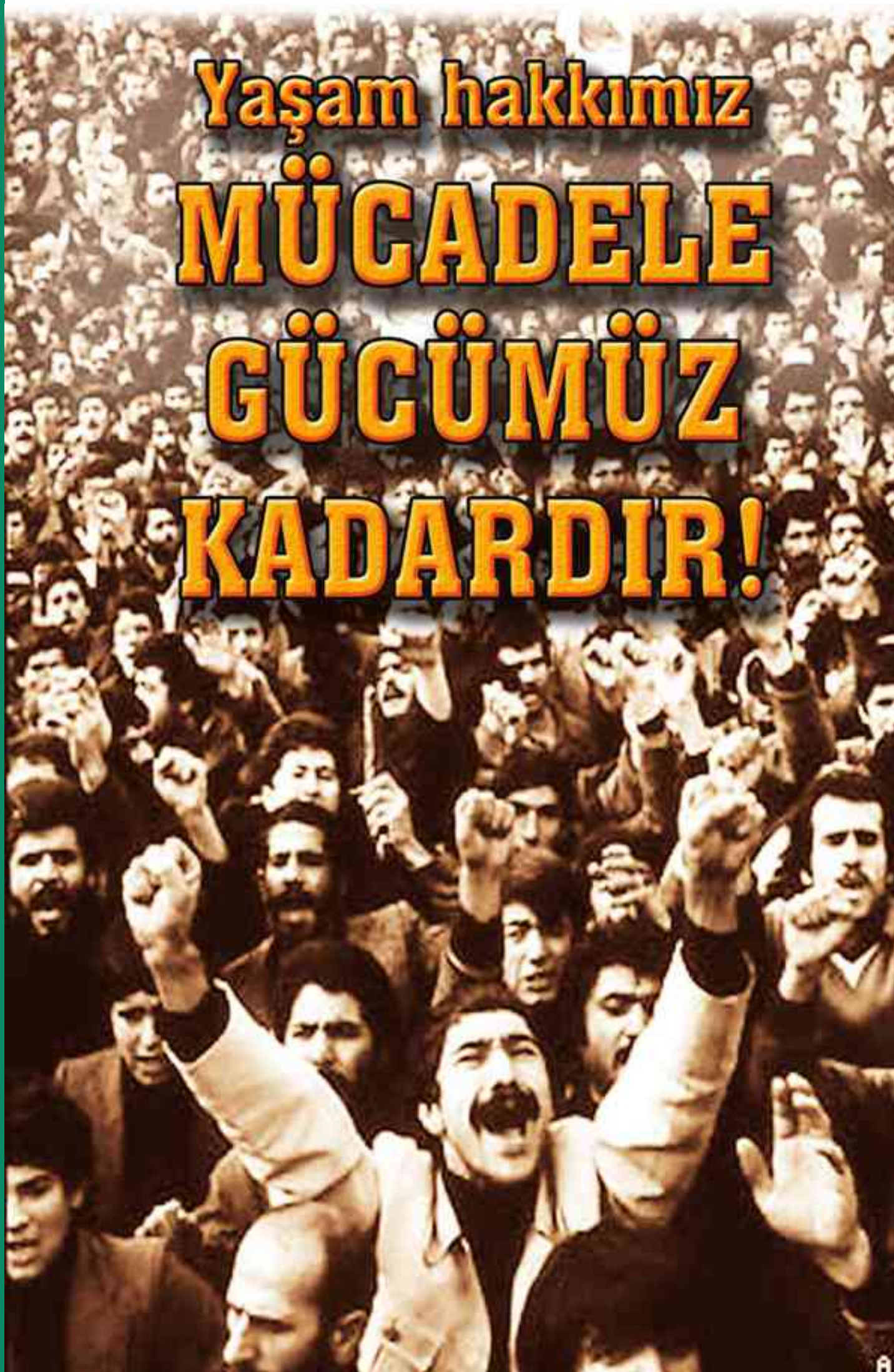
Gün geçmiyor ki, bir saldırı salvosu ile daha karşılaşmayalım. AKP'nin üçüncü dönemi, neredeyse her gün ortaya atılan ve adeta bir bomba etkisi yaratan saldırılarla geçiyor.

Eğitimden sağlığa, sanattan futbola, sendikalardan kadına, elini atmadığı yer kalmadı. AKP'nin bu "ustalık" döneminin, saldırıda sınır tanımayan, yaşamın her alanını yeniden dizayn edecek şekilde kurgulandığı belli oluyor. Siyasal ve sendikal örgütleri güçsüzleştirmiş, klik çatışmalarını da dizginlemiş olmanın rahatlığı ile pupa yelken gidiyorlar. Hem içte, hem dışta, tam bir pervasızlıkla...

Öyle ki, "komşularla sıfır sorun"dan, "sıfır komşu"ya gelindi. Yeniden çatışmaların arttığı Suriye'ye tehditler yağdırılıyor. Suriyeli muhalifleri besleyip, eğitip silahlandırarak Suriye halkının üzerine yolluyorlar. Türkiye'de patlayan her bombayı, her PKK eylemini de, "Suriye'den geliyorlar" diyerek, düşmanlığı körüklüyor ve savaşa girmenin zeminini oluşturuyorlar.

Irak'ta Maliki yönetimini de doğrudan karşılarına aldılar. Bir yandan Barzani'yi ağırlıyor, PKK ile mücadele etmesi karşılığında bir Kürt devletini tanıyacağını sinyallerini veriyor; diğer yandan Irak'ta hakkında yakalama emri çıkartılan eski Başbakan Yardımcısı Sünni lider Haşimi'ye ev sahipliği yapıyorlar. Irak'ın Haşimi'yi iade etme taleplerini de "tedavisi bitene kadar kalacak" diyerek geri çevirdiler.

Sayfa 2'de sürüyor



Yaşam hakkımız MÜCADELE GÜCÜMÜZ KADARDIR!

İran'la ise, sadece Suriye üzerinden değil, Kürecik'e yerleştirilen "füze kalkanı" ile de karşı karşıya gelinmiş durumda. Son NATO Zirvesi'nde Kürecik'teki füze kalkanının bugüne dek ABD'nin denetiminde olduğu açığa çıktı. Ve kalkanların NATO'nun denetimine girmesi kararlaştırıldı. Oysa Erdoğan, kalkanın NATO kapsamında yerleştirildiğini söylemişti. Sonuçta ABD veya NATO, fark etmemekle birlikte, Başbakan'ın yalanının ortaya çıkması ve aslolarak da kalkanın İran'a karşı kurulduğunun açıkça belirtilmesi, Türkiye'nin düştüğü durumu resmetmesi bakımından önemliydi.

ABD güdümüyle yürütülen dış politikanın elbette sonuçları olacaktır. Nitekim Irak Başbakanı Türkiye'yi "bölgedeki düşman" olarak tanımlamıştır. Keza İran ve Rusya, füze kalkanından dolayı Türkiye'nin "ilk hedefleri" olacağını açıklamıştır. Suriye halkı "en nefret edilen üç ülke"yi S.Arabistan, Katar ve Türkiye olarak sıralamış; "en nefret edilen lider" olarak da Erdoğan seçilmiştir.

Erdoğan, sadece komşu halkların değil, Kürt halkının da büyük bir nefretini üzerinde toplamış durumda. Son Diyarbakır ziyaretinde kapalı kepenklerle karşılanması, ancak bir spor salonunu dolduracak kadar kitleye hitap etmesi, bunun göstergelerinden biridir. Özellikle Uludere konusunda yaptığı açıklamalar, halkın öfkesini daha da arttırmıştır. Pentagon raporlarıyla, istihbaratın ABD tarafından verildiğinin açığa çıkması, katliamı ABD ve işbirlikçilerinin birlikte gerçekleştirdiğinin ispatı olmuştur. Bunun verdiği telaşla İçişleri Bakanı'ndan Başbakana, katliamı meşru gösteren açıklamalar yapıldı. Erdoğan daha da ileri giderek, "her kürtağ bir Uludere'dir" diyerek, sadece Kürtlerin değil, kadınların da hışmını üzerine çekti.

Erdoğan, "üç çocuk" şartından, kürtağ ve sezaryene kadar gelip dayandı ve her şeye el atacağını gösterdi. Burjuva demagogların "özel yaşam", "birey hakkı" üzerine kestikleri ahkamlar, tuzla buz oldu. Bu düzende her şeyin egemen sınıfların ihtiyaçları doğrultusunda değiştiği, onların çıkarları neyi gerektiriyorsa, ona göre yasaların çıktığı gerçeği, yüzlere çarptı. Şimdi kriz ve savaş ortamında, en gerici, en şoven, en bağnaz uygulamalar gerekiyordu, AKP hükümeti de bu işi üstlenmişti.

Bunların başında hiç şüphesiz işçi ve emekçilerin kazanılmış haklarını gasp etmek, onları düşük ücretle olabildiğince sömürmek geliyor.

Enflasyon resmi rakamlara göre bile yüzde 11 civarında iken, emekçi memura reva görülen zam artışı yüzde 3, en fazla 4'tür. Memur sendikaları buna itiraz edince de verilen yanıt, "Yunanistan gibi mi olalım"dir. Kendileri tıpkı Yunan burjuvaları gibi, emperyalizmle işbirliği

yaparak paylarını fazlasıyla alırken, krizin yükünü işçi-emekçiye yıkmak istemektedirler. AKP geçtiğimiz ay, "yatırım paketi" adı altında patronlara 2 milyar TL'lik kaynak aktarmıştır, ama işçiye, memura ve emekliye gelince, "kaynak" yokluğundan dem vurur.

"Yunanistan mı olalım" korkusu, aslolarak işçi ve emekçilerin hayatı durdurarak meydanlara çıkmasıdır. Onun içindir ki, bir yandan ücretleri düşürüp çalışma koşullarını ağırlaştırırken, bir yandan da sendikaları daha etkisiz hale getirmeye, grevleri yasaklamaya çalışmaktadır. Son olarak hava işkoluna da grev yasağı getirilmiştir. Bunu protesto etmek için bir günlük greve çıkan Hava-iş üyelerinden 300 kişi işten atılmıştır.

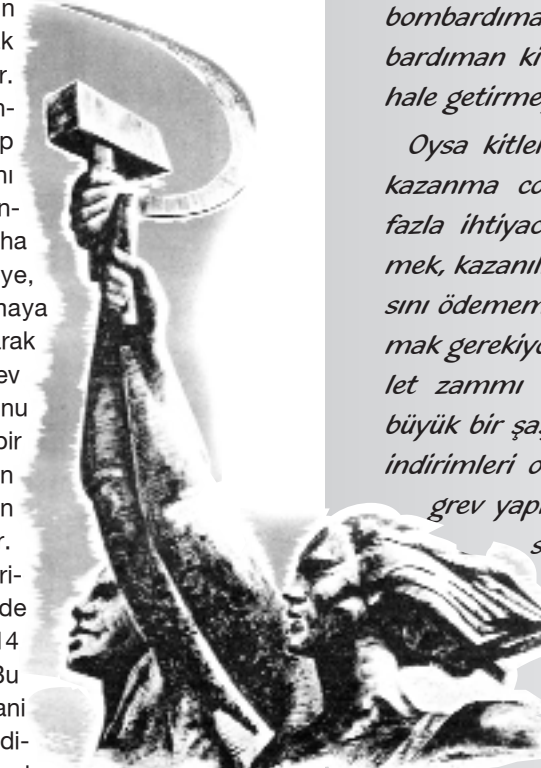
SGK'nın 2011 verilerine göre Türkiye'de toplam 10 milyon 314 bin işçi bulunuyor. Bu işçilerin 922 bini, yani sadece yüzde 8'i sendika üyesi. Ki gerçek rakamlar, bunun çok daha altındadır. Diğer yandan toplam ücretli sayısı 15 milyon iken, toplu sözleşme hakkını kullanabilenlerin sayısı 500 bindir. Grev hakkını kullanan işçi sayısı ise AKP döneminde en alt sınıra dayanmıştır. Daha önceki dönemler bir yana, 2000'lerin başında 18 bin işçi greve çıkmış iken, bu sayı 2010 yılında bine, 2011 yılında 800'e düşmüştür.

Görüldüğü gibi, taşları bağlayıp köpekleri öyle salmaktadırlar. Fakat nafile!

Egemen sınıfların artan saldırıları, artık bardağı taşırmış durumda. Son 1 Mayıs mitingindeki kitlesellik, bunun bir göstergesiydi. Toplumun sömürülen, ezilen tüm kesimleri, bir biçimde sokağa çıkıyor, eylem yapıyor, sesini duyurmaya çalışıyor. Ne var ki, birleşik ve örgütlü bir güç olamadığından, etkisi zayıf kalıyor.

Türkiye işçi sınıfının tarihinde şanlı bir sayfa olan 15-16 Haziran direnişinin yıldönümündeyiz. 15-16 Haziran, izlenmesi gereken yolu gösteriyor. Keza egemenlerin korkuyla andıkları Yunan işçi ve emekçileri, tüm Avrupa işçi ve emekçilerine olduğu gibi, bize de ışık tutuyor.

Krize ve savaşa karşı genel grev ve genel direnişi başlatmak ve bu saldırı sağanağını püskürtene kadar mücadeleyi sürdürmek dışında bir seçenek yok! Unutmayalım ki, yaşam hakkımız, mücadele gücümüz kadardır. Yaşam hakkımızı savunalım!



O k u r l a r a . . .

Merhaba,

Her geçen gün yeni bir saldırı ile karşı karşıya kalıyoruz. Kürtağ yasağından Çamlıca'ya cami yapılmasına, biber gazıyla gelen ölümden Roboski'de katledilenlerin "teröriste yardımcı" ilan edilerek katliamın meşrulaştırılmasına, grev yasaklarından memurlara sefalet ücreti dayatılmasına kadar her konuda dizginsiz bir bombardıman sürdürülüyor. Öyle ki, bu bombardıman kitleleri ambele etmeyi, düşünemez hale getirmeyi hedefliyor.

Oysa kitlelerin, eylem gücüne, kararlılığa ve kazanma coşkusuna her zamankinden daha fazla ihtiyacı var. Saldırıları geri püskürtebilmek, kazanılmış hakları korumak, krizin faturasını ödememe kararlığını tekrar tekrar hatırlatmak gerekiyor. Emekçi memurlar yüzde 4 sefalet zammı için greve gittiklerinde, hükümet büyük bir şaşkınlıkla "Avrupa'da kamuda maaş indirimleri oluyor, biz yüzde 4 zam veriyoruz grev yapıyor" diyebiliyor. Yapılan eylemler saldırının boyutlanmasını, krizin faturasının kitlelere yansıtılmasını engelliyor.

15-16 Haziran şanlı işçi direnişi, izlememiz gereken militan mücadele hattının, hakları sokaklarda çatışarak alma bilincinin güçlendirilmesi gerektiğini gösteriyor.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

12. sayıda

3	Egemenlerin Roboski itirafları
4	Emekçi memurlar greve çıktı
5	İş sağlığı ve iş güvenliği yasa taslağı
6	Özel İstihdam Büroları
7	İşçi direnişleri sürüyor
8	HDK 1. Genel Kurulu
9	Biber gazı öldürüyor
10	Faşizm ve kadın
13	"Bana sen yaptırdın!"
14	Komünist önderin seçkin örneği; M Fatih Öktülmüş
17	Yunanistan seçimlerinin galibi
19	Tarihten bir sayfa: Voie Nouvelle gazetesi
20	15-16 Haziran şanlı işçi direnişi
21	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
22	1 Mayıs'tan geriye kalan
27	Tutsaklardan 1 Mayıs mesajları

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müd: Çağdaş Büyükbaş Adres: Kemalpaşa mah. Atatürk Bulvarı Bedrettin İnan İş Merkezi No: 114-41 Eminönü/ İstanbul (Aksaray Pertevniyal Lisesi karşısı), Tel: 0538 777 99 01, e-mail: devrimcidurus@hotmail.com Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, YEDİVEREN YAYINCILIK Yerel Süreli Yayın Sayı:12, Haziran 2012, 2 TL(KDV Dahil)

Roboski katliamı, üzerinden 5 ay geçtikten sonra, ABD'nin ünlü gazetelerinden Wall Street Journal'ın haberiyle yeniden burjuva medyanın gündemine girdi. ABD Savunma Bakanlığı Pentagon'a dayandırılan haberde, katliamın istihbaratının ABD'nin verdiği, fakat katliam kararını Türk yetkililerin aldığı belirtiliyordu.

Bu haber üzerine Türkiye'de istihbaratın ABD'nin "İnsansız Hava Uçağı" Predatör'lerden mi, yoksa İsrail'in Heron'lardan mı geldiği günlerce tartışıldı. Türkiye, İsrail'den satın aldığı Heron'lar için, "bizim Heronlar" diyor, istihbaratın bu Heron'lardan elde edildiğini söyleyerek "milli" olduğunu iddia ediyordu. Sanki görüntülerin Predatör veya Heron'dan alınması, çok önemliymiş gibi! Ve sanki istihbaratın "milli" olması, (neyi "milli" kalmışsa!)

-hem de artan oranda!- meclisten geçirmek oldu ki, bu şekilde halkın tepkisini yatıştırmak istediler. Fakat bu da tutmadı. Katledilenlerin aileleri "kan parası"nı almayı reddetti, meclise geleerek partilerle görüşmeler yaptı ve her defasında katillerin yargılanması talebini yineledi.

Halkın bu kararlı duruşu karşısında devlet, Roboski'ye giriş-çıkışı denetimi altına alarak, yasaklar koyarak, hatta katliamdan kurtulanları ve ailelerini gözaltına alarak sindirmeye kalktı. Bir kez daha katliamı yapanları değil, katliama uğrayanları suçladı.

Ama mızrak çuvala sığmıyordu!

Bu kez Amerika'dan çıkan ses, resmi açıklamaları yalanladığı gibi, ABD'nin bu işin ne kadar içinde olduğunu ayan-beyan ortaya koydu.

Wall Street Journal gazetesi Pentagon'un Roboski raporunu açıkla-

görüşmesinde bu konu yine gündeme geldi. Ve Obama, bir kez daha Kongre'nin kararı olmadan anlaşmanın yapılamayacağını bildirdi.

Bu araçların Türkiye'ye verilmesine karşı çıkan kesimler, arkalarına kitle desteğini almak için, Roboski katliamını öne çıkarmış olabilirler. Onlar "hata" denilerek yapılan katliamları çok iyi bilirler çünkü. ABD'nin Irak'ta, Afganistan'da, Pakistan'da on binlerce insanı, "hata" diyerek katlettiği kimse için sır değildir. Sonuçta bu haberler, ABD'deki klik çelişkilerinin bir sonucu olarak da ortaya çıkmış olabilir. Zaten Erdoğan da, bunu ABD'de yaklaşan seçimlere bağlamış, işin içinden bu şekilde sıyrılmaya çalışmıştı.

Nedeni her ne olursa olsun, Türkiye'nin ABD ile olan işbirliği ve bu katliamdaki ortaklıkları kendi itiraflarıyla da kanıtlanmış durumdadır. Öyle ki, bu açıklamadan kısa bir süre önce Genelkurmay Başkanı Necdet Özel, Amerika'daydı ve ona "terörle mücadele" konusunda ABD'nin geliştirdiği son teknikler üzerinden eğitim veriliyordu.

Buna rağmen Genelkurmay'dan Başbakan'a, hatta Bakanlara kadar herkes, istihbaratın "milli" olduğunu tekrarlayıp durdular. Erdoğan, "*Ben bizzat izledim görüntüleri. Heronlarımız almış, Silahlı Kuvvetlerimiz de gerekli adımı atmıştır*" diyordu. Ve ardından "*Bu bölge terör bölgesidir. Silahlı Kuvvetler, bu Ahmet midir, Mehmet midir bilemez ki?*" diye ekliyordu. Yani bu kirli savaşta Kürt halkının da katledileceğini, askerin gerilla ile halk ayrımı yapamayacağını söylüyordu. Ve sıkça, daha önceki karakol baskınlarının, sınırdan katırla geçen PKK militanları tarafından gerçekleştiğini hatırlatıyor, katliamı meşrulaştırmaya çalışıyordu.

En açık itiraf, yine İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin'den geldi. Bakan, katledilenlerin suçsuz olmadığını, kaçakçılık yaptıklarını, hatta KCK kontrolünde olduklarını iddia ediyordu ve aslında "katledilmeleri 'vacip'ti" diyordu.

İçişleri Bakanı'nın bu açık itirafına AKP içinden bile itirazlar geldiyse de, Erdoğan'ın sözleri, Şahin'i destekler nitelikteydi.

* * *

Sonuçta istihbaratı ABD'den aldıklarını gizlemek için yaptıkları her açıklama, onları biraz daha batırdı.

Bu itiraflar, katliamın emperyalistlerle işbirliği içinde ve bilerek işlendiğini çok net biçimde ortaya koyuyor. Esasında bilinen bir gerçeğin, yetkililer tarafından teyit edilmesi yaşanıyor. Bize düşen, Roboski'nin unutturulmasına izin vermemek ve sorumluların açığa çıkartılıp yargılanmasını daha güçlü biçimde haykırmaktır.

Egemenlerin Roboski (Uludere) İtirafı

katliam suçunu hafifletecekmiş gibi!

Bu tartışmaların tek faydası, Uludere katliamının yeniden gündemi kaplaması ve sır perdesinin biraz daha aralanarak bazı itirafların yapılmasıdır.

Bilindiği gibi 28 Aralık'ta gerçekleşen katliamın üzerinden aylar geçtiği halde, ne tam bilgiler sunuldu, ne de herhangi bir yargılama yapıldı. Güya bu konuyu araştırmak için TBMM'deki İnsan Hakları Komisyonu görev üstlendi. Bu komisyonun Genelkurmay'dan istediği görüntüler bile aylarca gecikti, ardından da görüntülerin izlenmesi komisyon üyeleri ile sınırlı tutuldu.

İçlerinde çoğu çocuk 34 kişinin paramparça edildiği katliamla ilgili, resmi olarak söylenen tek şey "hata" yapıldığıydı. Bu büyük insanlık suçu "hata" diyerek geçiştiriliyor, "hata" yapanların da asker olduğundan dolayı, askeri yargıda soruşturulacağı ve en fazla "görev suçu"ndan dava açabileceği söyleniyordu. Buna karşın herhangi bir soruşturma bile açılmadı.

Böylece katliamla ilgili bilgiler, devletin çeşitli kurumları arasında dolaştırarak halktan gizleniyor, unutturulmaya çalışılıyordu. En fazla yaptıkları, Roboski'ye eşlerini göndermek, halkın dilinde "kan parası" olan tazminatları

dı. Raporda; 28 Aralık gecesi, Irak sınırından Türkiye'ye doğru ilerleyen konvoyun varlığının İHA'lar aracılığıyla saptandığı, fakat bunların "terörist mi sivil mi" olduklarının belirlenemediği ve durumu Türk tarafına bildirdikleri yazıyordu. Hatta, Türk tarafına konvoyu daha yakından görme ve kimliğini tespit etme amacıyla yaklaşabileceklerini iletiyorlar, ancak Türk tarafı bu öneriyi kabul etmiyordu. ABD, bu noktadan sonra devreden çıkmıştı!

Pentagon'un bu raporu ne kadar doğrudur ve bunu gazete aracılığıyla tüm dünyaya neden duyurmuştur sorusu, katliam gerçeğinin yanında çok önemsiz kalıyor. Kesin olan şudur ki, ABD, katliamın sorumluluğunu üzerine almak istememekte, suçu tamamen Türkiye'ye atmaktadır. Bunda, Irak'taki Kürt Bölgesi'nde bağımsız bir Kürt devleti kurma girişimleri, ABD'nin Kürtleri ve PKK'yi doğrudan karşısına almak istememesi gibi birçok etken rol oynamış olabilir.

Diğer yandan Türkiye'nin uzun süredir ABD'den üzerinde silah taşıyan Reaper isimli üst model Predator'leri satın almak istediği bilinmektedir. Geçtiğimiz ay yapılan NATO Zirvesi'nde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile ABD Başkanı Obama'nın

ABD'nin bir gazetesinde Uludere ile ilgili çıkan haberler, konuyu yeniden gündeme taşıdı ve katliamın ABD ile işbirliği içinde gerçekleştiğini ortaya koydu.

İçlerinde çoğu çocuk 34 kişinin paramparça edildiği katliamla ilgili, resmi olarak söylenen tek şey, "hata" yapıldığıydı. Bu büyük insanlık suçu "hata" denilerek geçiştiriliyor, herhangi bir soruşturma bile açılmıyordu. Şimdi katliamın göz göre göre yapıldığı itiraf ediliyor.

Emekçi memurlar greve çıktı



Devletin göstermelik olarak yürüttüğü TİS görüşmelerinde emekçi memurlara yüzde 3.5 zam önerisi, grevle karşılandı. KESK'in yanı sıra işbirlikçi Kamu Sen ve Memur-Sen'in de kendi üyelerine kabullendirmekte zorlandığı zam oranı, toplu görüşmelerin tıkanmasının ardından Hakemler Kurulu'nda yüzde 4'e çıkarıldı.

Bu sefalet zammına tepki gösteren emekçi memurlara karşı hükümet "başka ülkelerde kamu maaşlarında indirim yapıyorlar, siz yüzde 4 zammı beğenmiyorsunuz" sözleriyle saldırdı. Bu sözler, hem hükümetin kriz fırsatçılığı konusunda başka ülkelerin hükümetlerine nasıl özendiğini, hem de bugüne kadar ülkemizde gerçekleştirilen kitle eylemleri ve direnişleri sayesinde, belli kazanımlarımızı korumakta olduğumuzu gösterdi.

Bu defa da emekçi memurlar, 23 Mayıs'ta almış oldukları grev kararını hayata geçirdiler. Türkiye genelinde yüzbinlerce emekçi memur sokaklara döküldüler. Dersim, Diyarbakır ve Mersin'de eylemlere polis saldırdı. En kitlesel yürüyüşler, İstanbul, Ankara ve İzmir'de yapıldı. Hemen hemen tüm illerde yürüyüşler ve basın açıklamalarıyla emekçi memurlar, sefalet zammını kabul etmeyeceklerini haykırdılar.

İstanbul'da emekçi memurlar, sabah işyerlerinde eylemler gerçekleştirdikten sonra Beyazıt'a iki koldan yürüdüler. Çapa ve Eminönü kolundan yürüyen onbinlerin öfkesi, sloganlara yansırken, eyleme halkın da desteği oldu. Çapa Tıp Fakültesi önünde toplanan emekçi memurların en kitlesel kortejini, Eğitim-Sen oluşturdu, SES, Tüm Bel-Sen, BES, Tarım Orkam-Sen, Kültür-Sen de yürüyüşe pankartlarıyla katıldı. "Direne direne kazanacağız", "Hak verilmez alınır zafer sokakta kazanılır", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbiri-miz", "İşte sendika işte KESK", "Baskılar bizi yıldıramaz", "Yaşasın grevli toplu sözleşme hakkımız", "KESK'li tutsaklar onurumuzdur" sloganları atılırken, dövizlerde de taşındı. Çapa kolundan flamaları ve pankartlarıyla Proleter Devrimci Duruş okurlarının yanı sıra HDK bileşenleri, Devrimci Hareket, Mücadele Birliği, BDSP, EMEP, Halkevleri, TKP yürüdüler.

Eminönü kolundan ise Anadolu yakasından gelen emekçi memurlar yürüdü. Tramvay yolunu takip ederek Beyazıt'a gelen emekçi memurlar, Çapa kolunun gelmesini beklerken, sloganlar attılar, halaylar çektiler. Beyazıt Meydanı'na iki yürüyüş kolunun da girmesinin ardından miting programı başladı. İlk konuşmayı KESK Genel Başkanı

Lami Özgen yaptı. Özgen, devletin önerdiği zam oranının emekçi memurla dalga geçmek anlamına geldiğini belirterek, bu TİS oyununa karşı sokaklarda haklarını aramaya devam edeceklerini vurguladı. Bir yandan devlet baskısının, gözaltılar ve tutuklamalarla devam ettiğini, diğer yandan ise ekonomik saldırıların hızlandığını vurguladı. Miting, müzik dinletisiyle ve çekilen halaylarla sona erdi.

Ankara'da emekçi memurlar, birçok koldan Ziya Gökalp'e yürüdüler. Çalışma alanlarından kortejler oluşturarak Ziya Gökalp'e gelen kitleye hitaben KESK Genel Sekreteri İsmail Hakkı Tombul bir konuşma gerçekleştirdi.

İzmir'de ise Basmane Meydanı'ndan Konak'a yürüyen emekçi memurlara KESK adına Ramis Sağlam seslendi.

23 Mayıs'ta gerçekleştirilen grev, emekçi memurların en kitlesel katılımlı grevlerden biri oldu. Memur-Sen ve Kamu-Sen'in kerhen de olsa destek vermek zorunda kaldığı grev, AKP'nin saldırılarına karşı kitlelerde tepkinin giderek büyüdüğünü ve kendi işbirlikçilerinin bile önüne geçemez duruma geldiğini gösterdi.

Yaklaşık üç milyon emekçi memuru ve iki



Hava-İş'te grev

Hava-İş, Türk Hava Yolları ile 18 aydır imzalanamayan 23. dönem sözleşmesini ve Meclis'te kabul edilen havacılık sektöründe grev yasağını protesto etmek için 29 Mayıs'ta greve gitti. 600 seferin iptal edildiği grev, bir

gün sürdü.

Hava-İş üyeleri Dış Hatlar kapısı önünde toplanarak eylem gerçekleştirdiler. Eylem boyunca zarara uğradığını iddia eden THY yönetimi greve katılan 305 işçinin işine son verildiğini açıklayarak, greve katılanlara mail yoluyla tebligat yaptı.

Hava-İş sendikası adına açıklama yapan Atilay Ayçın, herhangi bir kişinin işine son verilmesi durumunda eylemlerine devam edeceklerini söyledi. İşten atmalara karşı çeşitli vardiyaalarda eylemin sürmesi kararı alındı.

Hava-İş'in yaptığı bu grevi sahiplenerek daha ileri taşımak gerekiyor. Hava-İş Genel sekreteri "arkadaşlarının raporlu olarak işe gitmediğini" belirterek grevi zayıflatın bir açıklama yapabiliyor. Grevi meşru hak olarak savunmadıkça, kazanım elde etmek mümkün değildir. Son dönemlerde sıklıkla rastlanan ve grevin yerine geçirilmeye çalışılan "iş yavaşlatma" veya rapor alarak "işe gelmeme" eylemi, işçi ve emekçilerin mücadelesini geri noktalarda tutuyor.

milyona yakın emekli memuru ilgilendiren toplu görüşme, yıllardır adeta bir tiyatroya dönüştürülmüş durumda. Memur sendikaları ise burada figüran rolüne zorlandılar. Ancak KESK daha önceki yıllarda "Memur-Sen ve Kamu-Sen kabul ediyor" bahanesinin ardına sığınarak sokağa çıkmayı erteliyordu. Geline aşamada artık tabandan gelen baskıların da etkisiyle, grev kararını hayata geçiren KESK, Hakem Heyeti'nin aldığı karara da sokaklarda cevap vereceğini açıkladı.

Krizin etkisi giderek artarken devletin kitleler üzerindeki baskısı da büyüyor. Milletvekillerine yüzde 35 zam yapan hükümet, memura yüzde 4 zam belirleyerek adeta alay ediyor. Üstelik, kamu emekçilerin sokakta kazandıkları grev hakkını yasalara geçirmemekte direniyor. Bu arada 30 Mayıs'ta meclis, korsan taksicilerle ilgili bir "torba"ya atılan yasa ile havayollarına grev yasağı getirildi.

Geçmişte savaş sanayi ve petrokimya sanayinde 'ülke güvenliği' bahane edilerek grev yasaklanmıştı. Kamu emekçilerinden havayolu çalışanlarına kadar her kesim, grev hakkını grev yaparak elde etme kararlılığını gösteriyor.

Nasıl ki onlar kanunlarla kendi çıkarlarını koruyorlarsa, işçiler ve emekçiler de haklarını sokağın ve meydanların meşruiyetini kullanarak kazanacaklar.

İşten atılan Hava-İş üyeleri ise direnişe başladı. Direnişe destek amaçlı ziyaretler gerçekleştirirken, grev yasağına karşı ortak mücadele örgütlenmesi çağrıları yapılıyor. Adana'da ise Hava-İş üyeleri 1 Haziran'da sendika önünde toplanarak İnönü Parkı'na yürüdüler ve grevin yasal olduğunu vurgulayarak direnişe destek verdiler.

THY yönetimi, yedi yıl önce göreve geldiğinde 65 uçak ve 12 bin personelle 12 milyon yolcu taşıırken, bugün 140 uçak ve 20 milyon yolcu kapasitesine ulaşmış durumda. Ancak personel sayısı azalmış olmasına rağmen, emekçiler ağır koşullarda çalıştırılmaya devam ediyor ve yeni alımlar yapılmıyor.



Hava-İş sendikasına üye binlerce çalışan, 1991 yılında 40 gün süren bir greve çıkmış, kitlesel eylemler gerçekleştirmişlerdi.

Bir saldırı yasa taslağı daha “İŞ SAĞLIĞI ve İŞ GÜVENLİĞİ”



Son dönemlerde üst üste yasa teklifleri gündeme geliyor ve bunlar “torba yasalar” şeklinde meclisten geçiyor. Her yeni yasa ile birlikte de, işçi ve emekçilerin bir hakkı daha gaspediliyor, yaşam ve çalışma koşulları ağırlaşıyor. Çünkü “yasa koyucu”lar, temsil ettikleri burjuva sınıfının çıkarları doğrultusunda hareket ediyorlar. Kitlelerden çok ciddi bir karşı koyuş gelmediği sürece de, bu tasarılar yasallaşılıyor ve yaşama geçiriliyor.

Yeni yasa hazırlıklarından biri, “İş Sağlığı ve Güvenliği” yasa tasarısıdır. Bu tasarı, 30 Haziran 2012 tarihinde mecliste görüşülecek ve büyük bir olasılıkla da yine “paket” halinde onaylanarak yasallaşacak.

Tasarı, daha adından bile kendini ele vermektedir. Çünkü işçinin değil, “iş”in sağlığı ve güvenliğini düşündüklerini göstermektedir. Böyle bir tasarının ne getireceği buradan bellidir.

Türkiye’de hergün ortalama 5 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitiriyor. Onlarcası kalıcı sakatlık, yüzlercesi ise hafif yaralanma ile karşı karşıya kalıyor. Burjuvazi, aşırı kar hırsından dolayı işçi sağlığı ve güvenliği konusunda “masraflar”dan kaçarken, denetimsizlik ve yoğun çalışma temposu ile, bu cinayetler her gün artıyor.

Cinayetlerle ilgili açılan davalarda da patronlar değil, ustalar, mühendisler yargılanmakta ve ceza almaktadır. Hatırlanacaktır, iki yıl önce İkitelli’de işçi servisi olarak kullanılan Panelvan bir araç, sel sularına kapılmış ve 7 kadın işçi boğularak can vermişti. Açılan dava sonucu Panelvan şöförü ile fabrikanın idari işler müdürü gözaltına alınmıştı. Dava sonucunda her bir işçi kadın için, yüzbin lira para cezası patrona kesildi. Ve patron, toplamda 700 bin lira ödeyerek kurtulmuş oldu. Diğer iki kişiye ise hapis cezası verildi. Çünkü yasaya göre “iş kazaları”nda sorumluluk birinci dereceden amirden başlayıp, ikinci derece amire geçiyor ve en son noktada patron sorumlu tutuluyor. Bu durumu Adana-Kozan’da boğularak, İstanbul-Esenyurt’ta yanarak katledilen işçilerin davalarında da görüyoruz. En fazla taşeron şirketin üstüne atan büyük patronlar işin içinden sıyrılıyorlar.

Şimdi gündemde yeni bir yasa tasarısı var. Peki bu tasarı neler getiriyor?

Tasarıda, işletmelerde “iş sağlığı ve iş güvenliği” komisyonlarının kurulması zorunluluğu var. Bu komisyonlarda;

- 1- İşyeri hekimi (Bakanlıkça onaylanmış)
- 2- İş güvenliği uzmanı. Ki bunlar, teknik personeldir. İki ay boyunca 2 bin TL dersane bedeli ödeyerek işgüvenliği üzerine eğitim almış kişilerdir. Bu kişilerin yapılan merkezi sınavda başarı sağlaması ve Bakanlık kayıtlarında akredite olması gerekmektedir. Sertifikalarda, A, B, C olarak iş kazası riskinin oranına göre sınıflandırılmıştır.
- 3- İşçi temsilcileri. İşçiler tarafından seçilen ve işyerindeki işçi sayısına göre (50 işçiye 1; 50-150 işçiye 3 gibi) belirlenen temsilcilerdir bunlar. Fakat 10 kişiye kadar çalışan işyerlerinde işgüvenliği

uzmanının giderleri, işçilerden kesilen paralar ile patrona devlet tarafından ödenecektir. 50 kişiye kadar çalışan olan işyerleri ise, özel kuruluşlardan “iş sağlığı ve güvenliği” danışmanlık hizmeti alabilecektir. Yani sadece 50’den fazla çalışan işyerlerinde tam zamanlı çalışacak komisyon kurulacaktır.

10 kişiden az işçi çalıştıran işyeri sayısı 1 milyon 214 bin 259’dur ki, bu da toplam işyeri sayısının yüzde 85’ini oluşturmaktadır. Buralarda 3 milyon 238 bin işçi (yüzde 30) çalışmaktadır. Hal böyleyken tasarıda sadece 10 kişiden az çalıştıran işyerlerinin denetimi kamuya bırakılmakta, işçi sayısının yüzde 70’ini kaplayan 50 işçiden fazla çalıştıran işyerlerinin denetimi ise şirketlere bırakılmaktadır. Bir kez daha devlet, büyük burjuvaların, tekellerin hizmetinde olduğunu göstermektedir.

Esasında yeni tasarıda komisyon kurulmasının zorunlu hale getirilmesi dışında eskisinden pek fark yoktur. Bu komisyonlar da, patrona bağlı çalışacak, denetlenmesini ise Çalışma Bakanlığı müfettişleri yapacaktır. Çalışma Bakanlığı müfettişlerinin işyerlerini denetleme zorunluluğu şu anda da mevcuttur. Fakat bu görevi yerine getirmedikleri için, şimdi yeni bir şeymiş gibi sunulmaktadır.

Komisyonlara gelince; en başta bu komisyonlarda sendikanın veya meslek örgütlerinin temsilcileri yoktur. Diğer yandan iş hekimi, işçilere ilkyardım eğitimi verecek ve ilk yardım ekiplerini işçilerden kuracak, meslek hastalıklarından korunmak için onları bilgilendirecektir. İş güvenliği uzmanı ise, yangın tatbikatı yapacak, yangın ekipleri kuracak, acil tahliye planları oluşturacak ve riskli görülen bölgelerde gerekli önlemleri alması için komisyon kararı olarak patrona öneride bulunacaktır.

Madde 16/4’te şunlar yazıyor: “İş sağlığı ve işgüvenliği çalışan temsilcileri, tehlike kaynağının yok edilmesi veya tehlikeden kaynaklanan riskin azaltılması için, işverene öneride bulunma ve işverenden gerekli tedbirlerin alınmasını isteme hakkına sahiptir.”

İkitelli’deki iş cinayetini tekrar hatırlayalım. Oradaki patron, para cezası almıştı. Bu tasarı ile, patron her tür ceza sorumluluğundan kurtulmaktadır. Çünkü tüm sorumluluk komisyona havale edilmiştir. Patronun tek sorumluluğu ise, komisyonun kurulmasını sağlamaktır.

Böylece işçi cinayetlerine karşı öde-

yeceği tazminattan da kurtulacaktır.

Ayrıca mevcut yasada hayati tehlike durumunda tehlike giderilinceye kadar işin tamamen durdurulması veya işyerinin kapatılması hükmü varken, yeni tasarıda “tehlükeli bölgenin veya işin kısmen veya tehlikenin büyüklüğüne göre tamamen durdurulması” esası getirilerek, patronların çıkarlarına hizmet eden bir düzenleme daha yapılmış oluyor.

Daha da önemlisi, **patron aracılığıyla kurulan ve maaşını patrone alan bir komisyon, sözünü patrone nasıl geçirebilir?** Diyelim ki, komisyon gerekli tedbirlerin alınmasını patrone istedi, (ki tasarıda sürekli ‘öneri’ diye geçmektedir) patron bu ‘önerileri’ yerine getirmezse, bunun yaptırımı ne olacaktır? Bu konu bilinçli bir şekilde belirsiz bırakılmıştır. Esasında “komisyon önerir” diyerek, bu önerileri uyup uymama özgürlüğünü patrone bırakmıştır. Adı üzerinde bu bir “öneri”dir, taktir patrone kalmıştır...

Denetimlere gelince; Çalışma Bakanlığı tarafından yapılan denetimleri hepimiz bilmekteyiz. Söz konusu denetimler, kamu denetimi olmalı ve bu alandaki bir meslek örgütü olarak TMMOB da, denetimlere kamu adına talip olmalı ve bunun mücadelesini vermelidir. Sendikalar ve meslek örgütleri, işçi cinayetleri olduktan sonra bir basın açıklaması ile yasak savmaktan vazgeçmeli, bu cinayetlerin önlenmesi için üzerlerine düşeni yapmalıdır.

Kısacası yeni tasarı, varolan yasadaki çok fazla bir farklılık getirmemekte, yeni olarak konulan her madde ise, patronlara yaramaktadır. Çünkü bundan sonraki işçi cinayetlerinde tüm sorumluluk komisyonların üzerine atılacaktır. Başta TMMOB olmak üzere kitle örgütleri, sendikalar, bu tasarıya karşı şimdiden tepkilerini ortaya koymalı ve meclisten geçmesini engellemelidir.



İşçi cinayetleri sürüyor

İşçi cinayetleri ve katliamları Mayıs ayı içinde de artmaya devam etti.

15 Mayıs’ta Giresun’da HES inşaatında meydana gelen göçükte 4 işçi katledildi.

23 Mayıs’ta İzmir’in Çiğli ilçesinde bir inşaatın dördüncü katında çalışan bir işçi inşaatın düşerek öldü.

28 Mayıs’ta ise Kemalpaşa ilçesinde kiraz toplayan iki işçi yıldırım düşmesi sonucu öldü.



Patronlara kayıtdışı, simsarlara rant ÖZEL İSTİHDAM BÜROLARI

Burjuvazi, krizden çıkmak ve azami karını sağlayabilmek için; durmadan yeni saldırı projelerini devreye sokuyor. Bunlardan biri de “Özel İstihdam Büroları”dır. ÖİB’ler, emperyalist ve işbirlikçi tekellerin isteği doğrultusunda düzenlenip yasallaşan saldırdır. Tıpkı esnek çalışma ve taşeron sistemi gibi...

OECD 2011 Türkiye Çalışma Koşulları Raporu’nda, çalışma yaşamının hızlı bir şekilde esnekleşmesi gerektiğini buyurmuştu. Raporda “Kıdem tazminatının revize –veya tasfiye edilmesi, çalışma hayatının daha fazla esnekleştirilmesi, asgari ücretin yeniden düzenlenmesi, bölgesel asgari ücretin uygulanması” gibi istekler vurgulanmıştı. IMF de daha önce benzer şekilde raporlar hazırlamış, açıklamalar yapmıştı. Emperyalist ve işbirlikçi tekeller ister de, AKP hükümeti durur mu? Büyük bir hızla bu raporlar doğrultusunda “Ulusal İstihdam Stratejisi”ni şekillendirdiler. Buna göre bir dizi saldırı, “torba yasası” şeklinde yasallaştı. ÖİB’ler de bu saldırılardan biri.

ÖİB’ler istihdam sağlar mı?

ÖİB’ler çok değil, birkaç yıl önce girdi yaşamımıza. Her saldırı gibi yine “işsizliği önleme, istihdam alanları açma” demagojisi ile sunuldu. Peki gerçekten ÖİB’ler, ismindeki gibi istihdam sağlamak için mi getirildi? Kuşkusuz ki hayır!

Bunlar, saldırının üzerine örtülen bir kılıftır.

Kılıfın altında gizlenen ise, patronlara kayıtdışı, güvencesiz işçi çalıştırmak, ucuz işgücü sağlamak, işçi simsarlarına rant kapısı açmaktır. Esasen gayri-resmi işleyen bu sistem, AKP hükümeti eliyle resmiyete bürünmektedir. ÖİB’ler de taşeron sisteminin değişik bir versiyonu olarak çalışma hayatının içindedir çünkü. Tarım işçilerinde “elçibaşı”, “dayıbaşı” şeklinde işlerken, fabrika ve işletmelerde, şirketi ve tüzelliği olmayan aracı kişiler üzerinden yürüyor. Birçok fabrika ve sektörde patronlar, üretimin bir parçası için (aylık-haftalık-günlük) gerekli sayıda işçi bulmasını aracıdan istiyor. Aracı da 25-30 TL’ye çalıştırdığı insanlardan, kişi başına 5 TL kesinti yapıyor, işçi de bunu biliyor. Zaten böyle anlaşıyor oluyolar.

Böylece aracı simsarlar, elini hiçbir işe sürmeden kişi başına 5 TL’yi gaspederek vurgunu vuruyor. Ama bu işten de en karlı çıkan yine patronlar oluyor. Çünkü sigorta, servis, yemek, vergi primleri gibi maliyetlerden kurtuluyorlar. İşçiler ise, ne yemek, ne sigorta, ne servis, hiçbir sosyal hakka sahip değiller. Özellikle matbaa sektöründe sürdürülen bu sistem, neredeyse bütün sektörlerde işliyor. Şimdi ÖİB’lerle resmiyet kazandırdılar.

İşçi simsarlarına rant alanı

ÖİB’ler İŞKUR’a bağlı çalışmaktalar. İstanbul’da İŞKUR’a bağlı 50 firma olduğunu belirten ÖİB Dernekleri Başkanı Vural Şeker, “bir o kadar da kaçak firma” olduğunu söylüyor. Kaldı ki

Kayıt dışı çalıştırma cenneti olan Türkiye’de, buna yeni milyonlar daha eklenecek. ÖİB’ler patronlara işçilikten kaynaklanan sigorta, vergi primi, kıdem, ihbar tazminatı gibi yüklerden kurtararak önemli avantajlar sunmaktadır çünkü. Ayrıca kayıtdışı çalıştırdıkları için herhangi bir cezai yaptırım da söz konusu değildir.



bu rakam, sadece İstanbul’u kapsıyor. Diğer illeri de kattığımızda, resmi ve kaçak çalışan ÖİB’lerin sayısının çok fazla olduğu anlaşılır. Kaçak firmaların yanısıra, yukarıda da vurguladığımız gibi aracı kişiler şeklinde işçi simsarları cirit atıyor bu pazarda.

ÖİB’lere çalışmak için başvuruların kapsamı oldukça geniş. Vasıfsız, vasıflı, işsiz işçiler, temizlikçi ev işçileri, hasta-yaşlı-bebek bakıcıları, yatılı ev çalışanları, mühendis, doktor, öğretmen, bilgisayar, teknik elemanlar vb... En çok başvurular arasında ev işçisi kadınlar olduğu söyleniyor. 29 Nisan 2012 tarihli Radikal gazetesine verdiği röportajda ÖİB’lerin kayıtsız ve kurlsız çalışmayı daha da artırdığını belirten Ev İşçilerin Dayanışma Sendikası (EVID-SEN) Başkanı Gülhan Benli, “Ajanslar bizim üzerimizden para kazanıyorlar” dedikten sonra “19. yy köleliği gibi” benzetmesinde bulunuyor.

ÖİB’ler, yaptıkları arabuluculuk karşılığında, patronlardan bir işçi aylığı prim alıyorlar. İşe yolladıkları insanların parasını peşin alırlarken, işçilere taksit taksit ödeme yapıyorlar. Bazen de “ödeme almadık” diyerek işçilerin parasını iç ediyorlar. İşe yolladıkları insanların sağlığı, güvenliği, işin niteliği, çalışma koşulları, yolladıkları yerin konumu, işçiyi çalıştıracak adam katil mi, dolandırıcı mı, hırsız mı, tacizci mi, hiçbir umurlarında olmuyor.

ÖİB Dernekler Başkanı Vural Şeker, 29 Nisan 2012 tarihli Radikal gazetesine verdiği demeçte, bakın neler söylüyor: “Sigorta işi bir türlü oturmadı... Biz sadece müşterimizin istediği kriterde eleman bulmakla yükümlüyüz. Bütün sosyal haklar müşteriye aittir. Yolu, yemeği, yatırsa kalacak yeri müşteriye aittir. Biz sadece elemanı bulur, sabıka kaydını, referansını kontrol eder ve teslim ederiz.” Devamında, “Yabancılar otogarlardan, havaalanlarından topluyorlar. Firmaymış gibi bir portre çiziyor, insan simsarlığı yapıyorlar” diyor. Sanki kendileri farklı bir şey yapıyorlarmış gibi!

ÖİB’ler işe aldıkları kişileri bütün ayrıntılarına kadar araştırıyorlar. Onlar için önemli olan, işçinin sağlığı, güvenliği değil, işçiyi yolladıkları patronların memnuniyetidir. Öyle ki, işçiler buralarda insan onurunu rencide eden, aşağılayan uygulamalarla karşılaşılıyorlar. Adeta bir hayvan pazarı gibi, beğeniye göre seçiliyorlar.

“Kaç kere kiloma laf ettiler” diyor bir ev işçisi kadın. Bir başkası, “bu kilolu, çok yer” denilerek işe alınmadığını söylüyor. Ters bir şekilde “bu zayıf, işe gücü yetmez”le karşılaşanlar da oluyor. Irkı, mezhebi, yöresi hepsi soruluyor ÖİB’ler tarafından. Irkına, mezhebine göre işe alınmayanlar da çok oluyor çünkü. “Sorgu seansları standarttır” diyor EVID-SEN Başkanı G. Benli aynı tarihli gazette. “Bir tek dişlerimize bakmadıkları kalıyor. Patronlar soruşturulmaz. Hiçbir şeyden habersiz adres verip yollanır” diyerek, işin vahametini gösteriyor.

Onca sorgu sualden geçirilen işçi, kime çalıştığını bilmez. İşe başlamak için anlaştığı yer ÖİB’lerdir. Yani patron ÖİB’tir. Buna karşın bir sorun çıktığında, ÖİB’ler muhatap olmayı kabul etmiyorlar, hiçbir sorumluluk almıyorlar. Herhangi bir hukuki bağlayıcılıkları da yok. Hiçbir denetime tabi değiller. Çalıştığı şirket veya patron “benim işçim değilsin, seni ÖİB’den kiraladım, muhatabım ÖİB’dir” diyerek topu ÖİB’e atar. ÖİB ise, “biz sadece aracıyız, sigorta, sosyal haklar bizi bağlamaz” diyerek patronlara yönlendirir. Olan işçiye olur.

Öyle ki ÖİB’ler ile patronlar arasında varılan sözleşmeden çoğunlukla işçilerin haberi olmaz. Sözleşmede, “A isimli şahıs veya şahıslar, B ismindeki firma ya da patron tarafından şu tarihte işe başlatılmıştır, şu tarihe kadar çalışacaklar” denir. Bu kadar! Ne işin tanımı, ne çalışma saati, ne izin günü, hiçbir sözleşmede olmaz. Sözleşmeden birini patron alır, diğeri ÖİB’te kalır. Çoğunlukla işçilere sözleşme de verilmez. Sözleşmeden bir tane alabilen işçiler nadirdir. İşçiye düşen, sadece işi kabul edip etmeyeceğidir.

Kayıt dışı çalıştırma cenneti olan Türkiye’de, ÖİB’lerin devreye girmesiyle buna yeni milyonlar daha eklenecek. Azami kar güdüsüyle hareket eden patronlar, ÖİB’lerin sağladığı fırsatla saldırılarını artıracaklar. Yeni işçi ihtiyaçlarını artık ÖİB’ler üzerinden temin edecekler. Hatta çalıştırdıkları işçileri işten çıkarıp ÖİB’lerden yeni işçi alacaklar. ÖİB’ler patronlara işçilikten kaynaklanan sigorta, vergi primi, kıdem, ihbar tazminatı gibi yüklerden kurtararak önemli avantajlar sunmaktadır çünkü. Ayrıca kayıtdışı çalıştırdıkları için herhangi bir cezai yaptırım da söz konusu değildir.

Burjuvazinin bu saldırısına karşı “güvencesiz çalışmaya hayır, işçi sağlığı, iş güvenliği” talebi etrafında birleşik örgütlü mücadeleyi yükseltmekten başka çare yok.

İşçi direnişleri sürüyor...

Togo ayakkabı

Deri-İş'e üye oldukları gerekçesiyle 27 Nisan'da 9 işçiyi işten atan Togo fabrikası önünde direniş devam ediyor. Ankara'da kurulu Togo fabrikasında çalışan işçiler yıllardır düşük ücret ve ağır koşullarda çalışırken, Deri-İş

sendikasına üye olarak örgütlenmişler ve çoğunluğu sağlayarak yetki için başvuru yapmışlardı. Yetki gelmeden sendikal örgütlülüğü öğrenen patron ise 9 işçiyi işten atarak saldırıya geçti. Aynı akşam işçiler Eskişehir yolu- nu trafiğe kapatarak alkışlı protesto eylemi gerçekleştirdiler. 30 Nisan'da direnişe geçen işçiler, 10, 11 ve 12 Mayıs'ta üç kez saldırıya

uğrayıp gözaltına alındılar. Yıllardır Ankara merkezinde kaçak işçi çalıştıran fabrika görmezden gelinirken, işçiler direnişe geçer geçmez polisi devreye sokan devlet, işçilerin örgütlenme mücadelesini engellemeye çalışıyor.

Togo işçilerine destek ziyaretleri ve eylemleri de devam ediyor. ODTÜ'lü öğrenciler, AÜ'lü öğrencilerin yanı sıra devrimci ve ilerici kurumlar da işçileri yalnız bırakmıyorlar. Deri-İş, yaptığı açıklamalarda desteği büyütmeye çalışıyor.

Güngör Otomotiv

Gebze Organize Sanayi Bölgesi'ndeki Güngör Otomotiv'de çalışan işçiler, faşist Türk Metal sendikasının baskılarına karşı eylem gerçekleştirdiler. Türk Metal sendikasının örgütlü olduğu fabrikada, işçiler düşük ücret ve kötü çalışma koşullarına tepkilerini ortaya koydular. Ayrıca 3. dönemdir sözleşme yapacak olan Türk-Metal'in işçilere hiçbir şey sormamasını, 30 Mayıs'ta protesto ettiler.

Fabrika önüne giden işçilerin önü polisler ve Türk Metal çetesi tarafından kesildi. İşçiler tartaklandılar ama direnişlerine devam edeceklerini söylediler. "İyi bir iş ve sözleşme haklarımız için mücadele ediyoruz" diyerek destek istediklerini belirttiler. İşçiler yaptıkları açıklamada, 300 işçinin çalıştığı fabrikada 5 yıllık bir işçinin bile hala 870 liraya çalıştığını, ayrıca 5 yıl önce sendikal örgütlülüğe başlayan işçilerin işten atılarak Türk Metal sendikasının fabrikaya sokulduğunu vurguladılar.

Billur Tuz

Tek Gıda-İş sendikasında örgütlendikleri için işten atılan Billur Tuz işçilerinin İzmir Çiğli Organize Sanayi'ndeki direnişleri, 150'li günleri geride bıraktı. Fabrika önünde direnişlerine devam eden işçiler yaptıkları yürüyüşler ve açıklamalarla seslerini duyurmaya çalışırken, patron 15 işçinin işe alınmasını teklif ederek direnişin bitirilmesini istemişti. İşçiler ise bu teklifi reddettiler, tüm işçilerin işe alınmasını istediler.

Bedaş

Enerji-Sen'e üye oldukları dönemde işten atılan, ancak yaptıkları direnişle işlerine geri dönen Bedaş işçileri, iki aydır maaşlarının ödenmemesini protesto etmek için eylem gerçekleştirdiler.

Bedaş'taki taşeron firma Çıra-Marsaş şirketi önünde



eylem yapan işçilere sivil faşistler saldırdı. Bu saldırıya karşı koyan işçilere bu kez de polisler saldırdı. Enerji-Sen Genel Başkanı Kamil Kartal'ın da aralarında bulunduğu Enerji-Sen üyesi ve Tes-İş üyesi işçiler gözaltına alındılar. 21 Mayıs'ta gerçekleşen bu saldırıyı duyan Bedaş işçileri, gözaltına alınanların tutulduğu Yeni Bosna 75. Yıl Karakolu önüne giderek yolu trafiğe kapattı. İşçilerin kararlı tutumu karşısında gözaltına alınanlar serbest bırakıldılar.

Bedaş işçileri 30 Mayıs'ta Taksim Tramvay durağından Bedaş Merkez binasına yürüdü. "Direne direne kazanacağız", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek" sloganlarını atan işçiler, atılan 120 işçi iş başı yapana kadar eylemlerine devam edeceklerini vurguladılar. Eyleme ilerici ve devrimci kurumların yanı sıra DİSK'e bağlı sendika yöneticileri de destek verdiler.

Adana'da ise Tedaş işçilerinin 5 Mart'ta başlayan direnişleri devam ediyor. Enerji-Sen'de örgütlü bulunan işçiler, 3 aydır maaşlarını alamadıkları için iş başı yapmamış ve işten atılmışlardı. Defalarca polis saldırısına ve gözaltılara maruz kalan işçiler, son olarak 25 Mayıs'ta saldırıya uğradılar. Valilik önünde eylem yapan işçilerin bulunduğu çadıra gelen polisler, 14 işçiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan işçiler daha sonra tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldılar.

Borusan Lojistik

DİSK Nakliyat-İş sendikasına üye oldukları için işten atılan 25 Borusan Lojistik işçisi, 1 Haziran'da direnişe başladı. Ağır çalışma koşullarında çalışan işçilere son 5 yılda sadece 120 lira zam yapıldı. Birçok firmanın deposu olarak kullanılan Borusan'da patron, sendikalaşmanın ortaya çıkmasıyla birlikte son bir haftada işçilere baskı yapmaya başlamıştı.

İşçilerin işten atılmasının ardından Nakliyat-İş ve atılan işçiler, Tuzla Organize Sanayi'de kurulan fabrikanın etrafında bir yürüyüş gerçekleştirdiler. DİSK'e bağlı sendikaların destek verdiği yürüyüş, sloganlarla fabrika önünde bitirildi.

Burada işçilere hitaben DİSK Genel Sekreteri Adnan Serdaroğlu ve Nakliyat-İş sendikası Genel Başkanı Ali Rıza Küçükosmanoğlu konuşma yaptılar. Serdaroğlu konuşmasında grevleri yasaklanan Hava-İş'e dikkat çekerken, Türk-İş yönetiminin direnişleri yalnız bıraktığını belirtti. Küçükosmanoğlu ise, Borusan'da yaşanan süreci özetledi. Eylemin ardından işçiler fabrika önünde direnişe başladılar.



Epta işçileri sözleşme imzaladı

Avrupa Serbest Bölgesi'nde yapılan ilk grev olma özelliği taşıyan Epta işçileri sözleşme imzaladılar. Birleşik Metal-İş'te örgütlü olan işçiler yapılan TİS görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine 11 Mayıs'ta greve başlamışlardı. 17 Mayıs'ta imzalanan sözleşmeye göre Epta işçileri tüm sosyal haklarını elde ederken, ücretler 1 Nisan tarihinden geçerli olmak üzere 140 TL arttırıldı.

Ankara İMO'da direniş

Ankara'da İnşaat Mühendisleri Odası'ndan işten atılan Cansel Malatyalı'nın direnişi sürüyor. 29 Mayıs'ta 100 günü geride bırakan Cansel Malatyalı'ya destek vermek için ilerici ve devrimci kurumlar Yüksel Caddesi'nden İnşaat Mühendisleri Odası'na bir yürüyüş gerçekleştirdi.



I. Genel Kurulu: Seçimler için parti!

Geçtiğimiz yıl Ekim ayında kuruluşunu ilan eden Halkların Demokratik Kongresi (HDK), 12-13 Mayıs tarihlerinde I. Genel Kurulu'nu topladı. Toplantıdan çıkan en önemli karar, partileşmek oldu. 2014 yılında yapılacak olan yerel seçimlere ve cumhurbaşkanlığı seçimine, isminin büyük ihtimalle Halkların Demokratik Partisi olacağı söylenen yeni partiyle girmek, ilk başa yazılan hedefti.

Aralarında BDP'nin de yer aldığı **22 parti ve grubu bünyesinde toplayan HDK**, Kuruluş toplantısında da "çatı partisi"ni tartışmış, bu konuda "ilke kararı" almıştı. I. Genel Kurul'da ise, bunu somut bir hedef olarak ilan etti. Buna karşın Kongre'nin varlığını sürdüreceği, partiye girmek istemeyen kişi ve kurumların Kongre üyesi olarak kalmaya devam edeceği belirtildi. Elbette partileştikten sonra bu durumun ne kadar devam edeceği soru işaretidir. Daha ilk 6 ayda ortaya çıkan sorunlar, partileşme süreciyle birlikte çok daha keskin bir hal alacak ve kopuşlar kaçınılmaz olacaktır.

HDK'nın ilk 6 aylık pratiğine dönük eleştirilerin başında, kendilerine "bağımsız" diyen tek tek kişilerin dikkate alınmadıkları ve "HDK örgütlenmesi içinde kurulan yerel meclislerden dışlandıkları" gelmektedir. "Bileşenler" denilerek sadece grupların sayıldığı, kişilerin göz ardı edildiği yönlü uyarılara, konuşmacılar, "bileşenler"le hem grupları, hem de kişileri kastettiklerini belirtme gereği duymuştur. Benzer şekilde bazı bileşenlerin ise "biz küçük bir güç olarak burada eriyoruz" kaygılarını ifade ettiği söylenmektedir. Bu yöndeki kaygıların, partileşme ile birlikte daha da büyüyeceği açıktır.

Örgütlenmeye ilişkin eleştiri ve yakınmalar oldukça fazladır. Kongrenin aldığı kararlara, tüzüğüne uygun bir çalışma yapılmadığı, Genel Meclis'in bile toplantı yeter sayısını bulamadığı, bileşenlerin grupçu yaklaşıtları, kendilerini HDK ile var etmeye çalıştıkları vb. bir dizi sorun sıralanmıştır. Öyle ki, "şimdiye kadar yaşanan örgütsel süreç içerisinde Genel Meclis ve Yürütme Kurullarının toplantı nisaplarının tüzüğe aykırılık içermesi, alınan kararların meşruiyetini bile tartışmalı hale getiriyor" denilmektedir. (Şaban İba, Gündem, 10.5.2012) Aynı yazıda, Genel Kurul öncesinde Yürütme Kurulu'nun delegelere siyasal durum, örgütsel çalışmalar hakkında yazılı raporlar sunmadığı, bu belgeleri toplantı esnasında "ayak üstü" incelemek durumunda kalacakları belirtilmiştir. Hatırlanacaktır, HDK'nın Kuruluş toplantısında da program ve tüzük, toplantı sabahı delegelerin eline verilmişti ve bu konuda süren tartışmalar üzerine, program ve tüzüğün 6 ay sonra yapılacak toplantıya ertelenmesi kararlaştırılmıştı. İsmi "Demokratik Kongre" idi, ama işleyişi hiç de demokratik değildi. Kararlar önceden alınıyor, toplantı esnasında delegelere bildiriliyor ve bir oldu-bitti ile karşı karşıya bırakılıyordu.

Genel Kurul'da "HDK'nın ilk 6 ayda kendini tanımladığı, ikinci 6 ayda ise 'kendini örgütlenme' sürecine gireceği" söylenerek yaşanan sorunlar geçiştirildi. Oysa **HDK Kuruluş Kongresinde çok daha geniş bir katılım ve coşku vardı.** I. Genel Kurul'da ise, delegelerin yaklaşık yarısı gelmemişti ve gerek katılım, gerekse coşku yönüyle zayıflamıştı. 6 aylık bir sürede gözlemlenen bu düşüş, **HDK'nın beklentilere yanıt vermediğinin sinyaliydi** aslında.

Örgütlenme tarzına ve işleyişe dönük sorunlar bir yana, içeriği çok daha vahim durumdadır. Zaten en önemli kararın "partileşme" olması, (dahası I. Genel Kurul'un bu kararı almak için toplanması) HDK'nın asıl amacının yasal bir parti olarak düzen-içi mücadele için kurulduğu gerçeğini teyit etti. Bu karar, **aynı zamanda BDP'nin kapatılma ihtimaline karşı da bir "emniyet sübabı"ydı.** BDP, kapatılana kadar varlığını koruyarak yeni partinin içinde yer alacak, meclisteki BDP'li milletvekilleri de HDK adına hareket edecekti.

I. Genel Kurul'da üzerinde ağırlıklı durulan bir diğer konu ise, anayasa oldu. AKP'nin başını çektiği yeni anayasa çalışmalarına aktif bir şekilde katılma, bunu kitlelere daha fazla

yayma üzerinde duruldu. Elbette yeni anayasada Kürtlerin statüsünün belirlenmesi, en başa yazılan konuydu. Keza "sonuç bildirgesi"nde de "Kürt sorununda barışçı ve eşit haklara dayalı demokratik bir çözüme yönelik müzakerelerin başlatılması" ilk başta belirtiliyordu.

HDK'nın reformist kimliği, yeni anayasaya bu kadar önem biçmesiyle bir kez daha kendini ele verdi. Kitlelerin ilgi alanında bile olmayan anayasa, onların gündemine sokmak ve bir beklenti yaratmak için çabalamaları, düzen-içiliğe ne kadar battıklarının göstergesiydi. Kürt ulusal hareketinin kuyrukçuluğu ise, her adımda görülüyordu. Öyle ki, Ahmet Türk'ün, "devrimciler, Kürt halkının özgürlük mücadelesini yanına almadan, yoldaşı olmadan hiç bir şeyi beceremez" sözüne methiyeler düzülüyordu. "Deneyimli siyasetçi Ahmet Türk'ün bu saptamaları HDK bileşenlerince bilince çıkarılmadan HDK'nın Türkiye siyasetinde değiştirici bir özne olmayı başarması mümkün olmayacaktır" (Fatih Polat, Evrensel 16. 5. 2012)

"Sonuç bildirgesi"nde "PKK lideri Abdullah Öcalan" yazılmasına itirazlar gelmiş ve "Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan" olarak değiştirilmişti. HDK bileşenleri, Öcalan'ı "Kürt ulusal

hareketi"nin değil, "Kürt halkının önderi" olarak tanımlamakta artık hiçbir beis görmüyorlardı.

Kürt hareketi üzerine bu kadar vurgu yapılırken, "işçi sınıfı" sadece "işçi cinayetleri" ile geçiyor, "sonuç bildirgesi"nde bir dizi sorunun içinde "işçi cinayetlerine karşı" da mücadele edileceği belirtiliyordu. Devrim ve sosyalizmin sözünü bile etmiyoruz. Çünkü bu kavramlar HDK'da unutulmuş, dile getirilmesi bile yadırganan kavramlardı.

Kısacası I. Genel Kurul, **HDK'nın partiye dönüşerek, reformizmin, parlamentarizme evrilmiş en uç haliyle varlığını sürdüreceğinin ilanı oldu.** Genel Kurul'da en çok yinelenen "maya tuttu" sözü, belli ki reformizm mayası olarak kullanılıyor. Ama bunun bir temenni, bir "iç ajitasyon", varolan sorunların üstünü örtme çabası bir olduğu da çok açık. Ortaya çıkan tablo, gerçekte "maya"nın tutmadığını gösteriyor çünkü.

Bu reformist "maya"nın HDK'da tutup tutmayacağı bir yana; bu topraklarda hiçbir zaman tutmadı, tutmayacak da. '71 devrimciliği, reformizm-

den-parlamentarizmden kopuşu ifade eder. Son yıllarda tasfiyecilikle birlikte reformizm yaygınlaştıysa da, kitlelere nüfuz eden bir güç olamadı. Sınıf mücadelesinin yükselmesiyle daha da gerileyeceği aşıkardır. Çünkü reformizm, asıl olarak yenilgi dönemlerinde palazlanır. Yükseliş dönemlerinde ise yüzleri daha fazla açığa

çıkarak, hareket alanları daralır.

HDK, Kürt ulusal hareketine yaslanan bir oluşumdur. Daha açık ifadeyle Kürdistan için kurulan DTK'nın (Demokratik Toplum Kongresi) Türkiye ayağıdır. Dolayısıyla kaderini de Kürt hareketi belirleyecektir. İhtiyacı kalmadığı anda bitirecektir. Zaten bu süreç içinde bileşenleri büyük oranda kendi içinde eritmiş olduğundan, geri kalanları bir kenara fırlatmakta sorun da yaşamayacaktır.

Elbette Kürt ulusal hareketiyle ittifak yapılır, yapılmalıdır. Ancak bu tek bir "çatı" altında birleşerek ve iradeni Kürt hareketine teslim ederek olmaz. **Kürt ulusal hareketini, daha devrimci bir rotaya çekmek için de, devrimci örgütlerin inisiyatifi gereklidir. HDK'da bırakalım böyle bir inisiyatifi, bir denge bile sözkonusu değildir. Böyle bir birlikte, güçlenen ve kazananın reformizm; eriyen ve kaybedenin devrimci hareket olacağı açıktır.**

HDK, HDP olarak, bugüne dek kurulan Kürt partilerinin bir benzeri şeklinde yoluna devam edebilir. Fakat ne kadar terennüm edilse de, gönüllülerden geçirdikleri reformist "maya"yı tutturamayacaklardır. Ne yaşamın dinamiği, sınıflar mücadelesinin seyri, ne de Türkiye devrimci hareketinin birikimi, deneyimi buna izin verir.



Biber gazı, öldürüyor!

28 Mayıs'ta Yalova merkezde arkadaşlarının kavga ettiğini görerek ayırmak isteyen Çayan Birben, olay yerine gelen polislerin sıktağı gaz sonucu yaşamını yitirdi. Çayan Birben 30 yaşındaydı. Polisler "astım hastasıyım gaz sıkmayın" demesine rağmen gaz saldırısına maruz kaldı. Saldırı sonrasında bir internet kafeye girerek yüzünü yıkamaya çalışan Birben burada fenalaştı ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

Katliamı protesto etmek isteyen Birben'in ailesine ve yakınlarına, polisler 30 Mayıs'ta bir kez daha saldırdılar. Cenaze töreni, 1 Haziran'da Rize'de ailesi-

nin ve ilerici kurumların katılımıyla yapıldı.

Çayan, polisin sıktağı biber gazından dolayı son bir yılda yaşamını yitirenler kervanına katıldı. Daha önce de Artvin-Hopa'da, memur eylemlerinde, Newroz gösterisinde biber gazından ölen devrimci ve demokratlar olmuştu. Bu duruma rağmen, İçişleri Bakanı, "Biber gazı zararlı değildir" demeye devam ediyor. Devletin estirdiği terörü gizlemek için pervasızlıkla konuşuyor. Biber gazının ölümcül bir silah olduğunu gözlerden gizlemek istiyor. Böylece kitle eylemlerinde, en küçük bir hak arama direnişinde, ya da en basit bir sokak kavgasında bile aynı pervasızlıkla saldırmayı sürdüreceğini söylemiş oluyor.

Bu pervasızlığa karşı, direniş geleneği de yükseliyor. En son Metin Lokumcu ve Çayan Birben'in cenazeleri, bu tepkinin somut ifadesine dönüştüler.

Metin Lokumcu anıldı

AKP'nin Hopa'da yapmak istediği mitingi engellemek için sokağa dökülen Hopalı'lara, polisin gaz bombalarıyla saldırmasının ardından yaşamını yitiren Metin Lokumcu için, Hopa'da anma töreni düzenlendi. Anmada Metin Lokumcu'nun fotoğrafları ile birlikte "Tek yol sokak tek yol devrim", "Metin Lokumcu onurumuzdur", "Hepimiz Hopalıyız hepimiz eşkiyayız" pankartları taşındı.

Belediye Parkı'nda toplanan kitle, sloganlarla yürüyüşe geçti. Polis, ilçe genelinde abluka uygulayarak katılımı düşürmeye çalışsa da anmaya katılanların öfkesi ve kararlılığı dikkat çekiciydi.

İstanbul'da ise, Şişli Camisi önünde top-

lanan ilerici ve devrimci kurumlar, AKP Şişli İlçe binasına yürüdüler. Saat 19.00'da başlayan yürüyüş, AKP ilçe binası önünde yapılan açıklamada ile son buldu. Açıklamada, Metin Lokumcu'nun katilinin AKP olduğu söylendi. Ayrıca 29 Mayıs'ta Yalova'da gaz bombasından ölen Çayan Birben hatırlatılarak, ölümlerin devam ettiği vurgulandı.

Ankara'da ise Sakarya Caddesi'nde anma yürüyüşü gerçekleştirildi. AKP Ankara İl Başkanlığı'na yürünen KESK Şubeler Platformu sözcüsü basın açıklaması gerçekleştirdi. Eskişehir'de ise Emek ve Demokrasi Güçleri'nin gerçekleştirdiği eyleme PDD okurları da destek verdi. AKP İl Binası önüne yürümek isteyen kitleye barikat kuran polis, gaz bombaları ve coplarla saldırdı. 20 kişinin yaralandığı saldırı sonrası kitle, tramvay yolunu kapattı.

Gözaltı-tutuklama terörü...

X İstanbul, Dersim, Adana, Antakya, Mersin, Elazığ, Erzincan'da Halk Cephesi ve Gençlik Federasyonu üyelerine yönelik gerçekleştirilen operasyonlarda, 138 kişi gözaltına alındı. Sabahın erken saatlerinde gerçekleştirilen baskınlar da Gençlik Federasyonu'na gelen polisler binaya kapıları kırarak girdiler. Gençlik Federasyonu üyeleri, baskına karşı sloganlarla direniş gösterdiler. Özel timler ve çevik kuvvetin Okmeydanı sokaklarını ablukaya aldığı baskınlar, mahallede yapılan eylemlerle protesto edildi. Diğer illerde ise ev baskınlarıyla gözaltılar gerçekleşti.

Gözaltına alınanlardan 36'sı tutuklandı. Halk Cephesi baskınlarına karşı 9 Mayıs'ta İstanbul Emniyet Müdürlüğü önünde ve diğer illerde açıklamalar gerçekleştirdi.

X 14 Mayıs'ta, 1 Mayıs'ta bankalara ve dükkanlara saldırdıkları iddiasıyla Devrimci Anarşist Faaliyet'in kurumlarına baskınlar düzenlendi. 16 kişi gözaltına alınırken, 9 kişi çıkarıldıkları mahkeme tarafından tutuklandı. 31 Mayıs'ta düzenlenen ikinci operasyonda 7 kişi daha gözaltına alındı. 29 Mayıs'ta ise 1 Mayıs'a katıldıkları için İstanbul, Eskişehir ve Bursa'da 5 kişi gözaltına alındı.

X 15 Mayıs'ta KCK operasyonlarının bir yenisi de İstanbul, Balıkesir, Van, Şırnak'ta yapıldı. Bu operasyonlarda 38 kişi gözaltına alındı.

X İHD Diyarbakır Şubesi 2012'nin ilk dört ayında gerçekleşen hak ihlalleri raporunu açıkladı. Bu rapora göre 20 kişi katledilirken 44 kişi yaralandı. Çatışmalarda 67 PKK gerillasının yaşamını yitirdiği belirtildi. KCK operasyonlarında 2 bin 34 kişinin gözaltına alındığı ve bunlardan 733'nün tutuklandığı kaydedildi.

X Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in yaptığı açıklamaya göre, hapishanelerde bulunan hükümlü sayısı, 2000 yılından bu yana 4 kat arttı. 2000 yılında 25 bin 545 olan hükümlü sayısı, 2012'de 93 bin 970'e fırladı. Tutuklu olanlar da eklendiğinde, hapishanelerde kalanların sayısı 123 bine çıkıyor. Ağır için özel hapishane yaratılıp tek başına ve korumaları ile birlikte otel formunda kalması sağlanırken, çoğu hapishane kapasitesinin 2,5 katına kadar çıkan fazla tutukluyu yerlerde yatırıyor.

X Hapishanelerdeki hasta tutukluların sayısı da her geçen gün artıyor. TUHAD-FED'in yaptığı açıklamaya göre, 248 hasta tutuklu bulunuyor ve bunların 102'si ölüm sınırında yaşıyor.

*"Bunlar engerekler ve çıyanlardır
Bunlar, aşımıza ekmeğimize göz koyanlardır
Tanı bunları, tanı da büyü...
Bu namustur, künyemize kazılmış
Bu da sabır, ağıulardan süzülmüş
Sarıl bunlara, sarıl da büyü..."*

Şiirlerinde Kürt halkının acılarını ve umutlarını ilmek ilmek işlemiş Ahmet Arif. Terketmeyen sevdaları, celladın üzerine yürümeyi, Adiloş bebenin ninnisi- ni, 33 kurşunu anlatmıştır militan ve dövüşken dizelerinde. Ölümünün 21. yıldönümünde, ürettiği görkemli şiirler, direnişin ve umudun gücünü ve yenilmezliğini simgeliyor.



FAŞİZM VE KADIN

Başbakan Erdoğan, son olarak kürtaj ve sezaryen doğuma karşı olduğunu ilan ederek, kadınlarla ilgili bugüne dek sarf ettiği sözlerin uç noktalarına gelip dayandı. Daha önce de “kadınla erkeği eşit görmediğini” söylemiş, her vesileyle kadını aşağılayan sözler sarf etmişti. **Bu, onun gerici ideolojisinin doğal bir sonucuydu aslında. Her ne kadar Erdoğan’a, liberaller ve reformistler tarafından “demokrat-değişimci” sıfatları verilmişse de, onun en çok da kadın sorununa yaklaşımı, gerici-faşist özünü ele veriyordu.**

Erdoğan’ın kadını sadece “anne” olarak yüceltmesi, “cennet, annelerin ayaklarının altındadır” sözünden hareketle, annesinin ayağının altını öptüğünü söylemesi ve kadınlara sıkça “üç çocuk doğurun!” talimatı vermesi, faşizmin kadına bakışının bir kez daha dile gelmesiydi. Şimdi buna, kürtaj ve sezaryen doğum da eklendi ki, bu faşizmin ortaçağ döneminden devraldığı, engizisyon mahkemelerinin kararlarının, dinin yasakçı anlayışının günümüz Türkiye’si’ne taşınmasıdır. Zaten faşizm de, ortaçağ döneminden kalma uygulamaları 20. yüzyıla taşıyan bir ideolojidir.

Erdoğan’ın kadınlar hakkında her sözü ve AKP hükümeti döneminde kadınlarla ilgili çıkarılan yasaları, faşizmin kadına bakışıyla birebir örtüşmektedir. AKP’nin son dönemi ise, diğer alanlarda olduğu gibi, bu konuda da en pervasız olduğu, kimliğini en açık haliyle ortaya koyduğu dönemdir. Hatırlanacaktır, daha önce “Kadınlardan Sorumlu Devlet Bakanlığı”nın adı, son hükümet döneminde “Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı” olmuştur. Kadın sözcüğü bile ortadan kaldırılmış, sadece anne ve aile kavramları içine sokularak boğulmuştur.

AKP’nin kadına bakışını ve bunun faşizmle olan çakışmasını daha iyi görebilmek için, 20. yüzyılın başlarında İtalya, Almanya, İspanya gibi ülkelerdeki faşist partilerin kadınlara dönük propagandalarına ve işbaşına geldikleri andan itibaren yaptıklarına bakmak, yeterli olacaktır. Almanya’da Hitler’in, İtalya’da Mussolini’nin, İspanya’da Franco’nun, hatta diğer emperyalist ülkelerdeki faşist liderlerin kadınlar hakkındaki sözleri ve uygulamalarıyla Erdoğan’ın ve AKP hükümetinin sözleri ve uygulamaları arasındaki benzerlik, hepsinin aynı ideolojik gıdadan beslendiğinin en açık göstergesidir.

Faşizmin kadınları kazanma yöntemleri

Faşizm, kapitalizmin emperyalizm aşamasında

ortaya çıkan bir devlet biçimidir. Ama sadece emperyalizme özgü değildir. O, “emperyalizm ve proleter devrimler çağı”nın bir ürünüdür. I. Emperyalist savaş sırasında 1917 Ekim devrimi ile sarsılan burjuvazinin, proleter devrimlerin yayılmasını önlemek ve içine düştüğü krizden çıkabilmek için başvurduğu yöntemlerden biridir.

Dimitrov’un ünlü tanımıyla “finans kapitalin en gerici, en şoven, en bağınaz kesimlerinin açık terörcü diktatörlüğüdür.” Dolayısıyla kapitalizmden bağımsız değildir, aksine onun en çıplak haliyle ortaya çıktığı durumdur. Fakat kendisine bir kitle tabanı yaratmak için, sınıflarüstü görünmeye, hatta emperyalist-kapitalist sisteme karşıymış gibi durmaya ihtiyacı vardır. Kitleleri buna inandırmak için de her tür yalan ve demagojiye başvurur. Bunun önemli bir parçasını, kadınlara dönük demagoji oluşturur. Kadına düşman bir rejim olduğu halde, sözde kadını yücelterek onu kendine bağlamaya ve bu devasa gücü arkasına almaya büyük bir önem vermiştir.

“Siyasette kadınların desteğini kazanmak gerekir, erkekler onları kendi başlarına izleyeceklerdir” demiştir Hitler. Faşist ideologlar da, kadınları kazanmak için tüm hünerlerini ortaya dökmüş, sözde onları yücelten bir dil kullanmışlar, törenler düzenlemişlerdir. **Gerçekte ise kadınlar, Naziler’e göre, “öteki ırk”tır, tıpkı Yahudiler gibi. Alman “ari ırkı”nın kan saflığını korumakla yükümlü “döl yolu”dur.**

Keza Mussolini, iktidara gelmeden önce, o dönem kadın hareketinin en önemli talebi olan “kadınlara oy hakkı”nı bile savunmuştur. Fakat sonrasında sadece yerel seçimlerde kadınların oy kullanması gerçekleşmiş, genel seçimlerde oy kullanılmamıştır. Ayrıca seçilme hakları da yoktur. Daha da önemlisi, **oy kullanmak için “okur-yazarlık, belli bir servet sahibi olma, savaşta oğlunu ya da kocasını yitirme” gibi kurallar getirilmiştir** ki, bu oran, o sırada İtalya’da 12 milyon olan kadın sayısı içinde, sadece 1 milyonu bulmaktadır.

İktidara geldikten sonra Mussolini, kadınlara oy hakkının ikincil bir sorun olduğunu söyleyecek, eski Roma İmparatorluğu’nu örnek göstererek, kadınların o zamanlarda da “toplumun yazgısının yönetiminde belirleyici bir rol oynadıklarını”, Roma’nın “güzelliğin, gücün, zekanın, insan cömertliğinin hiyerarşisine saygı gösterdiğini” söyleyecektir. Ardından sadece ayrıcalıklı kadınlara

değil, erkeklerle de oy hakkını ortadan kaldıracak, sandık, yalnızca “evet ya da hayır” oylarının kullanıldığı referandumlarda kurulacaktır.

Bütün bunlara rağmen **faşist liderler kadınların çoğunluğunun gözlerini bağlamayı, hatta onları büyüleyerek kendilerine tapınmalarını sağlamayı başarmıştır.** Faşist birliklerde kadınları örgütlemişler,

faşist kadınlar coplu saldırı taburlarında bile yer almıştır. **Burjuva ve küçük-burjuva kadınlar, özellikle de savaş sırasında eşini, oğlunu yitirmiş “madalyalı kadınlar”, sokaklarda gösteriler yaparak, komünist ve devrimcilerin üzerine saldırmıştır.**

Faşizm “kadını kovan-anneyi yücelten” bir rejimdir

Faşist rejimler, insanlık adına en utanç verici dönemleri boyunca, iktidara gelirken ve iktidarda kaldıkları sürelerde, çevrelerinde kadınları seferber etmişler, onların analıklarını yücelterek iktidara bağlanmalarını sağlamışlardır.

Gerek Mussolini, gerekse Hitler, I.

Emperyalist savaşta eşini, çocuğunu yitirmiş acılı, yaşlı kadınlar ordusunu kazanacak argümanları kullandılar. Kadınlar, savaşta ölenlerin veya sakat dönenlerin eşleri ve anneleriydiler. Bu özellikleri öne çıkardılar.

Çocukları ya da eşleri savaşta ölen kadınlar, gerçekte savaş karşıtı mücadelenin en önemli unsurları haline gelebilirler. Savaşta kaybettiklerine karşı duydukları acı, onları en kararlı savaş karşıtlarına dönüştürür. Oysa faşizm, onların bu acısını ve kaybını, ‘onur’ olarak göstermeyi başardı. **Sistem tarafından ‘kadın’ olarak değersizleştirilmelerine rağmen, ‘acılı anne’ ya da ‘dul eş’ olarak yüceltildiler.** Faşizm, kadınları en çok bu argümanlarla kendisine yedekleyebildi.

Mussolini, kadınlara şöyle sesleniyordu: “Faşistler sizden tek bir şey istemektedir: Tapınılısı yurdumuza, tanrısal İtalya’ya alçakgönüllülük içinde, bağlılık içinde yorulmadan hizmet etmek...”

Faşizm, kadınları “yurt”ları için özveriye çağırıyor, onlardan “gönüllü bir vazgeçiş” istiyordu. İşlerinden, isteklerinden, hatta eşlerinden, çocuklarından bile vazgeçiş...

Ne yazık ki, faşizmin bu demagojileri, kadınların çoğunluğunda yankı buldu. İkinci emperyalist savaş sırasında Almanya’da, İtalya’da kadınlar, ellerindeki-avuçlarındaki her şeyi, hatta nikah yüzüklerini bile faşist devlete verdiler. İtalya’da kadınların yalnız başkentte 250 bin alyans verdikleri saptandı.

Faşizmde anne imgesiyle, ulus imgesi birleşmiştir. Hitler’in ünlü Propaganda Bakanı Goebbels; “Yurt sana can veren anadır, hiç unutma bunu” diye yazmıştı, Nazilerin “10 emir” metninde. 1933’te Anneler Günü kutlamasıyla ilgili olarak da şunları söylüyordu: “Anneler Günü kavramı, Alman düşüncesini en iyi simgeleyen bir varlığa, Alman anasına saygı anlamını taşır. Yalnız yeni Almanya’da kadın ve ana bu rolü üstleniyor. Aile yaşamının bekçisi, halkımızı doruklara götürmeye yetenekli güçlerin fidanlığıdır o. Alman ulusu düşüncesini taşıyan



tek varlık odur, Alman anasıdır. Ana demek, sonsuza dek Alman ulusunun olmak demektir.” (aktaran Maria A. Macciocchi, Faşizmin Analizi, Payel yay. sf:153)

Keza İtalya’da da faşizm, kadınlar için bir “kamu topluluğu statüsü” yaratarak, kadının devlete ait olduğunu onaylar. Onların üçlemesi de “ana/aile/ulus”tur.

Emperyalist-kapitalist sistem, aileyi çözdüğü halde “kutsal aile”den dem vurmaktan vazgeçmez. Bunun en açık halini faşizmde görürüz. Faşizm, devletin temeli olarak aileyi; ailenin temeli olarak da kadını gösterir. Diğer tüm gerici ideolojiler gibi, kadını anne olarak ele alır, anneyi de ulusla özdeşleştirir. Öyle ki, Almanya’da “ari ırkın” sürdürülmesi ve saf haliyle kalması için, seçilmiş kadınlarla savaşta başarı kazanmış Nazi subayları, “insan haraları” kurularak birleştirilmiş ve kadınlar “Alman ulusuna yaraşır nesiller yetiştirmek” için, buna gönüllü olmuşlardır.

Marks şöyle der: “İlk işbölümü, kadın ve erkeğin çoğalmak için yaptığı işbölümüdür... Modern ailenin içinde tohum halinde yalnız kölelik değil, serflik de vardır. Bu ailede, daha sonra toplumda ve devlette büyük ölçüde gelişen bütün çelişkilerin minyatür halde bulunduğunu görürüz.”

Kapitalist sistemin bu özelliği, en çıplak haliyle faşizmde kendini göstermektedir. Bu yönüyle faşizm, sınıf baskısının yanı sıra kadınlar üzerindeki cinsel baskının da en yoğun yaşandığı bir rejimdir.

Faşizmin kadınlara talimatı: “Çok çocuk doğurun!”

Almanya ve İtalya, yeni bir emperyalist savaşa hazırlanıyordu. Savaş için de çok çocuğa ihtiyaçları vardı. Bunu onlara kadınlar sağlayabilirdi. O yüzden kadınlara bir “inek” gözüyle baktılar, doğurgan annelere övgüler dizdiler. Bu mecazi bir benzetme de değildir. Örneğin faşist Mussolini, kadınlarla konuşmalarında hep hayvanlardan örnek vermiş, gerçekten de kadınlara “kümes hayvanı”ymış gibi yaklaşmıştır.

Hitler’in “programım” dediği, Alman faşistlerinin 1932 seçim bildirgesinde ise, “kadının ve erkeğin insan soyunu sürdürme görevi, birlikte çalışmadan daha önemlidir” deniyor. Devamında şunlar söyleniyor: “Bizim en büyük çabamız, ömür boyunca birbirine bağlı iki eşe bir aile kurmada kolaylık sağlamak olacaktır... organik bir evrimin uzak amacının ailenin oluşumu olduğu gerçeğini hiçbir zaman ve hiçbir şekilde gözden uzak tutmamamız gerekir.”

Hitler, yoksulları az çocuk yapmakla suçluyor, emekçi kadınların fabrikaya gitmek yerine, çocukların annesi olarak evde oturması gerektiğini söylüyordu. İki yıl sonra ise, “nüfus savaşı”nda ilk “zaferi” kazandığını ilan etti. 1933’te evlenme sayısı 630 bin iken, ‘34’te 740 bini bul-

muştu. Doğum oranı da iki katına çıkmıştı.

Hitler’le yarışan Mussolini de, “sayı güç demektir, çocuk yapınız” diye buyurmuştu kadınlara. O da “dört çocuk” istiyordu. Mussolini de “balkon konuşmaları”yla ünlüdür. Yine o konuşmalarının birinde, “beşikleri boş duran halklar imparatorluk kuramazlar, kursalar bile kısa süre içinde yok olup giderler” diyordu. Ve çok çocuk doğuran insanların daha sağlıklı olacağını vaaz ediyordu. Dev kadın toplantıları düzenletip, oralarda konuşmalar yapıyor, İtalya’nın en fazla çocuklu çiftlerini Venedik Sarayı’nda kabul ediyor, çok çocuklu annelere törenle altın madalya takıyordu.

Fransa’da ikinci emperyalist savaş sırasında iktidara gelen Petain de kadınların az doğurduğundan yakınmakta, Fransız kadınlarından “en az üç çocuk” istemektedir. Petain de tıpkı Hitler Almanyası’nda olduğu gibi “Anneler Günü” kutlamalarını başlatmış, bu günde düzenlenen törenlere tüm annelerin katılması zorunluluğunu getirmişti. Fransa’da boşanmayı zorlaştıran kanunlar çıkarıldı-ğı gibi, 7 Mart 1942’de çıkarılan bir yasa ile “çocuk düşürmek” “Fransız halkına zarar verecek eylem” kapsamına alınarak, çocuk düşürenler ve buna ortak olanlar hakkında ölüm cezası öngörülmüştü. Hatta çocuk düşürmeye kalkmış bir kadının giyotine gönderildiği söyleniyordu.

İşte 20. yüzyılın ortalarında Fransa, Almanya, İtalya gibi sözde “uygarlığın timsali” emperyalist ülkelerde, faşist yönetimler altında kadının düşürüldüğü durum buydu.

Faşizm kadını eve hapseden bir rejimdir

“Modern karı-koca ailesi, gizli ya da açık biçimde, kadının ev köleliği üstüne kurulmuştur; modern toplum da bütünüyle karı-koca ailelerinden meydana gelen bir kitledir; o aileler onun molekülüdür” demişti Engels, “Ailenin, Özel Mülkiyetin Kökeni” adlı ünlü eserinde.

Faşizm bunu bas bas bağııyordu. O, erkek egemen sistemin kendini en açık haliyle ortaya koyduğu rejimdi çünkü. İşte bu yüzden de kadını, “erkeklerin en erkeği” tarafından yönetilen bir düzene doğru sürüklediler.

“Erkeklerin en erkeği” de Duçe’ydi, Führer’di... Öyle ki, faşist liderler kendilerini, ulusun tüm kadınlarının sahibi gibi görüyorlardı. Hitler’e evlenip evlenmeyeceği sorulduğunda, “Ben evli değil miyim zaten? Benim karım Almanya’dır” demişti. (Anne de Almanya’ydi ya, onlara göre!)

Almanya’da 30 Haziran 1933 tarihli bir kararname ile devlet, evli bütün kadınları işten çıkarmak için ilk girişimi başlattı. “Her şey, genç kızların görevi olan anne olmak görevine bağlı olacaktır” denilerek, kızların liselere girişlerine, karma okullara karşı kararnameler çıkarıldı, genç kızları iyi ev kadınları olarak yetiştirecek, ev ekonomisi dersleri verecek, özel okullar kurulmaya başladı. Yanı sıra kalabalık aileye ödeneklerin artırılması ve onlara çeşitli ödüllerin verilmesiyle, kadının eve bağlanması ve çok çocuk yapması teşvik edildi.

Nazi ideologlarından Frick, bu durumu şöyle açıklıyor: “Anne kendini bütünüyle çocuklara ve aileye adanmalıdır. Kadın da erkeğe. Bekar genç kıza gelince, o da sadece kadınlığına yaraşan uygun bir mesleğe kendini hazırlamalıdır.”(age sf 159)

1929 bunalımının yarattığı kronik ve yoğun

işsizlik, faşizmin kadınları eve kapatmasında en büyük yardımcıları oldu. Faşizm, işsizliğin nede-nini de kadınmış gibi göstererek, ilkin çalışan kadınları işten attı.

İtalya’da 1927 yılında çıkarılan bir kararname ile faşist sendikalarca kadınların ücretleri, aynı işkolunda çalışan erkek işçilerin ücretlerinin yarısına indirildi. Aynı yıl kız öğrencilere liselerde edebiyat ve felsefe derslerinin okutulması yasaklandı. Bir yıl sonra (1928) kız öğrencilere orta öğrenim ve üniversitede iki kat harç ödeme yükümlülüğü getirildi. 1938’de kadınların kamu görevlerindeki kadro toplamının ancak yüzde 10’u doldurabileceği belirtildi. 1942 yılında yürürlüğe giren “Rocco yasası” denilen medeni yasa ile kadın-erkek arasındaki eşitsizlik “onur suçu” kavramıyla ağırlaştırıldı. Bu yasanın 587. maddesi, “babaya, kocaya ya da erkek kardeşe, onurlarını korumaları gerektiğinde bir öfke halinde kızı, karıyı ya da kızkardeşi öldürme hakkı” verilmekteydi.

Yani faşizm, bir yandan demagoji, ekonomik yardım ve ödüllere, diğer yandan çıkardığı yasalarla kadını eve kapatmakla kalmıyor; onun bedeni üzerinde kurduğu tahakkümü, yaşamına son verecek raddeye varıyordu. Faşist İtalya’daki “onur suçu” ile, bizdeki kadın cinayetlerinin “namus-töre” denilerek normal görülmesi ve mahkemelerin “hafifletici unsur” sebebi sayarak en az cezayı vermesi arasında bir fark var mıdır? Zaten TC kurulduktan sonra, başta “medeni kanun” olmak üzere birçok yasanın faşist İtalya’dan alındığı biliniyor. AKP hükümeti ise, bunları daha ileri noktalara taşıma gayreti içinde.

Kadın cinayetlerinin AKP döneminde böyle-sine yükselmesi, onun kadına bakıştaki gerici-faşizan yaklaşımıyla doğrudan bağlantıdır.

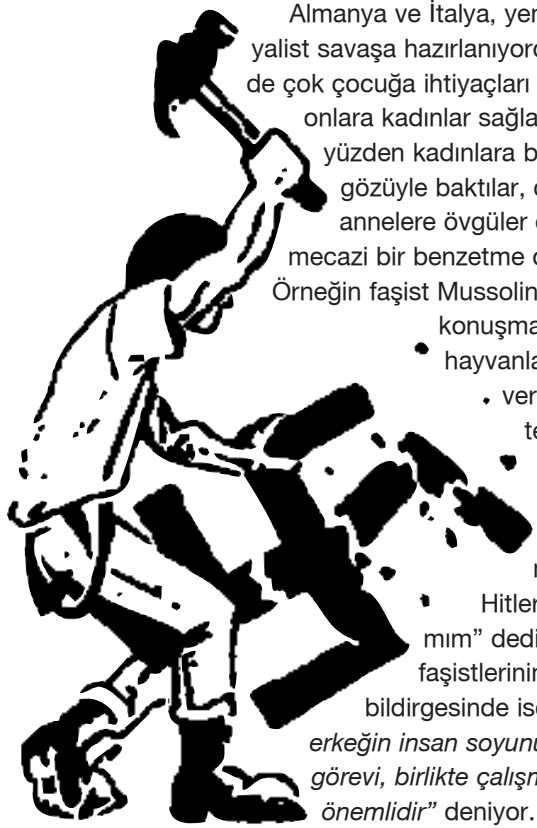
Çünkü faşizmin kadını eve hapsetme ve onu sadece bir “döl yatağı”, “çoğaltıcı” olarak görme ve bu yönde belli bir başarı da sağlamalarında, dinin rolü belirleyicidir. Hitler ve Mussolini’nin de imdadına her zaman Kilise yetişmiştir. Dinci gericilik, her fırsatta kadının yerinin evi ve kocasının yanı olduğunu, kocasına-devletine itaat etmesi gerektiğini vaaz etmiştir.

Hristiyanlığın merkezi sayılan Vatikan’ın 8 Ocak 1956 tarihindeki genelgesi, Erdoğan’ın sözleriyle tıpa tıp benzemektedir. Vatikan, “ağrısız doğum” hakkında çıkardığı genelge ile, sadece kürtaja karşı olmakla kalmamış, kadınların doğum biçimini de belirlemeye kalkışmıştır. Papa XII Pie, ebelere verdiği söylevde şunları söylüyor: “Anneyi derin bir hipnoz durumuna getirdikten sonra ortaya çıkacak ağrıyı önlemek için, o ağrıları azaltmaya çalışan kadın-doğum uzmanı, bu yöntemin annede çocuğa karşı sevgi yönünden bir kayıtsızlığa yol açtığını görmüştür.” Papa, İncil’de yazıldığı gibi “kadının büyük ağrılar içinde doğum yapmaları” gerektiğini bildirmiştir.

Kadınlar da, faşizmin kitle tabanı oldular

Kadını bu denli aşağılayan, doğumdan ölümüne her şeyine müdahale eden bir rejim, nasıl oldu da kadınların desteğini alabildi? Ve halen nasıl oluyor da alabiliyor?

Marks, Fransa’da İç Savaş adlı yapıtında, barikatlarda yiğitçe çarpışan işçi-emekçi kadınları anlattığı gibi, Komün yenilgiye uğradıktan sonra burjuva kadınların düşmanca tavırlarını da ortaya koymaktadır. “İlk Parisli tutuklular kon-



voyu, Versailles'a getirildiği zaman, insanı çileden çıkaran canavarca işleme tabu tutuldu. O sırada Ernest Picard elleri ceplerinde alay ederek onların çevresinde dolanmakta, Madam Thiers ve Madam Favre de nedimelerinin ortasından balkonlardan Versailles güruhunun bu alçakça işlerini alkışlamak-taydılar." "Fahişeler, kendi koruyucularının, ailenin, dinin, her şeyin ötesinde de, mülkiyetin bekçileri olan francisileurlerin yanında yer almışlardı." (age sf 113)

1920'li yıllardan itibaren Avrupa'da faşizmin yükselişi ve iktidara gelişinde, sadece burjuva kadınların değil, küçük-burjuva kadınların da rolü vardır. Keza '70'li yıllarda Şili'de "sosyalist" başkan Allende'yi çökertmek için kadınların ön planda kullanıldığı görülmüştür. Küçük ve orta burjuva kadınlar "tencere gösterileriyle" sokağa inmişler ve Allende'ye karşı yapılan faşist darbeye önemli rol oynamışlardır.

Faşizm, kadının bin yıllardır erkeğe bağımlı hale getiren tutucu yanlarına seslenmektedir. Bunda hiç kuşkusuz en büyük yardımcısı, tek tanrılı dinlerdir. Fakat bu tablo, kadını "tanrısalılaştıran" onu her tür kötülüğe karşı iyiliğin, güzelliğin sembolü olarak gösteren yaklaşımların, tarihsel gerçekler karşısında hiçbir hükmünün olmadığını da göstermektedir.

Feministlerin iddia ettikleri gibi, sınıfsal konumlarından bağımsız, bir cins olarak kadınlar, hiçbir konuda blok davranmazlar. Orta ve küçük burjuva kesimler, nasıl faşizmin kitle tabanı olmuşlarsa, bu kesimlerin kadınları da aynı tutumun sahibidirler. Farklı olması, eşyanın tabiatına aykırıdır zaten.

Şurası kesindir ki, tarihte hiçbir önemli gerici hareket, kadınların desteği olmaksızın iktidardaki durumunu sürdürememiştir. Elbette hiçbir diktatörlük de kadınların mücadelesi olmaksızın yıkılmamıştır. Fakat bu, toplumdaki sınıfsal-siyasi ayrımlardan bağımsız değildir. **Faşizme kafa tutanlar arasında ilk başta, siyasi ve sendikal örgütlerde toplanmış işçi ve emekçi kadınlar vardır.**

Diğer yandan **faşist partiler, toplumu en küçük birimine kadar (kız ve erkek çocukları bile) faşist örgütler içinde toplarken, hiçbir zaman "işçi kadın" örgütleri kurmamıştır.** "İşçi kadın" sözcüğü bile faşizmi ürkütmektedir. Çünkü faşizm, kadının çalışmasına karşı çıkmakta, onu yeniden evin kölesi haline getirmek için her yolu denemektedir. Elbette bunu tam olarak başaramaz. Çünkü faşizm, burjuvaziye ve büyük toprak sahiplerine dayanır ve bu sınıflar, azami karı elde edebilmek için, her zaman daha düşük ücretle çalışan kadının işgücüne ihtiyaç duyarlar. Faşist yönetimler, kadın işçilerin ücretini yarı yarıya düşürdüğü durumda bile, hepsi evine dönmemiştir. 1940'lı yıllarda ilk grevler ve faşizme karşı mücadele de, bu kadınlar ordusuyla başlayacaktır.



Ve tabi **faşizme karşı mücadele-nin başında her zaman komünist, antifaşist kadınlar olmuştur.** On binlerce kadın direniş hareketlerine katılmış, işkence görmüş, zindanlara atılmış, kurşuna dizilmiştir. Liberal burjuvaziye yaslanan feminist kadınlar ise, faşizmin tamtamlarını duydukları ilk anda ortadan kaybolmuşlardır.

Kısacası; dünyada yaşanmış ve yaşanan birçok olumsuz gelişmede kadınların da payı vardır. Onlar, tüm bu gelişmelerden kopuk, pür-ü pak ve her durumda direnişin sembolü

değillerdir. Çünkü kadınlar da yaşadıkları toplumun bir parçasıdır. Hem de en duyarlı parçası... Dolayısıyla **toplumsal-siyasal gelişmelerde, yenilgiler ve yengilerde kendi sınıfsal konumları ve bilinç düzeyleri oranında belirleyici olmaktadır.**

* * *

Eleanor Marks, 1887'de yazdığı bir yazısında, "erkekler için de kadınlar için de cinsel baskının ardından her zaman felaket olayların geldiği gerçeğini kavrama zamanıdır" demişti. Son yıllarda kadına yönelik artan baskıların, cinayetlerin, kadını aşağılayan argüman ve yasaların artması, yüzyılı aşkın süre önce yapılan bu kehaneti doğrulamaktadır. **Kadının aşağılanması ile faşizmin ve savaşın tüm şiddeti ile toplumların üzerine çökmesi arasındaki bağ,** hem tarihsel hem de güncel bir gerçek olarak önümüzde durmaktadır çünkü.

Rosenberg'ler yaşıyor...

"Bir çift güvercin bavalansa / Yanık yanık koksa karanfil / Değil bu, unutulur gibi değil / Apansız geliyor aklıma" dizeleriyle Melih Cevdet Anday'ın ülkemizde daha fazla tanınmasını sağladığı Rosenbergler, 19 Haziran 1953'te Amerika'da öldürüldüler.

Sovyetler Birliği'nin ikinci emperyalist savaştan zaferle çıkmasından korkan ABD, ülke içinde komünistlere yönelik bir cadı avı başlatmıştı. 1929 krizinden sonra üye sayısını sürekli artıran Komünist Partisi'ni de etkisizleştirmek istiyordu. "McCarthyçilik" diye isimlendirilen bu süreçte on binlerce kişi, komünist oldukları gerekçesiyle tutuklandı, ağır hapis cezalarına çarptırıldı, işlerinden atıldı... Ethel ve Julius Rosenberg de bu cadı avının kurbanlarıydı.

Julius ve Ethel, 1936'da bir grev toplantısında tanıştılar ve 1939'da evlendiler. Her ikisi de Amerika Komünist Partisi'nin üyesiydi. Zaten komünist olduklarını inkar etmediler. Fakat onlar atom bombasının bilgilerini Sovyetler Birliği'ne vermekle; "Sovyet casusu" olmakla suçlanıyorlardı. Komünist olmaları, "Sovyet casusu" olmaları için de yeterli bir kanıtı ABD'ye göre.

ABD'nin dünya üzerindeki hegemonyasında en çok güvendiği, elindeki atom bombasıydı. 1945 yılında Japonya'ya attığı atom bombalarıyla gücünü tüm dünyaya göstermişti. Fakat 1949 yılında Sovyetler Birliği'nin atom bombası denemesi yapması, büyük bir şaşkınlık ve telaş yarattı. Bunu SSCB'nin ABD'deki casusları aracılığıyla öğrendiğini iddia etti ve casus avına çıktı. Bu furya Rosenbergler, 1950'de gözaltına alındılar.

"Amerikan Karşıtı Faaliyetler"i araştırmakla yükümlü senatör McCarty'nin 9 Şubat 1950'de verdiği "titiz araştırma göstergesi"ne göre, 57 milyon 205 bin 081 kişi, "yıkıcı" olarak saptanmıştı. Rosenbergler de bunlar arasındaydı. Mahkemeler göstermelikti. Cezalar önceden belirlenmişti. Dava boyunca her türlü devlet baskısı uygulandı. Sansürler, savunma hakkının

tanınmaması, delillerin karartılması vb...

Büyük bir kamuoyu oluşu onları kurtarmak için. Çeşitli kampan-

yalar gerçekleştirildi. Bu kampanyalar sayesinde idamların infazı dört kere ertelendi, ama durdurmaya yetmedi.

İdamları durduracak tek şey "suçlarını", "itiraf" etmeleri idi! Bir telefon duruyordu ölüm hücrelerinin kapısında, telefonun diğer ucunda ise Beyaz Saray vardı. Son güne kadar bu baskıyla yaşattılar. O sırada biri 6, diğeri 10 yaşında iki çocukları üzerinden duygu sömürüsü yaptılar. Ama onlar; "ya suçsuzluğumuza inanan onca insan, onlar da bizim çocuklarımız değil mi? Onlara ihanet etmeyeceğiz" dediler. Ve o telefonun zili hiç çalmadı...

"Biz, Amerikan faşizminin ilk kurbanlarıyız" dedi Rosenberg'ler. Ve iki onurlu insan olarak ölümü karşıladılar. Onurun ve dik duruşun sembollerinden oldular...

Sonradan "Ethel değil ama Julius ajanmış" denilecekti. Fakat mesele bu değildi. ABD kurban arıyordu, bunu Rosenbergler'le gerçekleştirdiler.

"Ben, Ethel Rosenberg, Rusların atom bombasını ele geçirmiş olmalarını sevinçle karşılıyorum" diye yazılsa bir resmi kağıda, bunu imzalar mı diye sorulur Ethel'e. "Evet!" Ama bir de ekleme ister, Sovyetler Birliği'ne herhangi bir bilgi vermediklerinin de kayda geçmesini. Tabi ki bunu yapmadılar.

18 Haziran, evlilik yıldönümleriydi, bir gün sonra 19 Haziran 1953'te Sing Sing Hapishanesi'nde elektrikli sandalyeye oturdular. Çocuklarına bunu neden yaptıklarını bir gün anlayacaklarını söyleyen bir şiirle veda ettiler. Bir de vasiyette bulundular, "sevgiye ve sevince, insanlık onuruna ve inanca" bir anıt dikmelerini istediler. "Sizin adınıza koruduğunuz ve çocuklarımızın adına" bir anıt...

Onlar, dik duruşlarıyla bir anıt diktiler yeryüzüne... Onurun, başeğmemenin anıtını... Şaire bu dizeleri yazdıran da bu soylu duruşları değil miydi?

Nice aşklar arkadaşlıklar gördüm
Kabramanlıklar okudum tarihte
Çağımıza yakışır vakur, sade
Davranışınız geliyor aklıma



“Bana SEN yaptı rdı n !!!”



Popüler bir diziden bir sahne: Saldırgan kötü adam, kendisini sevmeyen kadını, döverek, sürükleyerek kaçırıyor. Sonra şiddete uğramış, baygın yatan kadına, adeta ağlayarak şunları söylüyor: “Bak gördün mü, neler yaptırdın bana, sana bütün bunları yapmama neden oldun!”

Öyle ya, kendisi kötü adam değil; kendisinin sözünü dinlemeyen, kendisine tam olarak “itaat etmeyen” kadın suçlu! Şiddeti uygulayan kendisi, ama şiddetin nedeni kadının söz dinlememesi! Kadının adamı sevmiyor olmasının da bir önemi yok, önemli olan adamın istediği anda onunla birlikte olmayı kabul etmemesi! Kadına şiddet uygularken adamın bir suçu yok, kadın onu mecbur bırakmış!!!

Dizideki olayın, öncelikle kadın sorunu ve kadına uygulanan şiddetin ulaştığı meşruiyet yönüyle son derece büyük bir önemi vardır. Buradaki erkek, kendi malı olarak gördüğü kadın üzerinde her türlü hakkı kendisinde bulmakta, kadının duygularını hiçbir biçimde önemsememekte, karşı çıkış durumunda ise şiddeti olağan hakkı olarak kabul etmektedir. Ve bu durum, her geçen gün biraz daha yaygınlaşmaktadır. Sınıf mücadelesinin geriye düşmesi, sınıfsal sömürü ilişkilerinin katmerlenmesi, kadın üzerindeki sömürüyü de katmerlendirmektedir. **Mücadelenin gerilemesi, kadının metalaşmasını derinleştirmektedir. Ve egemen sınıflara karşı mücadele etmeyen erkek, tüm şiddetini kadına yöneltmektedir.**

Bu konuyu çeşitli yazılarımızda gündemimize alıyor, işliyoruz. Bu yazıda ise, konunun başka bir boyutunu; yaptığı her hatadan kendi dışındakileri suçlu bulma alışkanlığını ele almak istiyoruz.

“Senin yüzünden...”

Çocuk eğitiminde, ‘90’lı yıllardan itibaren değişen şeylerden birisi, hataların sorumluluğundan kaçmanın öğretilmesiydi. Burjuvazi, çocuklara “yanlış yaptın” demeyi kesinlikle yasaklıyor, bunun çocuklarda “travma” yaratacağını söylüyordu! Çocuk sürekli olarak “teşvik edilmeli”, “desteklenmeli”, “başarıları övülmeli”ydi!.. Eleştirmek yasak, sorumluluklarını hatırlatmak yanlış, eksik bıraktıklarını göstermek suç!tu. Öz güvenini geliştirmek için sürekli olarak “sen harikasin” demek gerekiyordu!..

Eğer çocuk dersten zayıf aldıysa, öğretmen iyi anlatmadığı içindi; yemeği masaya döktüyse, annesi tabağa fazla koyduğu içindi; oyuncağını kırdıysa, zaten ucuz ve çürük olduğu içindi!.. Eleştiriye benzer tek cümle ise “istesen çok daha iyisini yaparsın” kalıbıydı.

Aslında bu yöntem özgüveni geliştirmek bir yana, tersten ciddi bir özgüven sorunu yaratıyordu.

Çünkü çocuk aslında kendisinin hatalı olduğunu içten içe anlıyor, ancak sorumluluğu başkasına yıkarak rahatlıyor, kendisinin hep haklı-doğru-güçlü olduğu sahte bir dünya yaratılmasının kolaylığından faydalanıyordu. Bu arada, gerçekte neyi başarıp başaramadığını tam olarak göremediği, neyi yanlış yaptığını anlayıp düzeltmediği için de özgüveni asla oluşmuyordu.

Ancak burjuvazi böyle davranmak gerektiğini söylemişti; ailelerin büyük bir bölümü, en doğru çocuk eğitiminin bu olduğunu düşünerek hayata geçirmeye çalıştılar.

Bu çocuklar büyüdü... Bu alışkanlığı da kendileriyle birlikte büyüterek...

Önce popüler şarkıların sözlerinin değiştiğini farkettiler. Eskiden şarkı sözleri “sana aşık oldum” türü cümleler içerirdi; bugün artık “beni kendine aşık ettin” cümlesini merkeze koyuyor. Eskiden ayrılık acısı anlatılırdı; bugün artık “ayrılmamıza sebep oldun” deniyor. “Modern gençler” sadece ikili ilişkilerinde değil, artık yaşadıkları tüm sorunlar için çevrelerinden birini suçluyorlar. Önce başarısız olduklarını kabul etmiyorlar, etmek zorunda kaldıklarında ise, bu başarısızlıklarını fatura edecek ya bir anne-baba, ya arkadaş, ya öğretmen buluyorlar.

İşin kötüsü, “modern” gençlerle başlayan, ama sadece onlarla sınırlı kalmayan biçimde yayılıyor bu tutum. Erkek karısına şiddet uyguladıktan sonra “bana kendini dövdürdü” deyiveriyor büyük bir rahatlıkla. Bir tartışmada en ağır hakaretleri yapan birisi, “bana bunları o söyledi; o böyle davranmıyordu ben de böyle söylemeyecektim” diyor. **Devrimci saflarda bile, yaptığı hatanın faturasını başkasına çıkarmaya çalışan, başkasının onu hata yapmaya mecbur bıraktığını iddia eden unsurlar görünebiliyor.**

Sorumsuzluk güçsüzlüktür

Burjuvazinin, çocuk eğitimini bu yöne kaydırmasının nedenleri var elbette. En başta, burjuvazinin çocuk ve genç “dalkavukluğu”nun, tüketimle ilgisi vardır. Çocuklar ve gençler ne kadar disiplinsiz ve sorumsuz yetişirse, anne-babalar ne kadar çocuklarını mutlu etmeye kilitlenirse, çocuk ve gençlerin tüketimi de o kadar artar. İkincisi, bu tarzda

yetişen çocuklar ve onların anne-babaları, burjuva sistem için tehdit olma niteliği taşımazlar. Çünkü bu ilişki tarzında çocuklar kendilerine güveni kaybetmişlerdir, anne-babaları ise kişiliklerini, yaşam amaçlarını, insani değerlerini... Bu nedenle burjuvazi bu tarzı teşvik eder; anne-babaları çocukların dalkavuşu, uşağı haline getirmeye; çocukları ise “yediği önünde-yemediği ardında” yaşayan, sadece yiyeceklerini-giysilerini değil, arkadaşlıklarını da sınırsızca tüketen bencillik odaklarına çevirmeye çalışır.

Burjuvazinin böyle insanlar yetiştirmeye çalışması anlaşılır bir durumdur. Anlaşılır olmayan, devrimcileşme çabası içinde olan insanların da bu durumdan etkilenmesi, bu alışkanlığı devrim saflarında da sürdürmeye çalışmasıdır.

İnsanlar kendilerini yaptıkları ve yapmadıkları üzerinden daha iyi tanırırlar. Verilen bir görevi başaramadığında, öncelikle kendisinin neyi eksik bıraktığına bakması gerekir. Hata yaptığına, kendisindeki hangi zaafın bu hataya neden olduğunu bulmalıdır. Karşısındakine hakaret ediyor ya da haksız suçlamalarda bulunuyorsa, öncelikle kendisindeki olumsuz kişilik özelliklerini tanımlamalıdır.

Çevresini örgütleyemiyorsa, gözaltında direnemiyorsa, bir toplantıda konuşamıyorsa, eğitim çalışmasında yeterince verim alamıyorsa, ailesiyle devrimci ilişkiler kuramıyorsa, yoldaşlarının saygısını ve sevgisini kazanamıyorsa... kısacası **yaşamında ve mücadele içindeki duruşunda birşeyler ters gidiyorsa, öncelikle dönüp bakması gereken yer kendisidir.**

“Her zaman pohpohlanan evin küçük çocuğu” şeklindeki yaşamlar, “büyümeyi” öğrenememiş, bilinci güdük kalmış, kişiliği oturmamış, kendisine bile faydası olmayan yaşamlardır. Hatayı başkalarında buldukları, kendilerini aklamaya çalıştıkları, sorumlulukları başkalarına yıkmaya çalıştıkları her defasında, insanlıklarından birşeyler eksilir, kişiliklerinden bir şeyler kaybolur. Sadece arkadaşlarını, dostlarını, sevdiklerini değil, giderek kendilerini de kaybetmekle karşı karşıya kalırlar. Kendi dar dünyalarında, tek başlarına, “ama hep haklı çıkmış olarak”, küçüldükçe küçülürler. Yaşamlarına kurdukları iskambilden kulenin duvarları ise, gerçeklikle yüzleştirdiği anda yerle bir olur.

İnsanal gelişimi sağlayan en önemli unsur, hatalarla yüzleşmek, sorumluluklarını üstlenmektir. Çünkü insan, bunlarla olgunlaşır, ilerleme kaydederek. Hatalardan çıkartılan her ders, başarısızlıklardan öğrenilen her bilgi, akıl yaşına bir basamak daha ekler. Düzelttiği her yanlış, yeni bir başarıya, kazanılmış yeni bir dostluğa, sorunlara ilişkin yeni çözümlere kapıları açar. Gördüğü ve üzerine gittiği her hatası, başarıma gücüne, iradesine, kararlılığına birşeyler ekler. **Bunların toplamı, düşünme, kavrama, muhakeme yapma, karar verme yönlerini geliştirir. İnsanı insan yapan şey de budur.**

İnsan yaşamın edilgen bir unsuru, herhangi bir parçası değil, öznesidir. **Diğer canlılardan farkı düşünme ve değiştirme gücüdür.** Bunun bilincinde olduğu sürece, düşünmeyi de değiştirmeyi de başabilir.

Mehmet Fatih Öktülmüş'ü, 1984'ün 17 Haziran'ında yitirdik. Ama o, hep aramızdaydı, gülümseyen yüzü, denetleyen gözleriyle bize yön verdi, ışık tuttu. İşkencede, zindanda, ölüm oruçlarında, tüm canlılığı ile yanibaşımızda oldu, inançlarımızı pekiştirdi. Her dönem coşkumuzu paylaştığımız, paylaştıkça kendimizi daha güçlü hissettiğimiz bir simgeydi. En zor anlarımızdan, en mutlu günlerimize kadar, duyguları yoğun yaşadığımız her süreçte, bizimle olan, bize direnme gücü ve coşku aşılayan, gurur kaynağımızdı. Her zaman da öyle kalacak!

Fatih, sadece biz yoldaşlarının değil, tüm devrimci ve demokratların, onu bir biçimde tanıyan işçi ve emekçilerin, unutmadığı ve unutamayacağı bir isimdir. Çünkü o, geleceğin toplumundan, sosyalizmden günümüze düşen bir ışık halesi, 'yeni tipte insan'dı. Mütevazılığı, fedakarlığı, çalışkanlığı, sözle eyleminin bir olması, değer bilen yaklaşımıyla, her gittiği yerde, saygı ve güven uyandırırdu. Kişiliğini oluşturan temel değerleri, örgütlü bir devrimci olduktan sonra, devrimin değerleriyle birleştirmiş, bu onu, çok daha mükemmel ve sarsılmaz kılmıştı.

İlk devrimcilik yılları

'68 öğrenci hareketi içinde atıldı kavgaya. Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de başta gençlik olmak üzere tüm işçi-emekçi kesimlerin sömürü ve zorbalığa karşı ayağa kalktığı bir dönemdi. Fatih bu dönemi, Ankara'da bir üniversite öğrencisi olarak karşıladı. Her zaman büyük bir saygı beslediği ve çok sevdiği teyzesinin oğlu **Osman Yaşar Yoldaşcan**'la birlikte ODTÜ'yü kazanmışlardı. Fatih, Trabzon'da doğmuştu, fakat babasının mesleğinden dolayı ülkenin çeşitli illerinde dolaşmışlardı. Son geldikleri yer Ankara'ydı. Liseyi Ankara'da bitirdi. İlk gençlik yıllarında atletik yapısıyla sporda önemli başarılarla imza attı. Yüzmede çeşitli yarışmalarda madalyalar kazandı. Üniversiteye adım attıktan sonra ise mücadele denizine atıldı. Ve bu denizde de en az diğeri kadar başarılı oldu.

'68 hareketinin önemli eylemlerinden ABD Büyükelçisi Commer'in arabasının yakılmasında Osman'la birlikte yer aldılar. Gençliğin anti-emperyalist mücadelesinin en önünde dövüştüler. Bu kavga içinde yoldaş oldular, devrimci bir grup oluşturarak ihtilalci komünist örgüte doğru ilk adımlarını attılar.

İçinde Fatih ve Osman'ın da yer aldığı bu devrimci grup, 12 Mart yarı-askeri faşist cuntasını militanca karşıladı. Devrimci dayanışmanın en güzel örneklerini sundu. Dönemin başarılı kamu-laştırma eylemlerini gerçekleştirip, bunun bir kısmını Mahirlere gönderdiler. Ki Mahirlere de o dönem, Denizleri kaçırmak için uğraşıyordu.

Bir süre sonra Fatih ve Osman da tutsak düştü. İlk tutsaklık günlerini İzmir-Şirinyer cezaevinde geçirdiler. Her ikisi de ilk deneyimleri olmasına karşın, şubeden direnerek çıktı. Cezaevini, devrimci gelişimleri yönünde değerlendirdiler. Ve ilk 'yargılayan savunma'larını orada yaptılar. Faşizmin mahkemelerini devrimin kürsüsü haline getirdiler.

Küçük-burjuva gruptan,

ihtilalci komünist örgüte

'68-71 dönemini, genç bir devrimci olarak yaşayan Fatih, o hızlı mücadele pratiği içinde kısa sürede olgunlaştı. Cezaevi yılları ve '71 yenilgisi, onu çıraklıktan ustalığa doğru geliştirmişti. '71 yenilgisinden doğru sonuçlar çıkarmasını bildi. '71'in devrimci yönlerini yadsıyıp dümenlerini sağ-pasifist çizgiye kıranlarla da, hiç hata-eksiklik yokmuş gibi eski biçimde devam etmeye kalkanlarla da arasına kalın bir çizgi çekti. Onların devrimci mirası sahiplenmeli, fakat küçük-burjuva ideoloji ve eylem çizgisine karşı, proleter devrimci bir ideolojik-siyasal hat ve örgütlenme yaratılmalıydı. Bu öyle bir örgüt olmalıydı ki, düşman ona kolayca ulaşamamalı, ölümcül darbeler indirememeliydi. Öyle bir örgüt olmalıydı ki, sınıfın en seçkin kişilerinden oluşmalı, hem ideolojik hem fiili olarak önderliği proletarya üstlenmeliydi.

Denilebilir ki, Lenin'in Rusya'da küçük-burjuva devrimcisi Narodnikler'den çıkardığı dersleri, Fatih ve yoldaşları, Türkiye'de '71 hareketinden çıkardılar. Lenin, o dersler üzerinden Bolşevik Partisine giden yolları döşemiş, 'bana bir devrimci-ler örgütü verin, dünyayı yerinden oynatayım' kehanetini, somut gerçeğe dönüştürmüştü. Fatih ve yoldaşları da, **12 Eylül sürecine damgasını vuran ihtilalci komünist hareketi, bu dönemden çıkardıkları derslerle, olumlu yönlerini alıp olumsuzluklarını gidererek başardılar.**

Elbette bu kolay olmadı. THKO ile birleşme-ayrılma; grup-çevre alışkanlıkları gibi bir çok zorlukla savaşıarak '79 Şubatı'ndaki o anlamlı güne ulaşıldı. Hedefe kilitlenilmişti bir kez. Bu topraklarda Mustafa Suphi'lerden sonraki boşluk doldurulacak, komünist bir örgüt yaratılacaktı. Fatih ve Osman gibi seçkin komünistler, hedefe kilitlendi mi, onları durdurabilmek mümkün değildi. Çıkan engeller, sadece bir zaman kayıydı, hedef er-geç fethedecekti.

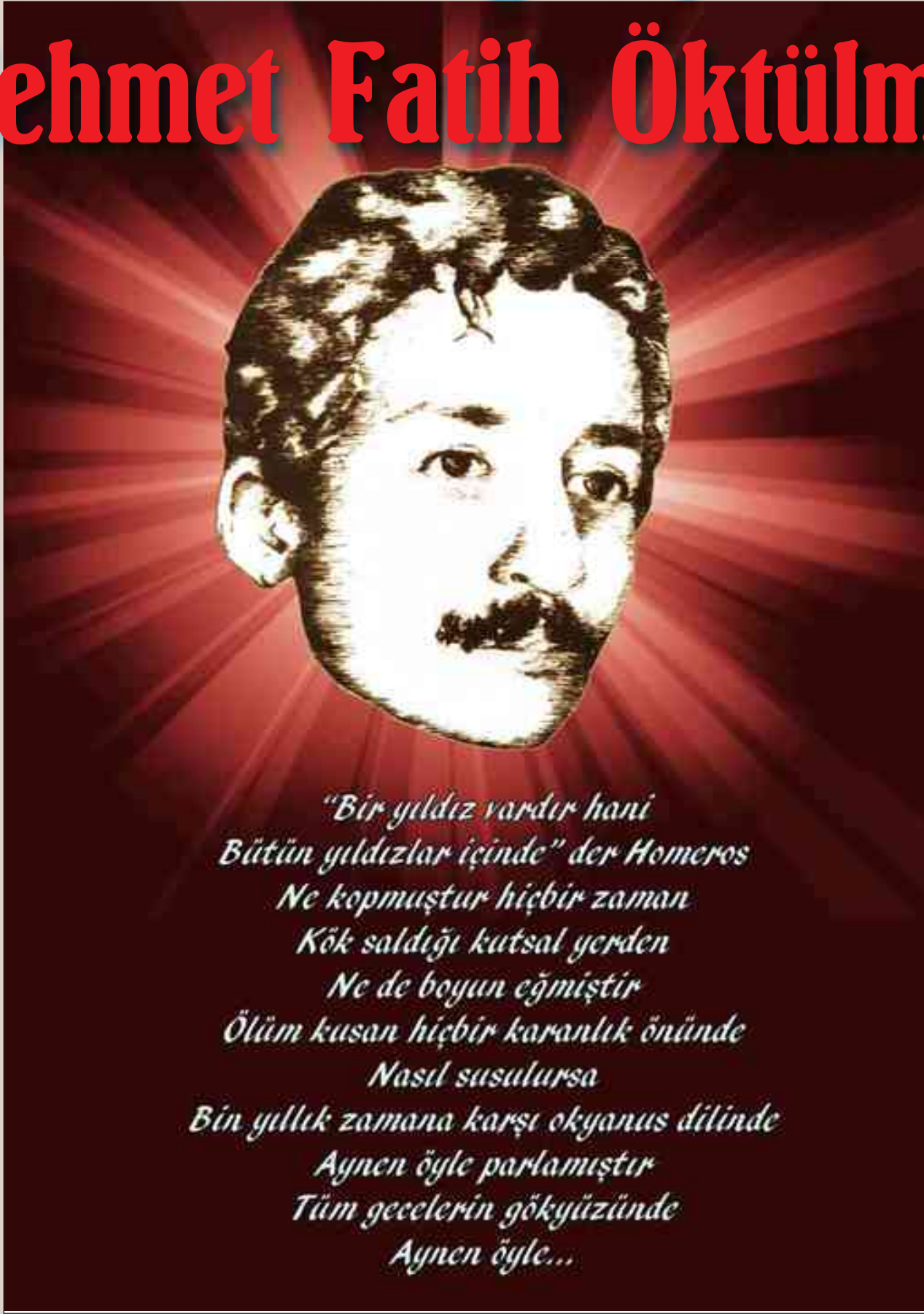
'79'un Şubatı, işte böyle bir tarihsel ana tanıklık etti. Fatih ve Osman'ın deneyim ve ustalıkları, Sezai ve İsmail Cüneyt'in dinamiklerinin yön verdiği, 'İleri Militanlar Toplantısı', komünist bir örgütün kuruluşunu ilan ederken, tüm işçi ve emekçilerin üzerine Şubat Güneşi'ni doğurmuş ve yürekleri ısıtmıştı.

Fatih, hayal ettiği komünist örgüte kavuşmanın heyecanı ile işlere sarıldı. Dönemin yaygın olan dernek-dergi çevresinde örgütlenmeye karşın, ilk iş olarak yeraltında 'profesyonel devrimciler'den bir çekirdek oluşturdular. Örgütün üye ve aday üyelerini belirleyerek sınırlarını çizdiler. Hücre sistemine dayanan hiyerarşik bir yapılanma kurdular. Yayın faaliyetini de önce yeraltından başlatmayı esas aldılar. Orak-Çekiç ve İhtilalci Komünist isimlerinde, biri kitle, diğeri kadrolara dönük iki illegal yayını çıkarmaya başladılar. Basımından dağıtımına her şeyin gizlilik içinde yapılmasına büyük önem verdiler.

Örgütlenme çalışmalarına ise, sanayi proletaryasının yoğun olduğu İstanbul, Adana, İzmir gibi metropollerle başladılar. Bu illerdeki belli başlı fab-

Komünist önderliğin seçkin örneği

Mehmet Fatih Öktülmüş



rikalarda 'fabrika hücreleri' oluşturdular. Ardından daha geniş işçi kesimlerine ulaşmak amacıyla kızıl sendikacılığın nüvesi, Devrimci Sendikal Birlik'leri (DSB) kurdular. **15-16 Haziran büyük işçi direnişine önderlik eden Hamit Tekin gibi sınıf mücadelesinin öne çıkardığı öncü işçilerle DSB'yi fabrika fabrika çoğaltmaya başladılar.** Sivil faşist saldırılara maruz kalan gençliği ve emekçi kesimlere, rehber oldular. Bir yandan sivil faşistlerin devlet destekli yüzünü gösterip faşist diktatörlüğü hedefe çaktılar, bir yandan da sivil faşizmin saldırılarına en militan karşı koyuşları, direnişleri örgütlediler. Bir çok bölgede onlarca faşist, ihbarcı cezalandırıldı. Hem sivil faşistlerle, hem de onları koruyan devletin kolluk güçleri polis ve jandarmayla çatışıl-

dı. Bu çatışmalarda **Vedat Çataltepe, Kenan Özbi- lek, Songül Kayabaşı** gibi genç yoldaşları şehit verdiler.

Fatih, işçi sınıfı başta olmak üzere kitlelerle örgütün buluşması için en çok çaba harcayan yoldaşlardan biriydi. Ölümüne dek, İstanbul, Adana, Ankara gibi, örgütün çalışmasının olduğu hemen her yerde çalıştı. Nerede boşluk varsa orayı doldurdu. Direnişten direnişe, eylemden eyleme koştu. O, örgütün hem önderi, hem savaşçısı, militanıydı. Hiçbir kasıntı, büyüklük, kendini bazı işlerden muaf tutma yoktu. Tam bir adanmışlıkla ve örgüt adamı sorumluluğuyla “nerede ihtiyaç vars, orada bulunma” refleksiyle hareket etti. Kısa sürede çok önemli mesafeler böyle kat edildi...

12 Eylül direnişinin mimarı

12 Eylül faşist cuntası geldiğin-de ihtilalci komünistler, ülkenin belli başlı sanayi bölgelerinde hatırı sayılır bir güç oluşturmışlardı. Ama daha da önemli olarak seçkin bir kadro kuşağı yaratılmıştı. Bunlar yeraltı savaşımında çelikleşmiş, asgari ideolojik-siyasal birikime sahip, bir komünistte bulunması gereken temel özellikleri taşıyan kadrolardı. Fatih gibi değerli önder-

lerin yetiştirdiği bir kuşaktı bu. Bu kuşağın, 12 Eylül'ün en fırtınalı günlerinde işkencede, zindanda, mahkemelerde direniş destanları yazması hiç şaşırtıcı değildir. Bu ne bir tesadüftür, ne de tekil örneklerle sınırlıdır. Komünist yeraltı örgütünün, komünist önderlerin büyük bir özenle yetiştirdiği, onlara kendi özelliklerini kattığı kadroların doğal duruşudur. Onlar, sadece önderlerinin yolunu izlediler... **12 Eylül'den 17 gün sonra faşist cuntaya karşı 'İlk kurşun'u sıkan Osman Yaşar Yoldaşcan, Metin Aydın'ları yaratmıştı. İşkenceye her alınışında direnişin boyutunu yükselten Mehmet Fatih Öktülmüş, Ataman İnce'lere örnek olmuştu. İsmail Cüneyt'in önderliği, Aslan'ı, Mehmet Ali'yi yenilmez kılmıştı.**

İhtilalci Komünistler, 12 Eylül'e her yönden donanımlı girdi. Kurulalı henüz bir buçuk yıl gibi çok kısa bir süre geçmişti, ama yeraltı örgütünü oturtmuşlardı. Cunta, tüm devrimci yayınları yasakladığında, devrimci örgütlerin geniş kitlelere ulaşımında can damarlarını keserken, komünistler, yeraltı yayınları, bildiri ve afişleriyle onlara ulaşmakta hiç zorluk çekmediler. Cuntanın emriyle tüm sendikalara kilit vurulup, işçi direnişleri ve grevlerine son verilirken, DSB, öncesinden daha güçlü bir şekilde çalışmasını sürdürdü. DSB Bültenleri, daha sık ve daha fazla çıkıyor, daha geniş dağıtılıyordu. Bu sayede bir çok işyerinde direnişler örgütlendi, işçi ve emekçilerin birbirlerinden haberdar olması sağlandı, sınıf dayanışması geliştirildi.

Bir çok devrimci örgütün tamamen hareketsiz kaldığı ve 'geri çekilme taktiği" adı altında mücadeleyi terk ettiği bir dönemde, ihtilalci komünistler, 'dövülsüz tek bir mevzi bile terk edilmeyecek, hücum!' dediler. Bu çağrını bildiri bildiri çoğaltıp işçi ve emekçilere ulaştırdılar. Bir anda örgütsüz ve önderliksiz kalan geniş bir kitle, o dönemde savaşıyan komünistleri gördü. 'Dövüşenler de var bu havalarda' dediler ve dövüşenlerin yanında saf tuttular. Sefaköy şehitlerinden Mehmet Ali Doğan, o dönem kazanılan devrimcilerden biridir. Denilebilir ki, ihtilalci komünistlerin 12 Eylül sonraki faaliyetleri, öncesinden çok daha yoğun ve kapsamlı olmuş; kitlesele olarak da o yıllarda gelişmiştir. Bundan dolayı o, hep 'zor dönemlerin örgütü' olarak bilinir. Fakat bu ateş hattındaki militan mücadelede, çok değerli kadrolarını da kaybeder. Faşist cuntayla neredeyse tek başına karşı karşıya kaldığı bu dönemde, bir çok kadro tutsak alınır, bir kısmı da şehit düşer...

12 Eylül'ün ilk günlerinde Osman'ı kaybetmek, en büyük kayıp oldu. Bir eylemi gerçekleştirmek için o gün birlikte olan Osman'la Fatih, devreye gezen jandarmayla karşılaştılar ve sokak sokak

saatler süren bir çatışma ile manifesto yazdılar. Osman bir inşaatı kale haline getirip son mermisine kadar çatışıp son bombasını da faşist güruhun üzerine atarak ölümsüzleşirken, Fatih yaralı halde yoldaşlarını buldu. Kan kaybından dolayı çok bitkindi, fakat asıl olarak da Osman'ı kaybetmenin acısıyla kıvrınmaktaydı. Yoldaşlarına hem çatışmayı, hem de Osman'ı anlattı, 'İlk Kurşun' broşürü, o günlerde bu şekilde hazırlandı ve o koşullar altında oldukça geniş dağıtıldı. Bu bir “direnış manifestosu”ydu, tüm yoldaşlara, devrimcilere, anti-faşistlere, 12 Eylül faşist cuntasına karşı mücadele çağrısıydı.

Ardından Osman'ın boşluğunu doldurmak için daha yoğun bir çalışma temposuna girdi Fatih. Bir yandan İstanbul'daki çalışmaları yürütürken, bir yandan da Adana'daki boşlukları doldurmak ve il çalışmasını güçlendirmek için Adana'ya gidip gelmeye başladı.

Bu gidişlerinin birinde, randevu yerine geldiğinde, devletin farklı bir örgüt için hazırladığı polis çemberinin içinde buldu kendisini. Fark ettiği anda uzaklaşmaya çalıştı, fakat arkasından polisler harekete geçti. Üzerinde silah yoktu, polislerin onu durdurma girişimine üstlerine yürüyerek karşılık verdi ve polisin silahını alarak çatışmayı başlattı. Ama her taraf polis çemberi altındaydı, bir kez daha yaralı halde yakalandı.

Fatih, daha önce de Adana'da şubeye alınmış, cezaevinde yatmıştı. Fakat uzun süre kimliğini çıkaramadılar. Farklı bir örgüte yapılan operasyonda alındığı için örgütünü bile tespit edemediler. Ancak Fatih'in gerek yakalanma anında, gerekse şubedeki tavrı, onun herhangi biri olmadığını gösteriyordu. Gazetelere resimlerini bastılar; üzerindeki sahte kimlikte yazılı ismiyle *"Dilaver Yanar'ım diyor, başka bir şey söylemiyor"* diyerek, bunu da işkencenin olmadığına kanıt göstererek, kamuoyuna sundular. Günler sonra gerçek kimliği açığa çıkınca da Adana'dan Ankara'ya, Ankara'dan İstanbul'a tüm illerin polis merkezlerini dolaştırıp, her yerde ayrı ayrı işkenceye aldılar. Fatih, hiç birinde ismini kabul etmedi, ifade vermedi. Ta ki İstanbul'da savcılığa çıkana dek... *"İşkenceyi protesto ettiğim için şubede adımı söylemedim. Adım Mehmet Fatih Öktülmüş."* deyince, zavallı savcı, hem şaşkın, hem sevinç içinde "konuştu!" diye yerinden zıplayacaktı.

Fatih, işkencede direnme çizgisine, son yakalanışında bir halka daha eklemiş; kimliği açığa çıksa bile adını söylememe, ifade vermeme geleneğini yaratarak, bunu örgüte mal etmeyi başarmıştı.

Zindanlarda direnişin simgesi

Fatih için yeni bir zindan ve direniş süreci daha başlıyordu. Bu süreç, '84 ölüm orucu eylemine ve bu eylemde şehit düşmesine kadar devam eden bir süreç oldu...

O, İstanbul'un neredeyse tüm cezaevlerinde dolaştı. Her gittiği yerde, yaptırımlara uymayıp tek başına bir direniş cephesi açtığı ve bunu yeni katılımlarla güçlendiği için, faşist idareciler tarafından oradan oraya sürgün edildi. Böylece kısa sürede **Fatih ismi, cezaevi idarecilerin korkulu rüyası, devrimci tutsakların ise direniş simgesi, moral ve onur kaynağı haline geldi.**

Faşist cunta, tüm toplumsal kesimleri zapt-u rapt altına alırken, özellikle de zindanlarda tam bir hakimiyet ve boyun eğiş istiyordu. Devrimci hareketin yeniden doğrulmasını önlemek için, önderlerini ve kadrolarını ezmeyi, ruhen çökertmeyi hedefliyordu. Diyarbakır'da Mamak'ta ve diğer cezaevlerinde bunu büyük oranda başarmışlardı. Fakat İstanbul cezaevlerinde bu hiç de kolay olmuyordu.

İstanbul cezaevleri içinde 'pilot alan' seçilmişti. Her örgütün önderleri ve yönetici kadrolarının bulunduğu Metris'te devletle devrimciler karşı karşıya gelmiş 'olmak ya da olmamak' gibi keskin bir dönemece girilmişti. Metris idaresi; tüm cezaevini 'yeşiller' (itirafçılar-pişmanlar), 'pembeler' (reformistler-bağımsızlar) ve 'kırmızılar' (komünist ve devrimciler) olarak ayırmış, her birine dönük ayrı politikalar ile, direnişi ezme ve tam bir tahakküm kurarak teslim alma saldırısına geçmişti. Bunun en önemli araçlarından biri de; tek tip elbise uygulamasıydı. Bu uygulama, İstanbul dışında bir çok cezaevinde yaşama geçmiş, siyasi tutsakların teslim alınmasında belirleyici bir rol oynamıştı. Tek tip elbise(TTE) ile birlikte zorunlu spor, din dersi, istiklal marşı vb. tüm yaptırımlar sükün ediyor ve devrimci kimlik yok ediliyordu. O yüzden **TTE, faşist yaptırımlara karşı mücadelede barikatın ilk örüleceği yer özelliği taşıyordu. Eğer TTE barikadı aşılsa, yaptırımların arkasından geleceği kimse için sır değildi. Onun için tüm güçlerle bu barikat sağlamlaştırılmalı ve saldırı sağanağı buradan püskürtülmeliydi.**

Fatih, bu dönemde Metris'teydi. Tüm devrimci yapılar arasında hummalı bir tartışma başlamıştı. Kimileri 'mavi kefen' demişti TTE için. (Tek tip kıyafetler mavi renkteydi) Gerçekten de devrimci kadrolar için tek tip giymek, kefen giymekle özdeşleşmişti. Fakat TTE'yi 'mavi kefen' olarak adlandıranlar, idarenin artan saldırılarıyla birlikte 'alt-üst' tartışmasını başlatmış, 'altını giyip üstünü giymeyebiliriz' gibi ara duruşlarla pazarlık kapısını aralamıştı. Devlet, direnişçi güçler arasında çatlak yaratmak için bu tür formüllere sıcak bakıyor ve teşvik ediyordu. Bu öyle bir eğik düzlem ki, o zemine bir kez adımını atmak yetiyordu, gerisi çorap sökücü gibi geliyordu.

İhtilalci komünistler, TTE'yi -istiklal marşı, din eğitimi vb. faşist yaptırımlardan farklı olarak- ilkesel bir sorun görmediklerini, fakat geline aşamada, TTE'ye karşı direnişin faşist yaptırımları püskürtmede belirleyici olduğunu, o yüzden tüm güçleriyle direneceklerini ve TTE giymeyeceklerini duyurdular. O güne kadar idarenin hemen her saldırısında 'ölüm orucu' eylemini öneren Devrimci Sol, bu kez de aynısını öneriyor fakat hiçbir örgüt buna yanaşmıyordu. ÖO gibi bir eylem, ancak çok kritik aşamada, varlık-yokluk sorunu ile karşı karşıya kalındığı bir durumda yaşama geçmeliydi. ÖO, cezaevi şartlarında en üst eylem biçimiydi çünkü. Ayrıca o güne dek bir dizi süresiz açlık grevleri yapılmış, belli kazanımlar da elde edilmiş, faşist yaptırımlara boyun eğilmeden gelinmişti. Ancak TTE saldırısı, faşist cunta açısından tüm cezaevlerini teslim alma projesinin en önemli ayağıydı. Ona karşı direniş de bugüne dek yapılanların üzerinde olmak zorundaydı. O dönem Fatih'in ÖO eylemi için; "*dün erkendi, yarınsa geç kalınacak*" demesi, tam da bu farkı ortaya koymak içindi.



Sadece devrimci tutsaklar açısından değil, Türkiye devrimi açısından bir 'dönüm noktası'ydı yaşanan. Fatih, böyle bir 'dönüm noktası'nda en önde olmak gerektiğine inandı ve öyle davrandı. O, bu 'dönemeç'i aşanların geleceğe çok büyük bir kazanım bırakacağını, bunun devrimi ve örgütü büyüteceğini görüyordu. Kendisini tartışmasız ilk ÖO ekibine önerirken, bu düşüncelerden hareket etmişti. Osman'ın ölümü, nasıl ki 12 Eylül'e karşı bir mücadele çağrısı olmuş, her örgütün içindeki devrimci kesimleri etkileyip tek tek unsurları saflara çekmişse; İsmail Cüneyt'in ölümü, cuntanın hakimiyetini kurduğu bir dönemde nasıl önemli bir gedik açmış, yeniden umudu beslemişse, kendi ölümünün de devrime ve örgüte yeni bir soluk katacağını, onu daha ileriye taşıyacağını düşünüyor, buna inanıyordu.

Fatih'in kendini ısrarla önermesinde, kişiliğiyle bütünleşmiş özellikleri; mütevazılık, yoldaşlarına duyduğu derin sevgi ve bağlılık kadar, eylemin büyüklüğünü ve önemini görmesi ve bunun örgütün geleceği açısından tayin edici bir rol oynayacağına inanması belirleyici olmuştur. O, yaşamının her döneminde olduğu gibi ölüme giderken de devrimin ve örgütün çıkarlarını her şeyin üzerinde tutmuş, örgütünü büyütmek için canını ortaya koymaktan sakınmamıştır.

Ölümün adı zafer

Devlet, TTE saldırısını başlatmadan önce, Metris'de bulunan önderlerle kadro ve sempatizanları ayırma yolunu seçti. Başta Fatih olmak üzere bir çok devrimci önderi, o dönem yeni yapılan Sağmalcılar Özel Tip'e sevk etti. Böylece Metris'te kalan kadro ve sempatizanları teslim almanın daha kolay olacağını umut ediyordu. Ama hiç de düşündüğü gibi olmadı.

Bu büyük dönemeçte olabildiğince geniş bir kesimi direnişe katmak gerekiyordu. İhtilalci komünistler, hemen ÖO eylemine başlamak yerine diğer yapılarla ortak biçimleri bulmaya, onları da direnişe katmaya çalıştı. Bu çabaları sonuçsuz kalınca DS ile birlikte ÖO eylemini başlatma kararı aldılar. Zaten TTE tartışmaları başladığı andan itibaren tüm kadro ve taraftarlarını ÖO dahil en ileri eylem biçimlerine hazırlamışlardı. O yüzden 45 gün tüm kitlesile süresiz açlık grevi yapmayı ve bunu firesiz bitirmeyi başardı.

11 Nisan '84 tarihinde SAG'la başlayan süreç, eylemin 45. günü ÖO'ya evrildi. **Fatih'in ÖO ekibinin başında yer alması, sadece yoldaşlarında ve direnişe katılan devrimci güçlerde değil, eylemi yanlış bulup dışında duranlarda bile kazanılacağına dair umutları arttıran bir rol oynadı.** Çünkü Fatih, o

güne dek eylemlerdeki tavrı ve kişiliği ile, herkeste büyük bir güven uyandırmıştı. Fatih varsa, ölümüne bir direniş gerçekleşecek demektir. Fatih ölür ama teslim olmazdı.

Öyle de oldu. Fatih, bu direnişin özgünlüğünü kavramış ve zaferin ancak ölümlerle geleceğini herkesten önce görmüştü. O yüzden ÖO sürecinin başında, *'ipi ilk kim göğüsleyecek'* yarışı başladı. **Rüyalarında Stalingrad'da çarpıştı. Arkası Moskova'ydı. Düşman Moskova'ya girmemeliydi. Barikadı onun önünde kurmuş, savaşıyorlardı. Bu savaşta şehit düşecekler ama düşmanı Moskova'ya sokmayacaklardı. Fatih, bir kızıl ordu komutanı gibi yönetti savaşı.** Başta yoldaşları olmak üzere yanındaki tüm direnişçilere moral aşıladı. Direnişin dışındaki güçleri, bir biçimde destekçi yapmaya çalıştı. Ve ölümüyle bunu da başardı. **Kızıl ordu komutanı gibi yönettiği savaşta, bir kızıl ordu komutanı gibi şehit düştü.**

TTE saldırısının püskürtülmesi ve İstanbul cezaevlerinin teslim alınmamasında, '84 ÖO eylemi ve o eylem içinde Fatih'in rolü, belirleyicidir. Aradan geçen 28 yıl boyunca her gelişme, bu gerçeği her defasında teyit etmiş, dost-düşman herkesi, kabul etmek zorunda bırakmıştır. O günlerde ÖO eylemine katılmayıp bunu bir 'cinayet', bir 'intihar' olarak değerlendirenler, sonraki yıllarda hatalarını anlamışlar, kimi açık kimi örtük biçimde bunu itiraf etmiştir. Bu örgütler, '96 ve 2000 ÖO eylemlerine katılarak pratikleriyle de '84'ün özeleştirisini yapmışlardır.

Biz Kazanacağız!

Fatih'i yitireli 28 yıl oluyor. Bu süre içerisinde ne devletin baskı, sömürü ve şiddeti ne de buna karşı direniş ve mücadele bitti. Devlet, hala hapishaneleri teslim alabilmiş değil. F Tipleri, disiplin cezaları, ağırlaştırılmış tecritleri, hiç biri devrimci tutsakları diz çökertmiyor. Bunda, '84 ÖO eylemi ve bu eylemde Fatih'in rolü, asla unutulamaz. **O, gerçekten de düşündüğü gibi bir 'dönemeç'e damgasını vurdu ve ölümünden sonraki on yılların da kaderini belirledi.** Onun içindir ki, 17 Haziran'da sadece Fatih yoldaşı değil, tüm ÖO şehitlerini anıyor, onu direnişin simgesi ve 'geleceğin insanı' olarak selamlıyoruz.

Fatih'in '68'lerde başlayıp '84 ÖO eylemiyle son bulan 16 yıllık kesitte, devrimci hareket bir çok iniş-çıkış yaşamış, bu döneme büyük zaferler ve yenilgiler sığmıştır. Fatih, bu inişli-çıkışlı sürecin hiçbir aşamasında boyun eğmemiş, kendini ve örgütünü hep daha ileriye taşımanın kavgasını vermiştir. Fatih'in tüm devrimci yaşamına damgasını vuran **'Biz Kazanacağız!'** şiarı, bugün biz yoldaşlarının yüreğinde, bilincinde ve eylemlerinde yankılanmaya devam ediyor. Bu inanç ve iddiayı, pratikleştirmek, onu 'büyük güne' taşıyarak gerçek kılmak, hepimizin boynunun borcudur.

Bir kez daha diyoruz ki, Fatih'i anmak, onun ideallerini ve o idealleri yaşama geçirecek örgütü büyütmektir. Biliyoruz ki, Fatih ve tüm şehitlerimizi yaşatmak, onları yeni kuşaklara taşımakla, onların erdemleriyle donanmak ve donatmakla, özlemlerini, hedeflerini gerçek kılmakla mümkün olur. Bunları yerine getirmek, bizim için bir borç, bir onur, verilmiş bir sözdür.

Sözümüzü dün olduğu gibi bugün de tutacağız!..

Yunanistan'da 6 Mayıs'ta yapılan erken genel seçimlerde, hükümet kuracak çoğunluk oluşmayıp koalisyon görüşmelerinden de bir sonuç çıkmayınca, Haziran'ın 17'sinde yeniden seçim yapılması kararı alındı. Böylece 1 ay arayla Yunanistan'da iki seçim gerçekleşmiş olacak. Seçimlerde ortaya çıkan tablo ise, ekonomik krizin Yunanlı işçi ve emekçiler üzerindeki doğrudan etkisini ortaya koyuyor.

Seçim sonuçlarını okumak

Yunanistan seçimleri, ülkedeki dengeleri altüst eden bir sonuçla ortaya çıktı. Hiçbir parti bırakalım hükümeti kuracak bir oy oranını, "kayda değer" denebilecek düzeyde bile oy almayı başaramadı. Birinci olan sağcı Yeni Demokrasi Partisi'nin (ND) oyu, yüzde 18.85'te kaldı. Ekim 2009'da seçimleri kazanarak hükümet kuran "sosyalist" PASOK ise, 6 Mayıs'ta ağır bir yenilgi alarak üçüncü sıraya düştü. Bu durum, **1974'te faşist Albaylar Cuntası'nın yıkılmasından bu yana oluşturulmuş olan ve birbiriyle yer değiştirerek aynı politikaları sürdürmeye dayanan "iki partili demokrasi"nin çökmesi anlamına geliyordu.** Krizin patlak vermesinden bir yıl sonra gerçekleşen 2009 seçimlerinde iki partinin toplam oyu, yüzde 80'i geçtiği halde, bugün iki partinin oyunun yüzde 30'a ancak ulaşabildiğini söyleyerek, çöküntünün boyutunu daha iyi görebiliriz.

Merkez partiler oy kaybederken, seçiminin kazananı, krize karşı mücadele oldu. Kriz sonrası eylemler döneminde gelişip güçlenen Radikal Sol Koalisyon (SYRİZA), beklenmedik bir çıkış yaparak yüzde 16.7 oy aldı ve ikinci parti oldu. Yunanistan Komünist Partisi de oylarını artırarak yüzde 9.4 oy aldı. Antikapitalist Sol Cephe (ANTARSYA) ise, seçimlerde çok düşük oy almasına rağmen, (yüzde 1.2) dikkatleri çekti.

Kriz koşulları hükümetleri ve partileri çok çabuk eskitiyor. 2008'de Karamanlis hükümeti (ND) bir yıl ancak dayanabilmişti; "sosyalist" PASOK ise, onun bıraktığı yerden devam ederek, kitlelerde krizin atlatılacağına dair bir beklenti yaratırken, bir taraftan da İMF ve AB saldırı politikalarını uygulamak için gelmişti.

Bu süre içinde PASOK, kendine biçilen görevi yerine getirmede, burjuvazinin çıkarlarına uygun biçimde krizi kitlelere yıkmada önemli bir mesafe katetti. Özellikle kamu çalışanları ve emeklilerin maaşlarına-kazanılmış haklarına dönük saldırılar yönüyle belli bir yol aldı. Ancak bu süreç, PASOK'u da yıpratmış, kitleler nezdindeki güvenilirliği azaldı. Çünkü bu süreç, aynı zamanda kitlelerin sayısız genel grevleri, eylemleri, çatışmaları ile geçti, milyonlarca Yunanlı "biz çıkarmadık, biz ödemeyeceğiz" sloganıyla sokaklara döküldü.

Bugün seçim sonuçlarına damgasını vuran da kitlelerin bu büyük öfkesi ve kararlılığıdır. 2008'den bu yana genel grev ve eylemlerde kitlelerin yanında olan ve saldırı paketlerine karşı devrimci söylemleri yükselten radikal sol partiler oy patlaması gerçekleştirdiler. Seçimlerin asıl sonucu bu sol

Yunanistan seçimlerinin galibi: KRİZE KARŞI MÜCADELE!



partilerdeki yükseliş üzerinden kitlelerin talep ve beklentilerinin ortaya çıkmasıdır.

Diğer taraftan faşist Altın Şafak partisinin yüzde 6.9 oy alarak, Yunanistan tarihinde ilk defa parlamentoya girmesi üzerine de birkaç şey söylemek gerekiyor. Bu partinin aldığı oy oranı burjuva medya tarafından özellikle öne çıkartılıyor. Yükselen sol-devrimci-muhafiz harekete karşı "panzehir" olarak, bu partiyi burjuvazi, bilinçli olarak palazlandırıyor. Altın Şafak'ın klasik parlament ter faşist partilerden farklı olduğunu da belirtmek gerekir. Bu parti, gamalı haçlı bir bayrağa, "führer" lakaplı bir başkana sahip, Hitler'in "nasyonal sosyalizm"ine benzer ırkçı-göçmen karşıtı, antisemitik söylemleri, antikapitalist demagogileri ve mutlak antikomünist duruşu olan paramiliter-kontra bir partidir.

Almanya ve İtalya'da faşizmin tam da ekonomik krize karşı komünistlerin kitleleri seferber etmede başarılı olamadığı dönemde yükseldiğini ve kitle hareketine dönüştüğünü unutmamak gerekiyor. Bu nedenle, bu faşist partinin seçimlerdeki oy oranı ve başarısı çok önemli olmakla birlikte, Yunanistan'ın geleceğinde burjuvazi tarafından daha da büyütülerek öne çıkartılma ihtimali önemsiz görünmüyor.

Arjantin örneği

Seçim sonuçlarında asıl bakılması gereken yön, bir taraftan kitle hareketinin basıncı, diğer taraftan burjuvazinin ve AB emperyalistlerinin baskısı altında, henüz iç dengeleri tam oturmamış olan SYRİZA'nın nasıl bir rota izleyeceğidir.

Benzer bir tabloya 2001 ekonomik krizinde Arjantin'de, sonrasında aynı düzeyde olmasa da birçok Latin Amerika ülkesinde tanık olmuştuk. Arjantin'de kitlelerin kriz karşısındaki tepkileri öylesine büyüktü ki, aylar boyunca hükümet kurulamamıştı. Kimi zaman haftada iki hükümet devriliyor, başbakanlar istifa ediyor, üstüste seçimler gerçekleştiriliyordu. **Arjantin'de devrimci bir önderlikten**

yoksun kendiliğinden kitle hareketi, bir taraftan burjuvazinin pervasızca yönetmeye devam etmesine izin vermiyor, diğer taraftan mücadeleyi gerçek bir halk demokrasisi iktidarı kurmak ya da kitle hareketini devrimle sonuçlandır-

mak noktasına da taşıyamıyordu. Kurulan hükümetler, bir taraftan kitlelerin taleplerine uygun vaatlerde bulunuyor, diğer taraftan emperyalizmin ve burjuvazinin çıkarlarını koruma ihtiyacı duyuyorlardı. Ne gerçek anlamda kitlelerin temsilcisiydiler, ne de burjuvazinin dizginsiz sömürü politikalarını uygulayabiliyorlardı. Bu, kitle hareketinin burjuvaziye mecbur bıraktığı bir geçiş süreciydi. Bu süreçte, sınırsız ve kesintisiz biçimde eylemler yapan kitleler, önemli kazanımlar elde ettiler. Patronları tarafından terkedilen fabrikalara çalışanların sahip olması, yerel komünler kurulması, İMF'ye olan borcun yüzde 75'inin silinmesi gibi adımlar, bu kazanımlardan bazılarıydı.

Şimdi Yunanistan da benzer bir tabloyu yaşıyor. SYRİZA, AB'nin saldırı paketlerini "barbarlık" olarak niteliyor ve bunları yırtıp atacağını duyuruyor; memorandumu kabul etmeyeceğini söylüyor; PASOK döneminde çalışma hukukuna getirilen, hak gasplarına dönük düzenlemeleri iptal edeceğini; bankaların devlet kontrolüne alınacağını; çalışanları TİS süreçlerine doğrudan katacağını; Yunanistan'ın borçları için "hakkaniyetle" inceleme yapacak bir komisyon oluşturulmasına çaba harcayacağını açıklıyor. Üstelik AB'den ve euro bölgesinden çıkmayı da reddediyor.

Ve SYRİZA, tüm bu vaatleriyle, merkez partilerden de oy çalarak önemli bir çoğunlukla ikinci seçimleri kazanacakmış gibi görünüyor. Bu durumda, nasıl bir politika izleyeceği, vaatlerini yerine getirip getirmeyeceği, büyük bir önem taşıyor.

Kriz derinleşiyor, faturası büyüyor

Yunanistan krizi her gündeme geldiğinde, burjuva demagoglar "tembel Yunanlılar" sözünü araya sıkıştırıyorlar. Böylece krizin faturasını, Yunan işçi ve emekçilerinin kazanılmış haklarına çıkarıyorlar. Oysa Yunanistan krizi, en başta Avrupa Birliği politikalarından, euroya geçme sürecinden, Alman emperyalizminin açgözlülüğünden, Yunan burjuvazisinin sömürücülüğünden kaynağını alıyor.

Doğu Almanya'yı yutmasının yarattığı ekonomik ve sosyal avantajı değerlendiren Alman emperyalizmi, hem içte sömürüyü ağırlaştıran, kitlelerin yaşam ve çalışma koşullarını zorlaştıran yasaları hayata geçirebilmiş; hem de bu sayede gerçekleştirdiği hızlı büyüme ve üretim fazlasını, kendi içpazarına dönüştürdüğü Euro bölgesinde eritebilmişti. Euro bölgesi, Alman tekellerinin çıkarları doğrultusunda diğer ülkelerin ekonomilerini kırılganlaştırırken, borç batağına batmalarına da neden olmuştu. Dünya Bankasının verilerine göre; 2005 ile krizin patlak verdiği 2008 arasında Almanya'da cari işlemler fazlasının milli

gelire oranı yüzde 5'ten, yüzde 6.3'e yükseltirken; cari işlemler açıkları Yunanistan'da yüzde 7.5'ten, yüzde 14.8'e; Portekiz'de yüzde 10'ten yüzde 12.6'ya; İspanya'da ise yüzde 7.4'ten, yüzde 10'a sıçradı. Bu dönemde Yunanistan'ın dış borçlarının iki misli, Portekiz ve İspanya'nın ise 1.7 misli yükseldiği görülüyor. Yunan burjuvazisi de, ülkeye akan AB fonlarını ve ülkenin üretilen zenginliklerini yağmalamada Alman emperyalistlerinin işbirlikçiliğini yaparak, kendi payını aldı.

Bugün Yunanistan'ın durumunun nereye evrileceği, euro bölgesinin diğer ülkeleri için de büyük bir önem taşıyor. İspanya ve Portekiz gibi krizden doğrudan etkilenen ülkeler için, Yunanistan adeta bir işaret fişeği. Çünkü Yunan işçi ve emekçileri, en militan eylemlerin, en kitlesel genel grevlerin, en güçlü kitle hareketinin odak noktasıdır. **İspanya başta olmak üzere AB ülkelerinin halkları, Yunan halkının krize karşı mücadelesini izlemekte, kendi ülkelerindeki mücadelede onu örnek almaktadır.** Yunanistan'da solcu partiler büyük bir oy patlaması yaparken, Almanya, İtalya, Fransa gibi emperyalist ülkelerde de solcu partilerin yükselmesi, halkların hareketindeki bu içiçeliği göstermektedir.

Yunan halkının, kriz nedeniyle gırtlığına çökmüş olan sömürücüleri fırlatıp atması, emperyalist boyunduruğu zedelemesi, Avrupa genelinde katlanarak büyüyecek eylemlere direnişlere yol açacaktır. Tam da bu nedenle,

Avrupa burjuvazisi, Yunanistan'da "sınırların dışına" çıkacak bir harekete izin vermemek için seferber olmuş durumda. **Daha seçim sonuçları açıklanmadan önce, AB'li emperyalistler, euro bölgesinden kovmaktan borç vermemeye kadar çeşitli biçimlerde, örtük-açık tehditler savurdular.** SYRİZA seçimleri kazandıktan sonra, üzerinde çok büyük bir baskının oluşacağını biliyor.

Tam da bu noktada, SYRİZA'nın niteliği daha büyük bir önem taşıyor. **"Avrupa komünizmi" savunucularından reformistlere, hatta kimi devrimci unsurlara kadar genel "sol" grupları içeren bir koalisyonudur SYRİZA.** Kriz karşısında tutarlı ve bütünlüklü bir politikası yok. Daha çok popülist söylemleri öne çıkartıyor. Bu yanı sıra anti-kapitalistlerin ya da Keynesyencilerin bile gerisinde olduğu söylenebilir. AB'nin, Yunanistan'ın krizden çıkması için daha fazla kaynak aktarması gibi genel söylemlerin ötesine geçmiyor. Üstelik, seçim öncesinde PASOK'tan kopan kitleleri kazanabilmek için ulusalcı vurguları artırması da bir başka zaafı.

Bugün Avrupalı emperyalistler, Yunanistan "sorunu"nun nasıl çözüleceği konusunda büyük bir kargaşa içindeler. Bir taraftan Yunanistan'ın euro bölgesinde kalmasının kendilerini de zarara sokacağını düşünüyorlar. Diğer taraftan, Yunanistan'ın kopmasının hem euronun güvenilirliği konusunda sarsıntı yaratacağını ve bu durumun ekonomilerine zarar vereceğini, hem de Yunanistan'ın arkasından

benzer durumda olan ve giderek çöküşe yaklaşan İspanya ve Portekiz'in de eurodan çıkmasıyla euro bölgesinin dağılacağını görüyorlar.

Bu koşullar altında, **emperyalistler açısından tek kabul edilebilir "çözüm", kitlelere saldırı paketlerinin dayatılması, işten çıkarmalar, maaş indirimleri, vergi artışları, zamlar vb ile ceplerindeki son kırıntıların da burjuvaziye aktararak kitlelerin ölümüne terk edilmeleri.** Yunanistan işçi ve emekçileri ise, **tam da bunu gördükleri için tüm güçleriyle mücadele ediyorlar.**

Ancak Yunan halkının direnişinin en büyük eksikliği, devrimci komünist partilerden yoksun oluşu. Bugün bu boşluğu dolduracak bir alternatif henüz görünmüyor. Varolanlar reformist sınırları aşamıyor. SYRİZA'nın da, yapısı gereği kitlelere vaadedebileceği çok fazla bir şey bulunmuyor. Bu koşullarda SYRİZA'nın, tıpkı daha önce Arjantin'de olduğu gibi, bir taraftan kitlelerin öfkelerini yatıştırarak birkaç küçük adım atarken, asıl rotasını burjuvazinin çıkarlarının savunuculuğuna doğru kırması ihtimali yüksektir. **Yunan işçi ve emekçilerinin, SYRİZA'ya ya da herhangi bir düzen partisine güvenmeden, haklarını sokaklarda elde etme mücadelesini kararlılıkla sürdürmeleri gerekiyor.**



Avrupa'da kriz ve "sol" yükselirken...

Fransa'da başkanlık seçimlerini "sosyalist" Hollande kazandı. Yunanistan'da yine "sosyalist" ittifak SYRİZA oylarını birkaç kat artırarak ikinci parti oldu ve Haziran'da yapılacak seçimlerin galibi olması bekleniyor. Almanya'da Merkel'in partisi CDU (Hristiyan Demokrat Partisi), Federal Almanya'nın en büyük eyaleti olan Kuzey Ren Vestfalya'da yapılan seçimlerde ağır bir hezimet aldı. Seçimleri solcu SPD (Sosyal Demokrat Parti) kazandı. İtalya'da 26 belediyenin yönetimini belirlemek için yapılan yerel seçimlerde, merkez sağda yer alan partiler büyük yenilgi yaşadılar, eski başbakan Berlusconi'nin partisi üçüncü sıraya geriledi. İngiltere'de yapılan yerel seçimlerde, Başbakan Cameron'un Muhafazakar Partisi, İşçi Partisi karşısında hezimet yaşadı.

Avrupa'da işçi ve emekçi kitlelerin son iki yıla damgasını vuran eylemlerinin etkileri, seçimlerde kendisini gösteriyor. Kitleler merkez partilerin tümünü ya da kimi yerde merkez sağ partileri cezalandırıyor, hezimet oyları almalarını sağlıyorlar. Avrupalı parlamentolar sola kayış yaşıyor.

Fransızlar Sarkozy'nin ABD uşağı savaşçı politikalarını cezalandırıyorlar. Devrimler ülkesi Fransa, Libya'ya karşı emperyalist savaş yürüten bir yönetim istemediklerini gösteriyorlar. Emeklilerin maaşlarının gaspedilmesinden, lise mezunlarının işe girişini adeta olanaksızlaştıran yasaların çıkarılmasına, göçmen karşıtı ırkçı politikalarından onun döneminde işsizliğin yüzde 12'ye çıkmasına, başkanlık uçağını 130 bin euroya baştan aşağıya yenilerken krizin faturasını kitlelere ödetme çabasına kadar pek çok konuda Sarkozy Fransız halkının tepkisini almıştı. Seçim sonuçları bu tabloyu yansıttı.

Fransa'nın yeni başkanı Hollande, Afganistan'dan çıkmayı, ekonomide Keynesyen politikalar uygulamayı savunuyor. Avrupa Birliği ile 2011 Aralık ayında imzalanan kitlelere saldırı paketini reddedeceğini, zenginlerden daha fazla vergi alacağını, kemer sıkma reçeteleri yerine kamu harcamaları artırarak büyüme hedefli programlar uygulayacağını söylüyor.

2008'de patlak veren ekonomik kriz, İngiltere, İspanya gibi, Avrupa'nın 17 ülkesinde etkili olmuş, Almanya başta olmak üzere birçok ülke krizi kolay atlattı. Bu ülkeler kurtarma paketleriyle tekellerin borçtan kurtarılmasını sağlayarak 2010 yılında kısmi bir toparlanma yaşamışlardı. Ancak 2011 yılında, krizin bu defa daha etkili olarak geldiğini gördüler. 2008 krizini atlattıkları için kullanılan yöntem, bütçe açığına ve kamu borç yüküne neden olmuştu; 2011'de yeniden etkileri derinleşen krizin nedeni buydu.

Bu arada, DTÖ (Dünya Ticaret Örgütü) dünya ekonomisinin 2012 için büyüme beklentisini yüzde 2'ye çektiğini açıkladı. Dünya ekonomisinde büyüme yüzde 2.5'e düştüğünde, ekonominin resesyona girdiği kabul ediliyor. 2012 Mart ayından bu yana, ABD, Fransa, İngiltere, İspanya, İtalya, Yunanistan ve Portekiz'de işsizlikte artış, ekonomide küçülme olduğu tespit ediliyor. İLO 2012 Dünya Çalışma Raporu, krizin birinci yılında 50 milyon kişinin işsiz kaldığını, özellikle genç nüfus içinde "iş aramaktan vazgeçme" tutumunun yaygınlaştığını gösteriyor. Geçen üç yıl içinde, egemen sınıfların, "krizi atlattık, yeniden büyüyorum" söylemlerine rağmen, işsizlikte bir azalma yaratmadığını açıklıyor.

Ekonomik krize karşı ilk eylemlerin patlak verdiği Arap coğrafyasında, seçimleri radikal İslamcı hareketler kazanmış ve egemen sınıflar, kitle hareketini dini argümanların içinde stabilize etmeye çalışmıştı.

Avrupa'da ise gelişmeler tersi yönde seyrediyor. Bir taraftan ekonomik krizin ikinci dalgası yeniden kendini gösterirken, diğer taraftan birçok ülkede "solcu", "sosyalist" olma iddiasındaki adayların-partilerin seçimleri kazanması, Avrupa'daki kitle hareketinin başarısıdır. Kitlelerin kararlılığı, Fransa'da savaş politikalarını, Yunanistan'da saldırı paketlerini çöpe atmaktadır. Yapılması gereken, bu hareketlerin "göstermelik solcu"-gerçekte liberal politikaların içinde boğulmasını engellemektir.

"Voie Nouvelle" Gazetesi

İkinci Paylaşım Savaşı öncesinde dünya savaş hazırlıklarıyla kaynarken Fransız "Voie Nouvelle" gazetesi sahibi Joliot, *"söyledikleri için değil, söylemedikleri yüzünden iyi para kazanıyordu."* Çünkü ona *"susması için para veriyorlardı"* ve **gazetenin bütün içeriğini ona para verenler belirliyordu.** Çizgisi rengarenkti! Ona kim para veriyorsa ve bu para verenin planları neyse, ona göre renk alıyordu. Örneğin Mussolini Afrika'ya saldırdığında, Afrika'dan yana oluyordu. Ama bir gün ansızın şöyle bir manşet atabiliyordu: *"İtalya'nın görevi Afrika'ya uygarlık götürmek"...*

Sahibinin sesini yankılandırıyordu gazetenin yazı işleri müdürü Joliot. Sahibi ise Seine uçak fabrikasının patronu Dessere... Sosyalist Sovyetler Birliği'ni hedefe çakıp faşistlerle kol kola dünyanın paylaşılması ve sömürü alanlarına yayılması için paranın musluğunu açan Dessere... Gazeteci Lebet'e *"Marksizmin yıkıcı etkisi üzerine yaz"* demişti. Bir başka gazeteci Fontenoy'yu yazı dizi kaleme alması için bütün masraflarını ödeyerek Varşova'ya göndermişti. Fantenoy, **Moskova'daymış süsü verilerek "Sovyetler Birliği dağılıyor" içerikli yazılar gönderiyordu.**

Gazetenin on sayfası ilanlardan oluşuyordu. Bazen milliyetçi Radikal Parti'yi destekliyordu. Sosyalist milletvekili (gerçekten reformist) Viard hakkında tecavüz haberi çıkıyordu o zaman. Bazen de daha önce desteklediği partiyi yerden yere vuruyordu.

1935'li yıllarda Dessere; "Halk Cephesi"ni desteklemesini söyledi gazeteye. *"Sağcılar ezilmek için Halk Cephesi'nden yararlanacağız, aksi halde devrim geliyor. Sonra da Halk Cephesi'nin hesabını göreceğiz."* Dessere'nin planı buydu. *"Devrim kazanı patlamasın diye hava aldirmek gerek"* diyordu, böylece de savaş öncesi bir denge kurmayı hesapladığını söylüyordu. Gözüne kestirdikleriyle milletvekili pazarlıkları yapmaya başladı. Milliyetçi Radikal Parti'den Tessat'ı Halk Cephesi'nden aday gösterecekti. Şimdi gazetenin manşeti şöyleydi: *"Tessat arkadayız"...* Dessere, Joliot'a talimatlarını sıraladı: *"Halkın heyecanını yatıştır. Savaş isteyen 200 aile kimdir yaz, hatta benim adımla da yaz"...* Gazete barış taraftarı olacaktı. Uluslararası kardeşlikten, Avrupa'nın bütünlüğünden, annelere gözyaşı döktürmemekten bahsedecekti. Küçük insanları (işçi-emekçileri böyle adlandırıyordu) ezdirmeme politikası güdecekti. Bir yandan da kitaplar bastırıyordu. Joliot, yazar Erich Mana Remarque barışçıl bir roman yazarsa, telif hakkını satın alacak ve faturayı hemen Dessere'ye yollayacaktı. Ayrıca ünlü solcu yazarları gazeteye çekmesi için uğraşmasını emretti. Joliot hemen bir Mussolini karikatürü yayınladı.

Dessere, pamuk veya çinko gibi stratejik ürünlerin fiyat oyunlarını, hangi bakanın fiyatının kaç para olduğunu çok iyi bilir, bu bakanlar aracılığıyla kanunlar çıkartır, bakanlar değiştirir, dış politikaya yön verirdi. Savaş için söylediği tek şey vardı:

"Dövüşeceğiz, ama Fransa için değil, para için." Şimdi o, hükümeti devirmek amacıyla "Gamalı Haç Çetesi"nin eline milyarlar veriyordu. Bu çeteden ve kurucusu-lideri Breteuil'den Emniyet Müdürü'nün haberi vardı. Zaten çete içinde çok sayıda polis de bulunuyordu. Ordudan da (general Picard, Breteuil'e çalışıyordu) fazlasıyla silah aktarılıyordu çeteye.

Seine Uçak Fabrikası'nda "toplu sözleşme ve ücretli senelik izin" talebiyle büyük bir grev başladığında, tüm Paris'i etkiledi ve koca şehir grevlerle sarsıldı. "Gamalı Haç" harekete geçti. İş aramaya gelmiş işçiler gibi görünen 40 kadar faşist, kargaşa çıkardı ve işçiler üzerine ateş açarak kaçtılar. Breteuil, "kaçmasaydınız da bizden biri ölseydi" dedi ve planın eksik kalmasına köpürdü. Derhal yeni bir plan koydu devreye: (Meclis'e önerge vererek) **"işçiyi komünistler öldürdü"...** Meclis bir anda karıştı. Komünist milletvekili "katil" diye bağırıyordu Breteuil'e, **"hükümet, bu katile ve faşist sürüsüne engel olmalı."** Hükümet, işçileri zor kullanarak fabrikadan çıkarmaya cesaret edemedi. Kararlı duruşları ve ölen arkadaşlarının faşistlerce katledildiğini açığa çıkarmaları, fabrikanın sahibi Dessere'yi pes ettirdi.

Öte yandan, seçimler Dessere'nin planları dışında (birkaç milletvekili sokarak etkisizleştirme), grev ve sokak gösterileriyle kazanıldı ve Halk Cephesi çoğunluğu oluşturdu. Dessere, "Gamalı Haç" ile ilişkisini kesti. Breteuil (Gamalı Haç) bu sefer de sanayici Montigny ile çalışmaya başladı.

1938'li yıllar, savaş arifesinde en karışık yıllardı. Breteuil, bir yandan Alman işbirlikçileri ile görüşüyor, bir yandan savaşa hazırlık yapıyordu. İspanya'daki savaşa bel bağlamıştı. **"İspanya'da 'Halk Cephesi'ni dağıtmayı başarırlarsa, biz de burada harekete geçeceğiz"** diyordu... "Gamalı Haç" a çalışan General Pircard'dan da seferberlik ilan etmesini istiyordu.

Alman yapısı bombalarla sarsılan Madrid'in yenilgisi ve yengisi önemli bir dönüm noktası niteliğini kazanmıştı. **Faşistler savaş birlikleriyle teşkilatlanıp terör estirirken (kundaklama, bombalama vs.) sağcı basın, bu terör faaliyetlerini komünistlerin yaptığına dair yalan haberlerle dolup taşıyordu.** Ama komünistler, bu komploları açığa çıkarmakta gecikmedi ve 50 kadar Haçlı'nın tutuklanmasını sağladı. Fakat her zaman olduğu gibi çok geçmeden "arka kapıdan" salıverildi "Haçlılar".

Bu yolla başarıya ulaşamayınca Breteuil, Haçlıları başka işlere seferber etti. Haçlılar, kentleri Halk Cephesi'ni hedef alan afişlerle donatırken, kırlarda köylüleri kıskırtmaya başladılar. Bu faaliyetlerin arkasındaki sanayici Montigny ise, "Milli Birlik Hükümeti" kurmanın planını yapıyordu. **Böylece, Franko tanınacak, Mussolini**

ile anlaşma yapılacak, basın kontrol altına alınacak, ölüm cezası yürürlüğe sokulacak ve grevci işçilere ateş edilebilecekti.

Bu arada Breteuil yeni kompolar peşindeydi. Haçlılar içinde eski faşist saldırıları yapan (grevci işçiyi öldüren) tetikçisinin kafasına bir kurşun sıktırdı. Üzerinden komünist partiye ait kart çıkmasını sağlayarak da **faşistin ölümünden komünistlerin sorumlu tutulmasını sağlayacaktı.**

Statüko yanlısı silah sanayici Dessere'nin otoritesi kaybolmuş, Voie Nouvelle gazetesi el değiştirmişti. Gazetenin müdürü Joliot'nin de yeni patronu artık Montigny idi. *"Hitler'in uzattığı eli kabul etmeliyiz"* diye başlık attı Joliot.

Seine silah fabrikasında tekrar grevler başladığında hükümet düşmek üzereydi. **Seferberlik ilan edildiğinde ise, artan vergiler, düşen ücretler ve işçi önderlerinin tutuklanması, peş peşe sükün etti. Artık grev yapan işçi asker kaçağı sayılıyordu.** "Olağanüstü Yönetim" el koymuştu çünkü. Her yarım saatte bir kamyonlar dolusu grevci işçi tutuklanıyordu, fabrikalarda her işçinin başına sivil polis dikilip, işçileri zorla çalıştırıyorlardı.

Madrid yenildi... Alman uçakları sınırları aşmaya başladı... Faşizme karşı kaleme alınan hiçbir habere basında yer verilmiyordu. Alman işbirlikçileri önemli mevkilere getirilmiş, köşeleri tutmuşlardı. İşçiler ya cepheye gönderiliyor, ya da önceden hazırlanan tevkif listesi ile hapisanelere dolduruluyorlardı. *"Üçüncü Enternasyonal'den çekiliyorum"* belgesini imzalamayan komünist milletvekillerinin kurşuna dizilmesi konuşuluyordu.

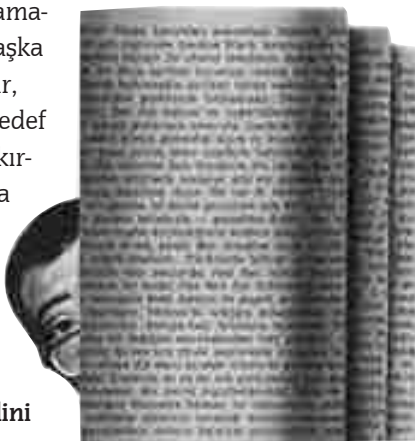
Voie Nouvelle gazetesi, artık Almanlar hesabına çalışıyordu. Düşen bir Alman uçağında ölen pilot için düzenlenen törende Fransız generalin şaşalı nutukları dolduruyordu sayfalarını. Ama **Alman uçaklarından düşen bombalarla ölen Fransız direnişçilerinden tek söz edilmiyordu.** Ruhr Havzası'nın büyük patronu Paris'e geldiğinde, onun hatıralarını yayınlıyordu: *"Bu ilkbaharda komünistlere karşı girişilecek hareketin planlarını Hitler'le beraber ben hazırladım"...*

Ve Almanlar en önemli şehirlerini bombalayaarak ele geçirdiğinde, ağır bir anlaşma imzalamak düştü Fransız Bakanlara. Voie Nouvelle bu anlaşmayı da yayınlıyordu. Bütün Fransa kentleri "Açık Şehir" ilan edilmişti.

Voie Nouvelle için yayın yapmak, artık dipsiz bir kuyuydu. Joliot, *"işbirlikçilerle çalışacağım Almanlar'la çalışırım"* noktasına dek vardı ve patronu da bir Alman oldu. Almanlar, Fransız kitleleri etkilemek için, gazetenin yine Fransız gazetesi

olmasını şart koşmuş, Joliot da Nazilerin eline tutuşturduğunu aynen yayımlamıştı. Ama Fransızlar artık Voie Nouvelle okumuyor, ondan tiksiniyorlardı. Almanlar da zaten kendi gazetelerini okuyorlardı. Voie Nouvelle, tarihe, işgal altındaki Fransa halkı tarafından okunmayan bir gazete olarak geçti. Fransızlar onu tükürüp yere fırlattılar.

(İlya Ehrenburg'un "Paris Düşerken" adlı belgesel romanından özetlenmiştir.)



15-16 Haziran Şanlı İşçi Direnişi

İşçi sınıfı, '60'lı yıllarda direnişler, işgaller ve eylemlerle, grevli-toplu sözleşmeli örgütlenme haklarını kazanmıştı. Devletin, Amerikancı sarı-gangster sendika şeklinde düşündüğü Türk-İş de işçi sınıfının önünde duramaz hale gelmişti. Artan işsizlik, düşük ücret dayatması ve birbiri üzerine eklenen zamlar, kitlelerin öfkelerini ve arayışlarını büyütüyordu. 1967 yılında, Türk-İş'ten ayrılan işçiler, DİSK'i kurarak mücadelelerinde yeni bir mevzi kazandılar. Kriz koşullarında, kitleler halinde, Türk-İş'ten DİSK'e geçtiler. Bu durum, sermayenin ve Türk-İş ağalarının paniğe kapılmasına yol açtı. Kafa kafaya vererek, DİSK'i de fiilen kapatan, işçilerin sendika seçme özgürlüğünü yok eden ve sendikal hakları sınırlandıran yeni bir yasal düzenleme hazırlandılar.

Bu tasarı, 1969-1970 yasaama yılında AP ve CHP tarafından Meclis'e sunuldu. Tasarının altında bir dönem Türk-İş'te görev almış, sendikacı milletvekillerinin de imzası vardı.

İşçiler yasanın derhal geri çekilmesini istediler. Çekilmemesi halinde her türlü meşru direniş haklarını kullanacaklarını bildirdiler.

Tasarının mecliste görüşüleceği 11 Haziran günü, işçiler bir heyet oluşturarak Ankara'ya gittiler. O dönem Başbakan olan Demirel'le görüşmek istediler, ama Demirel bu heyeti kabul etmedi. Ecevit'le görüştüler, Ecevit "yasanın bu kadar ağır maddeler içerdiğini bilmediğini" söyledi. Aynı gün tasarı Meclis'te kabul edildi.

14 Haziran günü sınıfın kabaaran öfkesi dizginlenemez bir hale gelmişti. Yaklaşık bin civarında işyeri temsilcisi toplanarak DİSK yönetimini sıkıştırdılar. DİSK, alttan gelen bu baskı karşısında çaresiz kaldı ve 15 Haziran günü için bir yürüyüş kararı aldı. Kısa ve göstermelik bir yürüyüş planlamışlardı. Ancak bekledikleri gibi olmadı, öfke bütün sınırları parçaladı.

Şalteri indirip sokağa çıkan işçiler, bir sel olup akmaya, yeni katılımlarla çığ gibi büyümeye başladılar. Kalın sopaları ellerinde onbinlerce el kalktı gökyüzüne. Kocaman, kavgada dolu onbinlerce yürek attı aynı anda. **"Savaş Başladı!"** pankartı en önde, sömürünün üzerine yürüdü onbinlerce adım. Coplar, panzerler, tanklar umurunda değildi onların.

Kimler yoktu ki aralarında?

İstanbul'un Kartal, Bakırköy, Sağmalcılar, Levent, Topçular ve Eyüp bölgeleriyle, İzmit'te, 115 fabrikadan 75 bini aşkın işçi, sokakları fethettiler. Türk Demir Döküm, Sungurlar, Otosan, Singer, Rabak, Profilo, Uzel, AEG-Eti, Aygaz, Auer, Derby Lastik ve daha nice-leri, kahreden ve yaratan ellerin birleştiğinde, ne muazam bir sele dönüştüğünü gösterdiler.

Anadolu yakasında, yola ilk koyulanlar, Singer işçileri oldu. Yürüdükçe, yol üzerindeki Haymak, Otosan ve DMO işçileriyle birleşerek çığ gibi büyüdüler. İstanbul-Ankara arasının ana bağlantı yolu işçilerin eline geçmişti.

Eyüp yönünden gelen Sungurlar, Elektro-Metal ve Demir Döküm işçileri, Eyüp Karakolu'nu basarak, gözaltına alınan arkadaşlarını polisin elinden çekip aldılar. Derby Lastik işçileri, Bakırköy'e; Profilo ve Grundig işçileri de Gümüşsuyu'na doğru yürüyüşe geçtiler.

Akşama doğru, daha büyük bir kalabalık, Topkapı'dan Sağmalcılar'a yürüyüşe geçti. Yollar sloganlarla inliyordu. *"Sendikalar canımız, feda olsun kanımız!"* Bir kol da **"Zincirlerimizden Başka**

Kaybedecek Şeyimiz Yok!" yazılı pankartlarıyla Alibeyköy'den akıyordu.

İzmit'te de 115 fabrikadan onbinlerce işçi ana yolları zaptetmişti.

Yürüyüşler 16 Haziran günü de sürdü. Birleşip büyüyen yürüyüş kolu, Sultanahmet'ten akarak, Cağaloğlu'na girdiler. Valiliğin önünde kurulan asker barikatını aşarak Eminönü'ne ulaştılar. Burada da polislerle çatıştılar. Polisler, canlarını zor kurtardılar. Eminönü'nde toplanan işçilerle, Levent yönünden gelen işçilerin birleşmelerini engellemek için, Galata ve Unkapanı köprüleri açıldı. Ama motorlarla karşıya geçen işçilerin birleşmesini engelleyemediler.

Levent yönünden gelen işçiler polisle çatışıp, ezip geçtiler. Anadolu yakasında ise, Gebze'den gelen işçi kardeşleriyle birleşen Otosan, Arçelik ve Singer işçileri de polisle çatışarak, barikatları yıkıp aştılar. Bağdat caddesinden Kadıköy'e yürüyen işçi selinin önüne barikat kurmaya çalışan polisler, işçileri engelleyemeyince silaha sarıldılar. Bir işçi orada şehit düştü. Önlenemeyen yürüyüşünü arkadaşlarının omzunda tamamladı. Arkadaşları vurulan işçilerin öfkeleri artık dizginlenemiyordu. Ellerine ne geçerse alıp, polisleri kovalamaya başladılar. Çatışmada bir de polis öldü. Öfkeli işçiler, Demirel'in başında bulunduğu Adalet Partisi ilçe binasının camlarını aşağı indirdiler. Polis ateş etti. Burada da birkaç işçi düştü. Şehitlere rağmen bir adım bile gerilemeyen işçiler, Kaymakamlık, Emniyet Müdürlüğü gibi resmi binaları yakıp yıktılar.

Eylemlerde 5 işçi öldü, 200'den fazla işçi yaralandı ve yüzlercesi gözaltına alındı. Devlet ise çözümü sıkıyönetim ilan etmekte bulmuştu. Ve reformist sendikacıları, bu büyük direnişi durdurmakla, işçileri evlerine göndermekle görevlendirmişlerdi. DİSK Başkanı Kemal Türkler, radyodan yaptığı konuşmada, işçilere direnişi bırakmaları yönünde çağrılarda bulundu. İşçiler bu işbirlikçi tutuma rağmen, eylemlerine devam etme kararı alarak evlerine döndüler. Ama meclis aynı gün sıkıyönetim ilan etti. Sıkıyönetim kararı uyarınca eyleme katılan tüm işyerleri askerler tarafından kuşatıldı. İşçilerin dışarıya çıkmasına izin verilmedi. Ardından evler basılarak, sendikacılar, öncü işçiler ve devrimciler gözaltına alındı. Auer, Vita, Pirelli, Good Year, Türk Demir Döküm, Sungurlar gibi büyük fabrikalarda askerler, işçilerin iş yavaşlatması üzerine içeriye girerek zorla çalıştırmaya kalktı. Patronlar da binlerle ifade edilen işçi çıkartmalarına başladı.

İstanbul ve İzmit'teki sıkıyönetim ilanının ardından, direnişi İzmirli işçiler devralmış ve 18 Haziran'da yaptıkları eylemlerle devleti protesto etmişti.

15-16 Haziran, aynı zamanda işçi sınıfı ile gençlik hareketinin buluşmasının da zemini oldu. O güne dek birbirinden ayrı biçimde gelişen iki hareket, bu büyük direnişte birleştiler. Gençlik hareketinin önderleri, işçilerin bu gözüpek ve militan eylemlerine katıldı, onlarla birlikte polis ve jandarma barikatlarını aşarak çatıştı. Ayrıca ihtilalci komünist hareketin şehitlerinden, işçi önderi **Hamit Tekin** de bu direnişin içinde yer alan, ona önderlik eden sınıf bilinçli işçilerden biriydi. Hamit Tekin, kızıl sendikaların nüvesi olan DSB'lerin (Devrimci Sendikal Birlik) '79 yılında kurulmasında önemli bir görev üstlenecekti.

Devrimci bir önderlik ve örgütlülüktен yoksun olan işçiler, iki gün boyunca, işçi sınıfının belleğinde bugün bile tazeliğini koruyan direnişleriyle tarih sayfalarına 15-16 Haziran'ı yazdılar. Sınıf dayanışmasının da en güzel örneğini sundular. DİSK ve Türk-İş üyesi işçiler, sendika farkı gözetmeden, kurşunların üzerine birlikte yürüdüler. İşçi sınıfının kazanma inancını, sınıfa karşı sınıf savaşını ve kabına sığmayan öfkelerini ve militanlığını ortaya koydular.

15-16 Haziran, bedel ödemekten çekinmeyen, şehitlerini omzuna alarak, tek adım bile geri adım atmadan yürüyen kararlılığı ifade ediyor. Bu büyük işçi direnişinin sendika ağalarına rağmen ve onlar aşarak gerçekleştirilmesi, bugün de izlenmesi gereken yolu gösteriyor. 15-16 Haziran direnişinin ruhunu kuşanmaya her zamankinden daha çok ihtiyacımız var.

3 Haziran 1963-Nazım Hikmet yaşamını yitirdi

Dünyanın en fazla tanıdığı Türk şairi ünvanını sahip Nazım Hikmet, yaşadığı süre boyunca işçi ve emekçilerin yaşam ve mücadelelerini şiirlerine döktü. Bu yüzden yıllarca hapis yattı, sürgün edildi. Fakat inançlarından asla taviz vermedi. *"Sevdalınız komünisttir"* diyerek siyasal kimliğini her koşulda ortaya koydu.

"Sosyalist gerçekçi sanatçı" diyordu, *"kendi halkının ve diğer halkların sanat geleneklerinden yararlanacaktır... Halkım için, başka halklar için, en yenisinden, yöneticisine kadar partimin tüm üyeleri için, bu erdemi taşıyan şiirler, tiyatro oyunları yazmak isterim. Ama bunun için doğru olmayı, öyle sözle, süssüz, belirsizlikten uzak yazmayı, sağ kulağımı sol elle göstermeye kalkmamayı, bilmek gerek."*

Öyle de yaptı. Son nefesine kadar işçi sınıfının, halkların mücadelesinin yanında yer aldı ve onların sesi oldu. *"Partili sanat"*ın en güzel örneğini verdi. Eserleri ve mücadelesi ile daima yaşayacak...

*Onlar ümidin düşmanıdır sevgilim,
Akarsuyun,
meyve çağında ağacın,
serpilip gelişen hayatın düşmanı.
Çünkü ölüm vurdu
damgasını alınlarına;
-Çürüyen diş,
dökülen et-,
bir daha geri dönmek üzere
yıkılıp gidecekler.*

*Ve elbette ki, sevgilim elbet,
Dolaşacaktır elini kolunu sallaya sallaya,
Dolaşacaktır en şanlı elbisesiyle;*

*İşçi tulumuyla
Bu güzelim memlekette
HÜRRİYET...*





☆ 1 Haziran 1971-Hüseyin Cevahir öldü

Hüseyin Cevahir İstanbul Maltepe'de çatışmada şehit düştü. THKP-C'nin Genel Komite üyelerinden biri olan Hüseyin Cevahir, şehir gerillası örgütlenmesi faaliyetlerinde yer aldı ve ilk dönem eylemlerin örgütlenmesini üstlendi. 29 Mayıs 1971'de Mahir Çayan'la gerçekleştirdikleri bir eylem sonrası İstanbul-Maltepe'deki bir evde kuşatıldılar. 3 gün boyunca polise direndiler. 1 Haziran'da polisin düzenlediği operasyonda Hüseyin Cevahir ölürken, Mahir Çayan yaralı olarak yakalandı.



☆ 2 Haziran 1970 Orhan Kemal öldü

İşçi ve emekçilerin yaşamlarını konu eden romanlarıyla ünlü Orhan Kemal, Nazım Hikmet'le kaldığı cezaevinde, Nazım Hikmeti'nin yönlendirmesi ile roman yazmaya başladı. Kendisi de işçi olarak çalıştığı için, işçilerin hayatını romanlarında işledi. Hanımın Çiftliği, Bekçi Murtaza, El Kızı gibi romanlarıyla ünlüdür

☆ 3 Haziran 1949-Mikhail Kalinin öldü

1875'de Petrograd'da doğdu. 14 yaşında devrimci düşüncelerle tanıştı. RSDİP'e katıldı. Menşevik-Bolşevik ayrışmasında Bolşevik saflarda yerini aldı. Ağır illegalite şartlarında çalıştı ve birçok kez tutuklandı, sürgünlere gönderildi. Her baskının ardından mücadelesini daha da üst boyutlara taşıdı. 1912 yılında MK yedek üyeliğine seçildi. Devrimden sonra Petrograd belediye başkanlığı yaptı. 1922'de Komünist Partisi Merkez Yürütmesi'nde yer aldı. 3 Haziran 1949'da hastalıktan öldü. Kalinin Türkçeye de çevrilmiş en önemli eseri "Devrimci Eğitim Devrimci Ahlak"tır.

☆ 6 Haziran 1981- MLSPB militanları şehit oldu

☆ 13 Haziran 1969-Alpagut işgali

Çorum'da bulunan ve Özel İdare tarafından işletilen linyit sektörü, kötü yönetilmeyi protesto eden işçiler tarafından işgal edildi. 786 işçi 34 gün boyunca oluşturdukları komiteyle işyerini yönettiler ve bu sürede üretimi yüzde 50 oranında arttırdılar.

☆ 16 Haziran 2005-MKP/HKO üyeleri Mercan'da katledildi

Yapacakları kongre için Dersim'e giden MKP üyeleri, Mercan'da askeri operasyonla katledildiler. Katliamda kimyasal silahlar da dahil her türlü ağır silah kullanıldı. Saldırıda MKP'lilerden 17'si şehit düştü. MKP Genel Sekreteri Cafer Cangöz, Aydın Hanbayat, Okan Ünsal, Ali Rıza Sabur, Alaattin Ataş, Cemal Çakmak, Berna Saygılı Ünsal, Kenan Çakıcı, Ökkeş Karoğlu, Taylan Yıldız, İbrahim Akdeniz, Dursun Turgut, Binali Güler, Ahmet Perktas, Gülnaz Yıldız, Çağdaş Can, Ersin Kantar katledildi. Bu katliamın ardından yapılan cenaze törenlerine binlerce kişi katılarak devrimcileri sahiplendi.

☆ 18 Haziran 1936- Gorki öldürüldü

Kendisi de işçi olan ve çok yoksul bir çocukluk geçiren Sovyet yazar Maksim Gorki, emekçilerin yaşamlarını anlatan romanlar yazdı. Yaşamı boyunca hem devrimci savaşımın bir parçası oldu, hem de partili bir sanatçı olarak eserler verdi. Özellikle Ana adlı kitabı, gençlerin devrimcileşmesinde önemli bir rol oynadı.

8 Haziran 1844-Silezyalı işçilerin ayaklanması

Almanya'nın en yoksul işçi bölgelerinden olan Silezya'da patlak veren dokumacılar ayaklanması Alman işçi sınıfının ilk ayaklanması niteliğini taşır. Örgütsüz, siyasal hedeften yoksun ve tamamıyla yoksulluğa karşı isyan niteliği taşısa da Alman burjuvazisinin paniğe kapılmasına yetmişti.

19. yüzyılın başlarından itibaren Alman burjuvazinin İngiliz mallarıyla rekabete girmesi, dokumacılık alanında yaygın bir işsizliği beraberinde getirdi. Polonya'yı da kapsayan Rus ithalat kısıtlaması, ihracata dönük kumaş üretimini tamamen durdurdu. Bunun üzerine Silezyalı kumaş üreticilerinin büyük çoğunluğu Polonya'ya göç etti. 1843-1844 kışında başlayan ekonomik durgunluk dokuma işçilerinin sefaletlerinin derinleşmesine neden oldu, açlık ve yoksulluk giderek büyüdü. Bölgenin en büyük dokuma fabrikasının sahibi Zwanziger işçilerine "çim yemeklerini" tavsiye ediyordu. Açlığa isyan eden bir işçinin tutuklanması, ayaklanmayı başlatan kıvılcım oldu. İşçilere askerin saldırması üzerine pek çok işçi öldü, yüzlercesi tutuklandı. Ayaklanma çevre bölgelere yayılmadan vahşice bastırıldı.



Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmasını sağladı. 1915'te emperyalist savaşa karşı yayınladığı bir bildiriden dolayı tutuklandı. III. Enternasyonalin 2. Kongresi'ne sunduğu raporunda "Komünizmin kadın ile erkek arasındaki ekonomik ve toplumsal karşıtlığı ortadan kaldıracak"ı" söylüyor ve kadının kurtuluşunun iki koşulunu "özel mülkiyetin kalkması ve kadının toplumsal üretime girmesi" olarak tanımlıyordu. Clara Zetkin emekçi kadınların kurtuluş mücadelesi konusunda çok önemli adımlar attı.

☆ 25 Haziran 2005- Kazım Koyuncu öldü

Karadeniz şarkılarını geniş kitlelere sevdiren Kazım Koyuncu, Çernobil sonrası Karadeniz'de yaygınlaşan kanser hastalığına yakalanarak yaşamını yitirdi. Kazım Koyuncu, Laz müziğini geliştirmede önemli bir rol oynadı.

☆ 27 Haziran 1905-Potemkin Ayaklanması

Dünyada ilk kez düzenli bir ordunun gemisinde yaşanan ayaklanmadır. 1905 Devrimi'nin başlangıcı oldu. Devrimin yenilgisinin ardından mürettebatıyla birlikte Romanya'ya sığınan gemi ancak 1917 devriminden sonra geri dönebildi.

☆ 28 Haziran 1926-ÇEKA başkanı Cerjinski öldü

Sovyetler Birliği'nde devrimin ardından karşı devrimcilerle mücadele etmek için kurulan ÇEKA'nın başında görevlendirildi ve iç savaş sırasında önemli başarılar elde etti.

☆ 30 Haziran 1925-Şeyh Sait ve 46 arkadaşı idam edildi

☆ 30 Haziran 1980-Çorum katliamı

Devlet eliyle organize edilen katliamlardan biridir Çorum. Gün Sazak'ın öldürülmesini bahane eden faşistler, alevilerin yoğun olduğu mahallelere saldırdılar. Katliam boyunca yine devlet ortada yoktu. 26 kişi öldürüldü, yüzlerce kişi yaralandı. 600 aile de Çorum'u terk etmek zorunda kaldı.

Haziran ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

17 Haziran 1984- Mehmet Fatih Öktülmüş

21 Haziran 1978- Muzaffer Mutlu

TİKB öncesi grup döneminin militanlarından Muzaffer Mutlu, İstanbul'da sivil faşistler tarafından katledildi. Muzaffer Mutlu'nun cenazesi, Amasya ve İstanbul'da düzenlenen devrimci gösteriler eşliğinde Amasya'da toprağa verildi.

30 Haziran 1980- Songül Kayabaşı

15-16 Haziran büyük işçi direnişinin yıldırmasında İstanbul Kartal Karlıktepe'de düzenlenen silahlı korsan gösteride çıkan çatışmada bir asteğmen ve iki er öldürüldü. Bunun üzerine Kartal'da terör estiren devlet, yüzlerce devrimciyi gözaltına aldı. TİKB sempaticisi Songül Kayabaşı'da bunlardan biriydi. Songül Kayabaşı, ve TKP-ML sempaticisi Aziz Aras'la birlikte işkencede katledildi.

☆ 20 Haziran 1933- Clara Zetkin öldü

1857'de Almanya'da doğan Zetkin öğretmen okuluna devam ederken işçilerin toplantılarına katılmaya başladı. Alman Sosyal Demokrat Partisi içinde özel olarak kadın sorunuyla ilgili çalışmalarını öne çıkı. 1910 yılında toplanan Uluslararası Kadın Konferansı'nda her yıl 8 Mart gününün

1 Mayıs'tan geriye kalan...

Elimize posta kanalıyla ulaşan TÜKB(B) Merkezi Yayın Organı "Ühtilalci Komünist" in Mayıs-Haziran 2012 tarihli 75. sayısında yayınlanan aşağıdaki yazıyı güncel öneminden dolayı kısaltarak yayınlıyoruz.



Ülkemizde gerçekleşen en kitlesel 1 Mayıs geride bıraktık.

Ülke genelinde 110 yerde 1 Mayıs kutlaması gerçekleştirildi. Yani bütün illerde ve önemli ilçe merkezlerinde kitleler 1 Mayıs'a aktılar. Uydu görüntülerinden yapılan hesaplamalara göre, Taksim'de 1 Mayıs kutlamalarına yaklaşık 1.5 milyon kişi katılmış. Dünyada Küba'dan sonra en kalabalık 1 Mayıs kutlaması, Taksim'de gerçekleşmiş. Bu, 2012 1 Mayıs'ının, ülkemizin en kitlesel 1 Mayıs'ı olduğunu ortaya koyuyor.

Ancak kitlesellik bu kadar büyük, sistemle çelişkisi olan kitleler bu kadar geniş iken, örgütsüzlüğün bu kadar derin olması, 1 Mayıs'ın bir kez daha önümüze koyduğu en önemli sorundur.

**Düzenden hoşnutsuz
her kesim sokakta**

Bu kadar büyük bir kitlesellik son derece önemli bir gerçeği ortaya koymaktadır. Kitlelerin önemli bir kısmı, yaşamından, koşullardan hoşnutsuzdur ve bu hoşnutsuzlukla birlikte taleplerini ortaya koymak için 1 Mayıs'ta sokaklara dökülmüştür. Kendisinin de bir güç olduğunu, yalnız olmadığını görmek ve göstermek ihtiyacı duymaktadır.

Çünkü 1 Mayıs, burjuvazi ile proletaryanın, ezen ve ezilen

sınıfların güçlerini ve mücadele kararlılıklarını ortaya koyduğu en önemli gündür. Bu nedenle, ezilen-sömürülen kesimler, burjuvazinin karşısına dikilmek ve taleplerini haykırmak için 1 Mayıs gününün "birlik ve mücadele" özelliğine uygun davranmaktadır.

Son aylarda toplumun bütün kesimlerine dönük saldırılar, baskılar ve hak gaspları giderek boyutlanmakta, şiddetlenmektedir. Sendikalı işçilerden semt gençlerine, tiyatroculardan futbol takımlarına, ev kadınlarından yaşlı emeklilere, ezilen ulusal topluluklardan çevre örgütlerine kadar her kesim, devletin saldırılarının hedefindedir.

Bunda bir etken AKP hükümetinin, "kendinden olmayan her kesime" dönük giderek pervasızlaşan saldırganlığıdır. Ancak **asıl etken, ekonomik krizin giderek boyutlanması ve toplumun bütün kesimlerinin bu krizden etkilenme düzeyinin büyümesidir.** 2008 yılında başlayan ve "teğet geçti" denilen krizin ikinci dalgası, çok daha şiddetli biçimde kendini hissettirmeye başlamıştır. Ve kitleler, yaşam koşullarındaki kötüleşme ile krizden doğrudan etkilenmektedir. Sendikal parçalanmadan Müslüman "sosyalistler" in ortaya çıkışına kadar, 2012 1 Mayısına ilişkin her değerlendirmeye damgasını vuran etken budur.

**Sendikal parçalanma,
doğal bir saflaşmadır**

Bu 1 Mayıs'ta, iki yönlü sendikal parçalanma ortaya çıktı.

Parçalanmanın bir yanında Türk-iş, Hak-iş ve Memur-sen'in, DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'den ayrılarak 1 Mayıs örgütlenmesini ayrı gerçekleştirmesi durmaktadır. Diğer yanda ise, Sendikal Güçbirliği Platformu'nun ve Türk-iş'e bağlı bazı sendikaların Türk-iş'ten ayrı, DİSK, KESK, TMMOB ve TTB ile birlikte hareket etmesi vardır.

Bu iki ayrışma da son derece doğal, gerekli ve sınıf mücadelesinin geldiği aşamada zorunluluk halini almış bir ayrışmadır. Devrimci-demokrat, muhalif sendikal kurumlar ile gerici-faşist hükümet yandaşı sendikaların ayrışması ve safların netleşmesi; mücadelenin geldiği aşamayı göstermesi bakımından olduğu kadar, bundan sonraki seyri bakımından önem taşımaktadır.

Bugün **reformist partiler, bu ayrışmadan büyük bir rahatsızlık duyduklarını ifade ediyorlar.** Hatta Evrensel gazetesinde, açıktan, gelecek sene bu "parçalanmışlık" tablosunun yaşanmaması, bu yıl ayrılan konfederasyonların da seneye birlikte örgütlemek için çaba harcaması gerektiği konusunda yazılar yazılıyor.

Oysa gerici-faşist sendikal kurumların, ortak örgütlenmenin içinde yer almak için ileriye sürdüğü iki koşul vardı: **Birincisi, başta 4+4+4 olmak üzere hükümetin hiçbir uygulamasının ortak metinde eleştirilmemesi.** Ki, 1 Mayıs'a gelen kitlenin kesişme noktası, hükümetin son dönem saldırılarıdır. Kitleler bu saldırıların doğrudan hedefidirler ve saldırılara karşı öfkeli ve saldırların metinlerde yer almaması gibi bir ihtimal sözkonusu bile olamaz. **İkincisi ise, Devrimci 1 Mayıs Platformu (D1MP) başta olmak üzere devrimcilerin ve Kürt hareketinin miting organizasyonuna katılımları konusundaki muhalefetleridir.** Ancak D1MP 1 Mayısın asli unsurudur. **Bugün Taksim'de devasa bir kutlama yapılabiliyorsa, '89 yılından bu yana verilen şehitler, dökülen kanlar, yaşanan çatışmalar pahasıdır ve hiçbir**

**Dünyada Küba'dan
sonra en kalabalık
1 Mayıs kutlaması,
Taksim'de gerçekleşti.
Ülkemizin en kitlesel
1 Mayıs'ı yaşandı.**

**Ancak kitlesellik bu
kadar büyük, sistemle
çelişkisi olan kitleler
bu kadar geniş iken,
örgütsüzlüğün bu
kadar derin olması,
1 Mayıs'ın bir kez
daha önümüze koydu-
ğu en önemli
sorundu.**

güç, devrimcileri bu kürsüden uzaklaştırmayı başaramaz. Kürt hareketi ise, Taksim için verilen mücadelede hiçbir dönem yer almadığı halde, son yıllarda Kürt halkının ulusal taleplerinin yakıcı biçimde yükselmesinin bir sonucu olarak 1 Mayıs'ta etkin hale gelmiştir.

Bu nedenlerden dolayı, işbirlikçi-gerici-hükümet yanlısı sendikaların devrimcileri ve Kürt hareketini dışlama çabalarının, kendilerinin dışlanması ile sonuçlanması, kaçınılmaz bir durumdur. Reformistlerin bu durumdan yakınması şaşırtıcı değildir, çünkü 1 Mayıs'ta kazanılmasında kendilerinin hiçbir payı yoktur. Ek olarak, reformistlerin mücadelesi varolan sistemin yıkılması değil, düzeltilerek sürdürülmesi mücadelesidir. Varlıkları, sistemin varlığı ve işleyişinin sürmesine bir tehdit değildir, tersine sistemin bir parçası olarak konumlanmaktadır. Bu nedenle, sistemin bir parçası-hatta en önemli unsurlarından biri olan işbirlikçi-gerici sendikaların herhangi bir biçimde dışlanmasından rahatsız olmaktadır. 1 Mayıs ile ilgili yaptıkları değerlendirmenin en önemli başlığının "parçalanmaktan rahatsızlık" olması da bunun kanıtıdır.

Sendikal Güçbirliği Platformu'nun ayrışmasını ise ayrıca ele almak gerekir. Bu platforma dahil olan sendikalar, Türk-iş içinde tabanı en dinamik, mücadele geleceği en güçlü olan sendikalardır, birçoğunun içinde devrimcilerin uzun yıllara dayanan çalışmaları söz konusudur. Ancak bu sendikalar, bugüne kadar pek çok kritik eşikte, doğru tavrı koymaktan kaçındılar, konfederasyonun merkezi kararlarına karşı çıkmayı göze alamadılar.

2004 1 Mayıs'ta DİSK-KESK-TMMOB-TTB devrimcilerle birlikte Saraçhane'ye giderken, 2007-2008-2009 yıllarında yine devrimcilerle birlikte Taksim için direnirken, 1 Mayıs'ta karşıdevrim cephesi ile devrim cephesinin savaşımı bir adım daha ileriye taşınırken, bu sendikalar bulundukları noktadan bir milim ilerlemediler. Dahası, kimi durumlarda, kendi içlerindeki devrimci yapıları da kendileriyle birlikte geri-yanlış tutumlara ortak ettiler.

Ancak bugün, Sendikal Güçbirliği Platformu, Türk-iş'in

İşbirlikçi-gerici-hükümet yanlısı sendikaların devrimcileri ve Kürt hareketini dışlama çabalarının, kendilerinin dışlanması ile sonuçlanması, kaçınılmaz bir durumdur. Reformistlerin bu durumdan yakınması şaşırtıcı değildir, çünkü 1 Mayıs'ta kazanılmasında kendilerinin hiçbir payı yoktur. Ek olarak, reformistlerin mücadelesi varolan sistemin yıkılması değil, düzeltilerek sürdürülmesi mücadelesidir. Varlıkları, sistemin varlığı ve işleyişinin sürmesine bir tehdit değildir, tersine sistemin bir parçası olarak konumlanmaktadır. Bu nedenle, sistemin bir parçası-hatta en önemli unsurlarından biri olan işbirlikçi-gerici sendikaların herhangi bir biçimde dışlanmasından rahatsız olmaktadır.

merkezi kararının dışına çıkma cesaretini bulabilmiş, daha doğru bir ifadeyle, Türk-iş, platformdaki sendikaları 'kendi kararlarını almadaki serbest bırakmak' zorunda kalmıştır. Türk-iş elbette bunu kendi isteğiyle değil, yükselen taban baskısına karşı koyamadığı için yapmıştır. **Sendikalar üzerindeki taban baskısı öylesine güçlüdür ki, Türk-iş'in yasakçı bir tutum geliştirmesi, bir kırılmaya, konfederasyon içinde bir parçalanmaya yol açabilecek düzeydedir.** Bu koşullarda Türk-iş, önce İstanbul'daki kutlamadan (Sendikal Güçbirliğini serbest bırakarak) çekilmek zorunda kalmış, İzmir'de merkezi olarak miting yapma kararı ise, İzmir'deki Türk-iş'e bağlı sendikaların vetosuna takılmış, en son Bursa'ya kadar kaçmak zorunda kalmıştır. Üstelik İstanbul'da Yol-iş sendikası, İzmir'de Türk-iş'e bağlı 21 sendika, Sendikal Güçbirliği içinde olmamalarına rağmen, onlarla birlikte hareket etme kararı almışlardır. **Bu durum, Türk-iş genel merkezinin, kendine bağlı sendikalar üzerindeki güç ve etkinliğini kaybetmeye başlaması yönüyle son derece önemlidir.**

Bu tablo, kitle hareketinin ne kadar yüksek olduğunun çarpıcı bir kanıtıdır. Krizin giderek şiddetlenmesi, işçi sınıfının üzerindeki baskıyı da arttırmaktadır. Bu durumda işçiler, sendikal ihanete karşı tepkilerini çeşitli biçimlerde ortaya koymaktadırlar. Hemen 1 Mayıs öncesinde Bursa'da Bosch fabrikası işçilerinin Türk Metal'den Birleşik Metal sendikasına geçiş yapmaları bunun çarpıcı örneklerinden biridir.

Krizin etkileri arttıkça, işçi sınıfının arayışları ve sendikal hareketten beklentileri artacaktır. **Sendikaların, tam da bu kadar kritik bir eşikte, tabanın baskısıyla saflaşması, önemli bir kısmının da Genel Merkez'den kopuş yaşaması, olumlu bir gelişmedir.** Her ne kadar bu sendikal saflaşma AKP karşıtlığı ile sınırlı ise de, bunu devrimci bir tarzda geliştirmek ve güçlendirmek mümkündür.

Müslüman "sosyalistler" neyin ürünü

Bu 1 Mayıs'ta en çok konuşulan konulardan biri de, kendilerine

"anti-kapitalist Müslümanlar" diyenlerin, 1 Mayıs'a katılması oldu. Öyle ki birçok haber kanalı, 1 Mayıs ile ilgili en önemli haber olarak bunu verdi.

Bu kesimin gerek 1 Mayıs'a katılması, gerekse öncesinde yaptığı açıklamalar, çarpıcıydı. Özellikle de tarihe "Kanlı Pazar" olarak geçen devrimci gençlik eylemine devletin gericileri saldırtmasının özeleştirisini vermeleri anlamlıydı. Bugüne kadar devrimcilerin ve kitlelerin karşısına "panzehir" olarak çıkarılan dinci gericiler kesimlerin içinden böyle bir gedik açılması, devrim cephesinin kazanımıydı.

Elbette bu tabloda esas faktör, işbaşında bulunan dinci bir hükümete karşı yükselen tepkidir. Bugüne kadar dinci argümanları kullanarak örgütlenen, kitlelerin dini değer yargılarını sömüren ve hatta "dindar başbakan" imajıyla oy toplayan AKP'ye karşı, dinci kesimlerde bile artan hoşnutsuzluğun göstergesidir. AKP'nin kitlelere dönük saldırıları ve hak gaspları, artık o kesimlerde bile büyük bir tepki yaratmaktadır. Bu, hem dini ele alış tarzı, hem de ekonomik kriz yönüyle böyledir. AKP kadroları başta olmak üzere dinci-gerici zengin kesimlerin lüks ve şaşaa içinde yaşaması, son dönemin popüler örneğiyle lüks cip kullanan türbanlıların artması, dini duyguları güçlü halkta artan bir rahatsızlık yarattı. Keza, bir tarafta vurguncuların bir gecede aşırı zenginleşmesi ile diğer tarafta yoksul halkın daha da yoksullaşması ve büyük işçi kıyımlarının gerçekleşmesi somut bir tezat oluşturmaktaydı.

2012 1 Mayıs'ının tablosu, ilk başta AKP'nin büyük bir oy kaybı yaşamakta olduğunu gözler önüne sermiştir. Önümüzdeki dönemde bu kopuş hızlanacaktır. Yeni "kentsel yıkım" hazırlıkları kapsamında 10 milyon evin yıkılacağı söylenmektedir. Ve Erdoğan, "gerekirse hükümeti kaybetmeyi de göze alırız, ancak bu yıkımı gerçekleştireceğiz" demektedir. Yani onlar da evi başına yıkan kitlenin kendilerine oy vermeyeceğini biliyorlar. Buna memura yüzde 3 zam ile başlayan, ekonomik kriz nedeniyle daha da sertleşecek olan saldırı politikalarını eklediğimizde, AKP'nin kitleler nezdindeki popülaritesi daha

büyük bir hızla düşecektir. Çünkü açlık, dinden daha güçlü bir duygudur.

Üstelik ülkemizde, devrimci hareket zayıf ve sancılı olduğu gibi, kitleleri sistemin sınırları içinde tutabilecek bir alternatif olma niteliğindeki güçlü bir “sosyal demokrat” parti de yoktur. CHP’nin yükselmesi için koşulların son derece elverişli olmasına rağmen, cılız bir muhalefet olmanın ötesine geçememektedir.

Bu koşullarda, “antikapitalist Müslümanlar”, dini duyguları güçlü olan, ancak koşullardan hoşnutsuz bulunan kesimler için açılan yeni bir kapıdır.

Egemen sınıflar, kitleleri her şeye rağmen dini kalıplar içinde tutma çabasındadırlar. Dinin uyuturuculuğu, biraz muhalif söylemlerle, biraz sistem karşıtlığıyla süslenerek yeniden kitlelere sunulmaktadır. Ama sonuçta vaat edilen, yine sistemin düzeltilerek yaşatılmasıdır. Bu yanı sıra “sol” reformistlerin “sağ”daki karşılığı olmaktan başka bir özellikleri yoktur. Ancak tam da bu nedenle, son on yıla damgasını vuran dinci-tarikatçı AKP’ye alternatif olma ihtimalleri yüksektir.

Türkiye Devrimci Hareketi içinde, “antikapitalist Müslümanlar”ın sahneye çıkışından memnurluk duyanların sayısı az değildir. Birçok hareket, “muhallif dinciler”le de ittifak yapma, onları da muhalif platform ve koordinasyonlara katma çabası içinde olmuştur. Oysa dinci muhalefetin, devrimci-demokratik mücadeleye katabileceği bir şey yoktur. Tersten, İran örneği unutulmamalıdır. Dincilerle ittifak halinde olan, devrim anında ise inisiyatif kaybeden devrimciler, devrim sonrasında bu hatalarının bedelini büyük bir katliamla ödemiş, doğrudan imha edilmişlerdir. Dolayısıyla bu kesimlerle zorunlu bir araya gelişlerde de inisiyatifin devrimcilerde olması, meselenin can alıcı noktasını oluşturmaktadır.

Organizasyon bozukluğu

Kitleler, büyük bir coşkuyla alana akmalarına rağmen, özellikle Taksim 1 Mayıs’ında yaşanan organizasyon bozukluğu inanılmaz boyutlardaydı. Öyle ki, hemen her kesim, Taksim meydanından “bir daha böyle olmasın” duygusuyla ayrıldı.

Reformistler, daha güçlü ve görkemli bir 1 Mayıs’ı örgütlemek yerine, tartışmaları yürüyüş koluna kilitlediler...

Yürüyüş kollarında yaşanan dağınıklık, güvenlik görevlilerinin olmayışı, organizasyonu sağlayacak hiçbir mekanizmanın kurulmamış olması gibi etkenlerle, en üst noktaya ulaştı.

Kürsünün kullanımı ise, bir başka boğucu unsurdu.

Bütün sendikal örgütlerin başkanları sayfalar süren konuşmalar gerçekleştirdiler.

Kürsünün kullanımı, bu 1 Mayısın en kötü kesiti, fiyaskosudur. Ve önümüzdeki yıl değiştirilmesi gereken noktaların başında yer almalıdır.

Organizasyon bozukluğunun iki temel sebebi vardı. Birincisi, bütün sendikal örgütlenmelerin bu 1 Mayıs’ta kendisini gösterme, alanın bütününden ve oraya gelen kitlelerin durumundan çok, kendi kurumunu öne çıkarma çabası, daha açık bir ifadeyle “dar grupçuluğu”ydı. İkincisi ise, reformist kesimlerin, devrimcileri, devrimci çizginin kazandığı mevziden geri adım attırma çabasıydı. Bu çaba, 1 Mayıs’ın örgütlenmesinin önüne geçti. İkisinin iç içe geçmesi, 1 Mayıs’ı inanılmaz derecede hantallaştırdı, boğucu hale getirdi.

2011 1 Mayıs’ında, sendikalarla devrimci kurumların ve siyasi yapılanmaların birlikte 1 Mayıs örgütlenmesi konusunda ciddi bir yol alınmıştı. Bu yıl, bu birliktelik daha ileriye taşınabilir, daha gelişkin ortak bir organizasyon gerçekleştirebilirdi. Tam da kitlelerin beklentisine denk bir biçimde, devlet için tehdit unsuru olabilecek bir 1 Mayıs örgütlemek için tablo son derece uygundu.

Ama reformistler, daha güçlü ve görkemli bir 1 Mayıs’ı örgütlemek yerine, tartışmaları tek bir noktaya kilitledi: Yürüyüş kolları! Her kurum, Şişli kolundan yürümek istiyordu. Sendikalar, kendince bir neden ortaya koyarak, Şişli’den yürümek zorunda olduğunu söylüyorlardı. Bunu en çarpıcı biçimde KESK Genel Başkanı Lami Özgen ifade etti: “Şişli kolu protokol kolu!”

Oysa Şişli kolu bizim için “protokol kolu” değil, “direniş kolu”ydı. Biz, Devrimci 1 Mayıs Platformu olarak özellikle Şişli’den yürümek istiyorduk, çünkü devletin saldırısı sözkonusu olduğunda, çatışmaya en uygun güzergah Şişli bölgesiydi. Ancak 1 Mayıs’ın kazanılması sürecinde yer almayanlar, 1 Mayıs için çatışma yürütmemiş olanlar için, Şişli’nin tek anlamı, kazanılmış alanda gösteriş yapmaktı. Günler boyunca bunu tartıştılar. Ve 1 Mayısın anlam ve önemine uygun hiçbir karar alınmadan, alınan kararların nasıl hayata geçirileceği konuşulmadan, böylece 1 Mayıs adına yapılacak bütün işleri sürüncemeye bırakarak, yürüyüş koluna kilitlediler.

Sonuçta, Şişli kolunda büyük bir yığılma ortaya çıktı. Kitleler saatler boyunca güneşin altında bekledi ve

alana ulaşmaları çok uzun sürdü. Bu arada, 1 Mayıs organizasyonunda yer almayan, bu konuda hiçbir emek harcamayan sayısız grup, sıralamayı ve 1 Mayıs hukukunu hiçe sayarak, kortejlerin arasında bulunduğu boşluklara yerleşerek, herkesten önce alana girme yarışı yaptılar.

Yürüyüş kollarında yaşanan dağınıklık, güvenlik görevlilerinin olmayışı, organizasyonu sağlayacak hiçbir mekanizmanın kurulmamış olması gibi etkenlerle, en üst noktaya ulaştı.

Kürsünün kullanımı ise, bir başka boğucu unsurdu. Bütün sendikal örgütlerin başkanları sayfalar süren konuşmalar gerçekleştirdiler. Alanda bekleyen kitlelerin yorgunluğunu ve beklentilerini hiç umursamadan, mikrofonu eline geçiren, bitmek bilmez biçimde konuştu. Kitleleri kucaklamanın ve 1 Mayıs’ı güçlendirmenin değil, kendilerini göstermenin peşinde olan bir görünüm çıktı ortaya. **Saatler süren konuşmalar, zaten yürüyüş ve bekleme sırasında yorulan kitlenin, dağılmasına neden oldu.** Ezici bir çoğunluk miting alanını hızla terk ederken, pek çok grup kendi içinde halay çekmek ya da marş söylemek gibi şeyler yaptı.

Bütün sendikal örgütlerin başkanları, birkaç direnişçi işçi, ortak metin, Kürtçe çevirisi vb derken, konuşma sayısı 10’u bulmuştu. Konuşmalar peşpeşe gerçekleştirilmiş ve her bir konuşma neredeyse 20 dk’dan fazla sürmüştü. Böyle bir durumda, en dikkatli kişilerin bile kürsüye odaklanması mümkün değildi.

Bu yanı sıra kürsünün kullanımı, bu 1 Mayısın en kötü kesiti, fiyaskosudur. Ve önümüzdeki yıl değiştirilmesi gereken noktaların başında yer almalıdır.

“Karnaval” değil, “mücadele” günü

1 Mayısın kazanılması, Taksim’in kazanılması sürecinde, 1 Mayıs’a hakim olan tablo, mücadelenin militanlığı, savaşımın kararlılığı, savaşçıların coşkunluğudur. Öncekiler bir yana, son üç yıldır süren çatışmalarda, son derece güçlü bir direniş sergilenmiş, 1 Mayısın gerçek anlamına uygun bir tablo ortaya çıkmıştır.

Ancak bugün gelinen noktada, burjuvazinin iç boşaltma politikasının hayata geçtiği görülmektedir. 1 Mayıs katılan her kesim, kendisini gösterme çabasına girmiştir. Kim basında daha fazla ve daha etkin görünecek, kilitlenilen yer burasıdır. 1 Mayıs öncesi toplantılarda yürüyüş kolunun ve kürsü kullanımının bu kadar uzun ve adeta tek gündem olarak tartışılmasının nedeni de budur. Bu da 1 Mayısın içini boşaltan, anlam ve önemini unutturan bir tablodur.

Oysa 1 Mayıs, burjuvazi ile proletaryanın, devrim cephesi ile karşı-devrim cephesinin, en açık, en somut, doğrudan karşı karşıya geldiği gündür. 1 Mayıs günü burjuvazi ile proletarya bütün güçlerini ortaya koyar; çıkan tablo, sınıf mücadelesinin bulunduğu düzeyi ve güçler dengesini somutlar. Bu nedenle hem burjuvazi hem de proletarya bütün güçleriyle yüklenir 1 Mayıs.

Çatışmalı 1 Mayıslarda, sınıf mücadelesi somut, açık, görünür durumdadır. Bu nedenle iki taraf da kendisini daha net ifade eder. İki sınıf arasındaki savaş, açık çatışma biçiminde en cepheden yaşanır. Ancak proletaryanın zafer kazanmış olduğu kesitlerde, bu zaferi perçinlemek gerekir ki, zor olan da budur. Tam da bu nedenle, yasal bayram havasındaki 1 Mayıslarda “kavga” vurgusunun, “bayram” vurgusundan daha fazla öne çıkması gerekir. Bunu sağlayacak olan, taleplerin daha güçlü haykırılmasıdır. Çatışmalarda gösterilen kararlılık, yasal 1 Mayıslarda taleplerin haykırılmasındaki kararlılığa dönüşmelidir.

Yasal 1 Mayıslarda, burjuvaziyi ürkütecek, proletaryanın savaşma gücünü gösterecek olan unsur, gelenlerin sayısı kadar, hatta ondan daha önemlisi kortejlerin savaş disiplini ve kitlelerin örgütlülük düzeyidir.

Bu 1 Mayıs'ta kitlelilik bu kadar büyükken, kararlılık, disiplin ve örgütlülük konusunda ortaya çıkan zayıflık, üzücüdür ve mutlaka giderilmesi gerektir. Ülkemizin tarihindeki en kalabalık 1 Mayıs, bu yıl gerçekleşmiştir, ancak bu kalabalığın güç ve etkisi, “cismi”nden daha zayıftır.

Kendiliğinden kitle hareketi her geçen gün büyürken, devrimci yapıların böylesine güç ve prestijden yoksun kalması son derece çarpıcıdır...

Proletaryanın ihtiyacı olan, örgütlülüğün kontrolü altında, somut hedefe yönelmiş, sistemli bir biçimde kullanılan ve ne istediğini bilen bir güçtür. Bu özelliklere sahip olduğunda, burjuvazi için gerçek bir tehdide dönüşecek, “yıkıcı” özelliğini doğru bir biçimde kullanabilecektir.

Kontrolsüz güç, güç değildir!

'77 1 Mayıs görüntüleri hafızalardadır. Yürüyüş kolları son derece düzenli, disiplinlidir. Bütün kortejlerin etrafında insan zinciri oluşturulmuştur. Alana kortejler dışında, kendi başına ve örgütsüz olarak giren tek bir insan bile yoktur. Her kortejin kendi güvenliği, kendi koruması, kendi örgütlülüğü olduğu gibi, bir de alanın genelinden sorumlu görevliler bulunmaktadır. '77 yılında mücadelenin yüksekliği, kitlelerin örgütlülük düzeyi, alandaki organizasyona da, kortejlerin organizasyonuna da birebir yansımıştır.

2012 1 Mayısında ise baskın olan örgütsüzlük, dağınıklık, organizasyon bozukluğu, düzensizliktir. Alana gelen 1.5 milyon kişinin en az yarısı herhangi bir korteje dahil olmadan, kendi başına gelmiş, bütün kortejleri seyretmiş, alanda bir uçtan bir uca dolanmış ve sonra da çekip gitmiştir.

“Bu defa kendi başımıza takılacağız”, “Neden kortejlere girip de saatlerce bekleyeyim”, “Ben herkeşe bakmak, kimin ne durumda olduğunu görmek istiyorum” diyen on binlerce kişi, ortalıkta gezinmiştir. Ya da, bir ortak nokta bularak (bir köy, bir mahalle ismi vb) bir araya gelen birkaç kişi, bir pankart açıp, yürüyüş kollarında kortej oluşturmadan, bulduğu boşluklara dalarak alana girmiştir.

Bu kitlenin ortak keseni, “bir örgütün kortejine girmemek”tir. Sisteme karşı rahatsızlıkları yükseltir. Bu tepkiyi ifade etmek için sokaklara dökülmek gerektiğinin de bilincindedir. Ancak bunu devrimci örgütlerden ayrı biçimde yürütme çabasıdır.

12 Eylül'den bu yana sistemli biçimde yürütülen devrimcileri karalama çabasının, 2000'lerin başından bu yana devrimci hareketin yaşadığı yenilginin, ortaya çıkardığı tablodur bu. Kendiliğinden kitle hareketi her geçen gün büyürken, devrimci yapıların böylesine güç ve prestijden yoksun kalması son derece çarpıcıdır.

1 Mayıs'ta ortaya çıkan kitlelilik, sisteme ve devlete olan tepkinin göstergesidir ve bu yanıla da burjuvazi için oldukça ürkütücü-

dür. Ancak sisteme olan tepki kendiliğinden bir tepkidir, örgütlü değildir, bu yanıla sistemi tehdit edecek düzeyde değildir.

“Züccaciye dükkanına giren fil” de son derece büyük bir güce sahiptir, ancak bu güç kontrolden yoksun ve tahrip edici bir güçtür. Proletaryanın ihtiyacı olan ise, örgütlülüğün kontrolü altında, somut hedefe yönelmiş, sistemli bir biçimde kullanılan ve ne istediğini bilen bir güçtür. Bu özelliklere sahip olduğunda burjuvazi için gerçek bir tehdide dönüşecek, “yıkıcı” özelliğini doğru bir biçimde kullanabilecektir.

Devrimci 1 Mayıs Platformu neden hedefte

1 Mayıs resmi tatil ilan edilerek Taksim'de büyük bir gösterişle kutlanabiliyorsa, bu kazanımın asıl sahibi Devrimci 1 Mayıs Platformu(D1MP)'dur. İlk şekillenmesi 2004 Saraçhane 1 Mayısında ortaya çıkmış, sonrasında mücadele içinde kurumsallaşmış ve 1 Mayısların kazanılmasında, hem sendikalar, hem de kitle örgütleri üzerinde belirleyici bir rol oynamıştır. Taksim kararlılığının gösterilmesinde, devletle kıran kırana çatışılmasında, militan bir mücadele verilmesinde D1MP hep başı çekmiştir. Ve bugün Taksim, yıllar süren bu mücadelenin ürünü olarak kazanılmıştır.

Ancak **1 Mayıs kazanıldığı andan itibaren, reformizm, bu kazanımdan devrimcileri silmek, kendisini öne çıkarmak için harekete geçmiştir.** İlk iki yıl, buna çabalayan ancak sesi cılız çıkan reformizm, bu yıl bütün 1 Mayıs politikasını, D1MP'ye geri adım attırmak üzerine kurgulamıştır. Ve bu doğrultuda, reformist saflarda, bugüne kadar hiçbir biçimde kurulamayan bir oportünist ittifak ortaya çıkmıştır. Hiçbir konuda bir araya gelemeyen kimi reformist partiler, D1MP'ye geri adım attırma çabasında bir araya gelerek birlikte hareket etmişlerdir. Ve 1 Mayısın kazanımlarını ileriye taşımak için tek bir çaba bile göstermeyen reformistler, D1MP'nun kazandığı statüyü geriletebilmek için olağanüstü bir çaba göstermişlerdir.

Ortak toplantılarda D1MP'nin tüm çabası, 1 Mayısın örgütlenmesini sendikalarla ortak biçimde gerçekleştirmek ve kazanılmış mevzileri bir adım daha ileriye taşımak üzerineydi. Bu doğrultuda, sendikalarla birlikte ortak imzalı bildiri, afiş basılması, ilan verilmesi, programın birlikte oluşturulması gibi konuların tartışılması ve kararların alınmasını istedi. Bu başarlaysaydı, yaşanan organizasyon bozuklukları büyük oranda giderilmiş olacak; hem 1 Mayıslar, hem de sınıf mücadelesi açısından bir kazanımı ifade edecekti.

Reformist partiler ise tüm tartışmaları yürüyüş kolu ve ortak metni kimin okuyacağı üzerine kilitlediler. Çünkü bu 1 Mayıs ilişkisi iki somut hedef belirlemişlerdi; D1MP'yi Şişli yürüyüş kolundan tasfiye etmek, D1MP'nin ortak metni yazmasını ve okumasını engellemek, neredeyse tek hedefle-riydi.

Elbette ki başarılı olamadılar. **D1MP'nin, kıran kırana bir mücadelenin içinde kazandığı hakları masa başında vermesi mümkün değildi.** Ancak tartışmaları uzattılar, kilitlediler, boğdular. Böylece devrimcilerin sendikalarla eşit ortaklık içinde 1 Mayısı örgütlemek konusundaki öneri ve girişimlerini, güdültüye getirerek boğmuş, arka plana itmiş oldular. Yani tam da burjuvazinin istediği biçimde, D1MP'nin, 1 Mayısın gerçek örgütleyicisi olmasını engellemiş oldular.

Kısacası, reformistler, bu 1 Mayıs'ta gerçek rollerini yerine getirdiler, burjuvaziye koltuk değneği oldular. Bu 1 Mayısta reformistlerin hanesine yazılan, budur.

Anarşizmin kural tanımazlığı

1 Mayıs görüntüleri içinde, burjuva medyanın en çok üzerinde durduğu konulardan biri de, anarşistlerin önlerine gelen her şeyi kırıp dökmesiydi.

Devrimciler amaçsız ve nedensiz yıkıcılığa karşıdır. Böylesi kitle eylemlerinde devlet saldırmadığı sürece çatışmaya girmez, çatışmaya girmediği sürece de burjuvazinin sembol kurumlarını hedef almazlar. Üstelik provokasyon söylemlerinin bu kadar yükseltildiği bir dönemde,

Kimi devrimci yapılar, eşcinselden ulusal azınlıklara, her çeşit toplumsal katmana, ya da başka bir deyişle “alt kimliklere” kapılarını açıyorlar, ancak proletarya içinde örgütlenme, proletaryanın mücadelesini verme konusunda tüm temel politikaları terk ediyorlar.

Hatta kimileri Kürt hareketinin saflarında kendisine yer açmaya çalışıyor... Öyle ki, “işçi sınıfının” mücadele gününde, “ulusal hareketin” çatısı altında, ulusal hareketin önderliğinde hareket etmeyi bile kabullenebiliyorlar.

Ya da kortejlerinde, bu topraklarda yaşayan bütün halkların ve pek çok üniversiteden öğrencilerin pankartı taşınırken, işçi sınıfına ait tek bir pankart yer almıyor; dahası bu bir sorun olarak da görülüyor. (...)

anarşistlerin bu saldırganlığı, son derece yanlış ve açıkça provokatif bir tutum olmuştur. Devletin saldırısı için bir fırsat yaratmışlardı.

Ancak onların bu pervasızlığı, 1 Mayısın genel örgütsüzlüğü içinde kendine uygun zemin buldu. Örgütsüz ortam, her kesime kendi bildiğini okuma olanağı veriyordu çünkü. 1 Mayısın ortak bir örgütlenme komitesi, miting görevlileri, güvenlik komitesi vb. kurumları olmuş olsaydı, anarşistlerin bu saldırıları durdurulur, bu başarılamazsa bile en azından miting ortamına zarar vermesi engellenirdi.

Avrupa'da anarşistlerin 1 Mayısı sadece saldırgan bir yıkıcılık için kullandıkları biliniyor. Ancak onlar bunu devrimcilerden ayrı, genel kitle mitinginin dışında gerçekleştiriyorlar. Bu yanı sıra genel kitleyi etkileyen bir şey de olmuyor.

Ellerinde bira kutularıyla 1 Mayıs'a gelip, etraftaki mağazalara saldıran anarşistlerin tavır ve hareketleri, 1 Mayıs'ın ruhuna aykırıdır. Bu tür davranışlarla 1 Mayıs'ın çarpıtılmasına izin verilmemelidir.

Örgütlenmenin yakıcılığı

Kriz, kitlelerin yaşam koşullarını giderek kötüleştiriyor. Faturalara gelen zamlar; gıda fiyatlarının her geçen gün yükselmesi; işten çıkarmaların artması; yaşam ve çalışma koşullarının ağırlığı, etnik, dini, mezhepsel saldırıların boyutlanması; tiyatronun özelleştirilmesinden eğitim sisteminin daha da gericileştirilmesine, kentsel yıkım hazırlıklarından Alevilerin kapılarının işaretlenmesine kadar her alanda çok boyutlu saldırılar var.

Ve kitleler sorunlarına karşı büyük bir öfke ile sokaklara dökülüyorlar. Sisteme yönelik tepkileri her geçen gün büyüyor, devletin politikalarını daha fazla sorgular hale geliyorlar. Ne var ki, on yıllardır süren ideolojik bombardmanın etkisiyle devrimci yapılara da mesafeli duruyorlar.

Devrimci yapılar ise, yenilgi yıllarının ağırlığını üzerlerinden atabilmiş değiller. Her şeyden önce ciddi bir kadro sorunu yaşamıyor.

Bu hem nitel, hem de nicel bir sorun olarak varlığını koruyor. (...)

Tasfiyeciliğin etkileri halen giderilebilmiş değil. Kadro politikasında liberal; örgütlenmede gevşek-şekilsiz-yatay; politikada reformizmden etkilenmeye açık; ML'den uzaklaşan, yeraltını terk eden; mücadelede kendine güvensiz bir çizgi izleniyor.

Savruluşu en fazla yaşayan kimi devrimci yapılar, eşcinselden ulusal azınlıklara, her çeşit toplumsal katmana, ya da başka bir deyişle “alt kimliklere” kapılarını açıyorlar, ancak proletarya içinde örgütlenme, proletaryanın mücadelesini verme konusunda tüm temel politikaları terk ediyorlar.

Hatta bu kendine güvensizlik öylesine derinleşiyor ki, kimi devrimci yapılar Kürt hareketinin saflarında kendisine yer açmaya çalışıyor... Öyle ki, “işçi sınıfının” mücadele gününde, “ulusal hareketin” çatısı altında, ulusal hareketin önderliğinde hareket etmeyi bile kabullenebiliyorlar.

Ya da kortejlerinde, bu topraklarda yaşayan bütün halkların ve pek çok üniversiteden öğrencilerin pankartı taşınırken, işçi sınıfına ait tek bir pankart yer almıyor; dahası bu bir sorun olarak da görülüyor. (...)

Bugün için yaygın ve popüler olan, legalizm, gevşeklik ve tasfiyeciliktir. Bir devrim örgütünün temel gerekliliklerine sıkıca sahip çıkmak, “modası geçmiş düşünceleri tekrarlamak” ya da “geçmişte yaşamak” olarak değerlendirilmektedir. Gerçekte yapılan; mücadeleyi ve devrimci dinamikleri terk etmek, ML kimlikten uzaklaşmak, mızımız muhalefete dönüşmektir. Bunun kazandıracağı hiçbir şey yoktur. Çiğnenmiş bir yoldur bu ve bu yolda yürüyenler, mücadelenin zorluklarıyla karşılaştıklarında yok olmaya mahkumdurlar.

Bize düşen ise, sağlam temeller üzerine inşa edilmiş, ML ilkelerle doğrultusunda mücadele eden, güçlü-donanımlı disiplinli kadrolar yetiştiren savaş örgütünü yetkinleştirmek ve geniş kitlelerin güven duyacağı güç ve etkinliğe ulaştırmaktır.

Tutsaklardan 1 Mayıs mesajları

Geçen sayımızda devrimci tutsaklardan dergimize gönderilen 1 Mayıs mesajlarına yer vermiştik. Fakat Mayıs sayımızı çıkardıktan sonra da tutsaklardan mesajlar gelmeye devam etti. Cezaevi idarelerinin keyfiyetinden, posta gecikmelerine kadar bir dizi engeli aşarak elimize ulaşan bu mesajları yayınlamayı sürdürüyoruz.

Devrimci Duruş emekçilerine...

İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs'ı kutluyoruz.

Mücadelenizde başarılar diliyoruz.

Biji Yek Gulan! Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!

Devrimci selamlar....

**Kandıra 2 Nolu F Tipi Hapishanesi
MKP Davası Tutsakları**

Merhaba

Ülkemizde her gün yeni bir işçi ölümünün yaşandığı bir süreçten geçiyoruz. Burjuvazinin aşırı kar hırsı ve yoğun emek sömürsüyle birlikte ülke değerleri talan ediliyor. İşçi sınıfının sefale-tine erken ölümleri de katıldı.

İşçi sınıfının kurtuluşu, bilinçli ve örgütlü mücadelesinden geçiyor. Kendisi için mücadelenin öznesi olması önemli ve belirleyici.

İşçi sınıfının ve tüm emekçilerin birlik, mücadele ve enternasyonalist dayanışma günü olan 1 Mayıs bayramımızı kutlarız. Devrimci şiarlarımızı yükseltelim!

Çalışmalarınızda ve mücadelenizde başarılar... Selamlar

Mehmet Çiftçi

F Tipi Hapishane B-2 66 Edirne

"Yoldaş işçiler! 1 Mayıs geliyor, bütün ülkelerin işçilerinin sınıf bilinçli bir hayata uyanışlarını, insanın insan üzerindeki her türlü zulüm ve baskısına karşı mücadelerindeki dayanışmalarını, emekçi milyonların açlık, yoksulluk ve aşağılanmadan kurtulmak için yürüttükleri mücadelelerini kutladıkları gün. Bu büyük mücadelede iki dünya karşı karşıya duruyor: Sermayenin dünyasına karşı emeğin dünyası; sömürü ve köleliğin dünyasına karşı, ikardeşliğin ve özgürlüğün dünyası..." Lenin

P. Devrimci Duruş çalışanlarının 1 Mayıs'ını Lenin'den almış olduğumuz coşkuyla kutluyoruz. Ve "bitmedi daha sürüyor o kavga/ve sürecek/yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek..." diyoruz

Selam ve sevgiler

Sincan F Tipi Hapishanesi

Tutsak Partizanlar adına Halil Şahin

Merhaba sevgili dostlar,

Emeğin tarihsel serüveni insanlık tarihinin de serüvenidir. İnsanlık bir ağaçsa eğer asırlık çınar misali, yüklü yemiş dallarıysa kolları, yüzlerce yıllık bilinçse yaşamı aydınlatan, güneşi içenlerin türküsüyle dilleri, emek de ab-ı hayattır bu serüvende...

Emeği zincirleyenler insanlığı da vurmuşlar paslı zincirlere.. Kimi zaman katletmişler, haramice konuşalım diye haramiler 34 canımızı...

Kimi zaman sevgiyle dokummayalım diye hayata, kelepçeler vurulmuştur elimize.. kimi zamansa özgürce yaşanacak bir dünyayı düşlemeyelim diye, vurulan olmuşuzdur ayakkabı delik, ürkek bir güvencin misali yüzü koyun yere...

Ve 1 MAYIS...

Haramilerin yüreklerine korku salacak, o görkemli yürüyüşe tanıklık edilecek kızıl gün! Tahtları sallayacak, köhnemiş cidarları yıkacak engin denizlerin kabaşlarına sahne olacak o coşkun gün!

İşçilerin emekçilerin o nasırlı ellerinde gelecek, özgür-eşit-aydınlık bir geleceğin muştulandığı bayramınızı devrimci duygularla partizan coşkumuzla kutluyor, selamlıyoruz...

Şan olsun 1 Mayıs'a emeğiyle, teriyle, kaniyle can suyu olanlara...Şan olsun onu kızıştıran koca yüreklerle!

Şan olsun işçi emekçilerin bilinçle inarçla haykırışlarına!

Yaşasın 1 Mayıs! Biji Yek Gulan!

Bafra T Tipi Hapishanesi

Tutsak Partizanlar

Broşürlerimiz



Komünistler Ne İçin Savaşıyor?
TKKB(B) Programı ve Tüzüğü
Derleyen: İsmail Cüneyt



Herkesin İş, Herkesin Çalışma Hakkı
İş güvencesi yasa tasarının, işçi-emekçi kitlelere getirdikleri



Yeni İş Yasası, KÖLELİK YASASI
En temel haklarımızı gaspeden
Yeni İş Yasasına karşı yapılacak çay
sınıf savaşımını yükseltmektir.



Emperyalist Savaş ve Gençlik
Derleyen: Nilgün Gök
Filoyu denize dökün, '68 devrimci dalgasını yaratan gençlik, anti emperyalist savaşın önünde olun.



Gücümüz Örgütlülüğümüzdür!
Derleyen: Ulaş Hicabi Kupak
"Yeni çağın çocukları" örgütlülüğü ile güçlüdür, örgütlülüğü ile özgürleşir.



Liseli Gençliğin Sorunları ve Örgütlenmesi
Derleyen: Yunus Durmaz
Hayata hazırlanmanın tek yolu, sorunlar karşısına örgütlü güçle çıkmaktır.



"Türkiye işçi sınıfına selam!

Selam yaratana!

Tohumların tohumuna, serpilip gelişene selam!

Bütün yemişler dallarınızdadır.

Beklenen günler, güzel günlerimiz ellerinizdedir,

haklı günler, büyük günler,

gündüzlerinde sömürülmeyen, gecelerinde aç yatılmayan,

ekmek, gül ve hürriyet günleri.

...

Düşmanı yenecek işçi sınıfımıza selam!

Paranın padişahlığını,

karanlığını yobazın

ve yabancının roketini yenecek işçi sınıfına selam!

Türkiye işçi sınıfına selam!

Selam yaratana!"